

RP 174/2025 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården ändras.

Genom propositionen genomförs föresatsen i regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering, enligt vilken det som ett led i beredskapen och förberedelserna utarbetas lagstiftning och verksamhetsmodeller inom social- och hälsovården för att möjliggöra mottagande och lämnande av internationellt bistånd. Detta förutsätter att mottagandet av internationellt bistånd också beaktas i bestämmelserna om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Det föreslås att det till lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården fogas en ny bestämmelse som innebär att lagen inte tillämpas på utövande av ett reglerat hälso- och sjukvårdsyrke i samband med mottagande av internationellt bistånd. Genom propositionen blir det möjligt för professionella inom hälso- och sjukvården att i Finland arbeta i uppgifter inom humanitärt bistånd utan att det krävs tillstånd av eller registrering hos den behöriga myndigheten. Enligt förslaget omfattas yrkesutövning inom internationellt bistånd inte av de nationella tillsynsmyndigheternas tillsyn.

Det föreslås dessutom att det i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården görs de nödvändiga tekniska ändringar som förutsätts av reformen av statens regionförvaltning. I lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården föreslås samtidigt en precisering av bemyndigandet att utfärda förordning.

Lagarna avses träda i kraft den 1 mars 2026.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING.....	4
1 Bakgrund och beredning.....	4
1.1 Bakgrund.....	4
1.1.1 Mottagande av internationellt bistånd	4
1.1.2 Reformen av regionförvaltningen.....	4
1.2 Beredning.....	5
2 Nuläge och bedömning av nuläget	5
2.1 Mottagande av internationellt bistånd	5
2.1.1 Lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.....	5
2.1.2 Beredskapslagen och totalreformen av den	8
2.1.3 Lagen om beslutsfattande om internationellt bistånd, samverkan eller annan internationell verksamhet.....	9
2.1.4 Lagen om ordnande av social- och hälsovård.....	11
2.1.5 Humanitärt bistånd.....	12
2.1.5.1 Internationellt humanitärt bistånd.....	12
2.1.5.2 Mottagande av internationellt bistånd i Finland	12
2.1.5.3 Internationellt bistånd i Ukraina	14
2.2 Reformen av statens regionförvaltning.....	15
2.3 Preciering av bemyndigandet att utfärda förordning om begränsad förskrivningsrätt.....	16
3 Målsättning.....	16
4 Förslagen och deras konsekvenser	17
4.1 De viktigaste förslagen	17
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna.....	18
4.2.1 Mottagande av internationellt bistånd	18
4.2.1.1 Ekonomiska konsekvenser.....	18
4.2.1.2 Konsekvenser för de grundläggande och mänskliga rättigheterna	18
4.2.1.3 Konsekvenser för hälso- och sjukvården.....	19
4.2.1.4 Konsekvenser för hälso- och sjukvårdspersonalen.....	20
4.2.1.5 Konsekvenser för patientsäkerheten och patienternas ställning inom hälso- och sjukvården.....	20
4.2.2 Reformen av statens regionförvaltning.....	22
4.2.3 Precisering av bemyndigandet att utfärda förordning om begränsad förskrivningsrätt.....	22
5 Alternativa handlingsvägar.....	22
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser	22
5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet	24
6 Remissvar	25
7 Specialmotivering.....	26
7.1 Lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.....	26
7.2 Lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården	34
8 Bestämmelser på lägre nivå än lag	37

9 Ikraftträdande	38
10 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	38
10.1 Rätt till social trygghet, liv samt personlig frihet och integritet	38
10.2 Näringsfrihet och rätt till arbete	39
10.3 Skydd för privatlivet	40
LAGFÖRSLAG	42
1. Lag om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården....	42
2. Lag om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården	59
BILAGOR	66
PARALLELLTEXTER	66
1. Lag om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården....	66
2. Lag om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården	99
FÖRORDNINGSUTKAST	111
Social- och hälsovårdsministeriets förordning om ändring av 10 § i social- och hälsovårdsministeriets förordning om förskrivning av läkemedel	111

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

1.1.1 Mottagande av internationellt bistånd

Rysslands invasion av Ukraina har inneburit en grundläggande och långvarig försämring i Finlands och Europas säkerhetspolitiska omgivning. Ryssland har genom sina aggressiva och folkrättsvidriga krigshandlingar utmanat den internationella regelbaserade ordningen och äventyrat fred och stabilitet i det euroatlantiska området. Ett storskaligt och långvarigt krig pågår igen i Europa. Det går inte att utesluta risken för att kriget sprider sig.¹

Som en del av reformerna av social- och hälsovårdstjänsterna enligt regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering utvecklas beredskapen och förberedelserna inom social- och hälsovården att svara på internationella, nationella och regionala risker under normala förhållanden och undantagsförhållanden. Som ett led i beredskapen och förberedelserna utarbetas lagstiftning och verksamhetsmodeller inom social- och hälsovården för att möjliggöra mottagande och lämnande av internationellt bistånd.² Detta förutsätter att mottagandet av internationellt bistånd beaktas i bestämmelserna om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Propositionen svarar delvis på åtgärden enligt regeringsprogrammet genom att göra det möjligt att ta emot internationellt bistånd.

En totalreform av lagstiftningen om yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården genomförs i enlighet med programmet för statsminister Petteri Orpos regering som en del av Programmet för ett gott arbete (identifieringskod STM100:00/2023).³ Reformen genomförs i två faser. Till den första fasen av reformen har sådana projekt valts genom vilka man effektivt kan genomföra åtgärderna enligt regeringsprogrammet. Möjliggörande av mottagande av internationellt bistånd hör till de projekt som ska genomföras i den första fasen av reformen.

1.1.2 Reformen av regionförvaltningen

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering ska statens regionförvaltning reformeras. Detta innebär att tillstånds-, styrnings- och tillsynsuppgifterna koncentreras till ett nytt sektorsövergripande ämbetsverk, där Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, nedan även Valvira, regionförvaltningsverken samt vissa uppgifter inom närings-, trafik- och miljöcentralernas, nedan även NTM-centralerna, ansvarsområde för miljö och naturresurserna fusioneras.⁴

Den 13 mars 2025 överlämnade regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om en reform av statens regionförvaltning (RP 13/2025 rd). I propositionen föreslås det att det nya Tillstånds- och tillsynsverket inrättas. Till detta koncentreras Tillstånds- och

¹ Statsrådets försvarsredogörelse 2024, s. 16, Försvarsministeriets publikationer 2024:6, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/166003>

² Ett starkt och engagerat Finland – Regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering 20.6.2023, s. 40.

³ ibid, s. 26–27.

⁴ ibid, s. 61.

tillsynsverket för social- och hälsovårdens alla uppgifter samt största delen av de nuvarande regionförvaltningsverkens tillstånds-, styrnings- och tillsynsuppgifter, inklusive de tillstånds-, styrnings- och tillsynsuppgifter som gäller yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården. Den propositionen har beretts inom ramen för det lagstiftningsprojekt för reformen av statens regionförvaltning som tillsatts av finansministeriet (identifieringskod VM114:00/2023).

Riksdagen har den 18 juni 2025 godkänt (RSv 74/2025 rd) de lagförslag som ingick i regeringens proposition, och lagarna träder i kraft den 1 januari 2026. I den propositionen föreslås inga ändringar i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården (817/2015) eller i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994), eftersom de ändringar i lagstiftningen om yrkesutbildade personer som följer av regionförvaltningsreformen bereds som en del av reformen av lagstiftningen om yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården. Genom denna proposition föreslås de nödvändiga tekniska ändringar som beror på reformen görs i lagarna om yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården.

1.2 Beredning

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet.

Utkastet till proposition var på remiss under tiden 30 juni–25 augusti 2025. Utkastet till regeringsproposition publicerades i tjänsten Utlåtande.fi, där vem som helst hade möjlighet att yttra sig om utkastet till proposition. Begäran om utlåtande sändes till olika ministerier och andra myndigheter, välfärdsområdena, arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer, internationella organisationer samt till aktörer som företräder klienter och patienter inom social- och hälsovården. Remissvaren behandlas nedan i avsnitt 6.

Förslaget till proposition har granskats av justitieministeriets laggranskning.

Beredningsunderlaget till propositionen finns till påseende på adressen <https://stm.fi/sv/projekt-och-lagberedning> och har identifieringskod STM164:00/2024.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Mottagande av internationellt bistånd

2.1.1 Lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

Bestämmelser om beviljande av rätt att vara verksam som yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, om de rättigheter och skyldigheter som hänför sig till yrkesverksamheten samt om tillsyn över yrkesutbildade personer ingår i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och de förordningar som utfärdats med stöd av den.

Syftet med lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården är enligt lagens 1 § att förbättra patientsäkerheten och kvaliteten på hälso- och sjukvårdstjänster genom att garantera att de yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som avses i lagen har sådan utbildning som yrkesutövningen förutsätter, annan tillräcklig yrkeskompetens och andra sådana färdigheter som yrkesutövningen förutsätter. Dessutom är lagens syfte att underlätta ett i yrkeshänseende motiverat samarbete mellan yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och en ändamålsenlig användning av dem samt att organisera tillsynen över den verksamhet som de yrkesutbildade personerna bedriver inom hälso- och sjukvården.

Enligt lagens 2 § avses med yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården den som med stöd av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården har erhållit rätt att utöva yrke (legitimerad yrkesutbildad person) eller tillstånd att utöva yrke (yrkesutbildad person som beviljats tillstånd) samt den som med stöd av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården har rätt att använda i förordning avsedd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården (yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning).

I 2 kap. i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården föreskrivs det om rätt att vara verksam som yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården i Finland. Vad som krävs för erhållande av denna rätt beror på om personen i fråga har genomgått sin utbildning i Finland, i en annan stat inom EU eller EES eller utanför EU- eller EES-området. Förutsättningarna för legitimering och yrkesutövning påverkas också av om personen i fråga är medborgare i en stat inom EU eller EES eller i en stat utanför EU/EES-området.

I 3 b § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården föreskrivs det om rätt för personer som är i en främmande stats stridskrafter tjänst att utöva reglerade hälso- och sjukvårdsyrken i Finland. Den nya 3 b § fogades till lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården 2024 genom regeringens proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av avtalet mellan parterna i nordatlantiska fördraget om status för deras styrkor och av protokollet om status för internationella militära högkvarter som inrättats i enlighet med nordatlantiska fördraget samt lagar i anslutning till dem (RP 90/2023 rd). Genom regeringens proposition sattes Nato Sofa om styrkornas status (Status of Forces Agreement) och Parisprotokollet om Natos högkvarter i kraft på lagnivå. Genom ändringen blev det möjligt för en främmande stats egen hälso- och sjukvårdspersonal att vårda en främmande stats styrkor, civila personal och deras anhöriga när den främmande staten deltar i militärt försvarssamarbete med Finland.

Enligt paragrafens 1 mom. tillämpas lagen inte på en person som är i en främmande stats stridskrafter tjänst och omfattas av ett för Finland bindande avtal om status för styrkor eller internationella militära högkvarter, när personen som en del av Finlands militära försvarssamarbete i Finland utövar ett reglerat hälso- och sjukvårdsyrke vid tillhandahållande av hälso- och sjukvård till sina egna eller en främmande stats stridskrafter styrkor eller civila personal samt deras anhöriga eller till personer som är i Försvarsmaktens tjänst.

I 1 mom. föreskrivs dessutom att en person som är i en främmande stats stridskrafter tjänst dock inte när personen utövar yrket i 1 mom. avsedda situationer får använda en i Finland reglerad yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården. Genom förbudet mot användning av yrkesbeteckning förtydligas det att en person som är i en främmande stats stridskrafter tjänst då inte är en sådan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som avses i 2 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Genom preciseringen förhindras därutöver eventuell förväxling med andra personer som deltar i det militära försvarssamarbetet och som med stöd av lagen i fråga har rätt att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården. Detta hindrar dock inte en person som är i en främmande stats stridskrafter tjänst från att använda en yrkesbeteckning som utfärdats av den sändande staten.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs det att bestämmelserna i den lagen i andra fall än de som avses i 1 mom. tillämpas på en person som är i en främmande stats stridskrafter tjänst. Syftet med paragrafen är att möjliggöra endast sådan yrkesutövning inom hälso- och sjukvården som är nödvändig med tanke på det militära försvarssamarbetet. Avsikten är inte att undantaget från lagens tillämpningsområde ska utsträckas längre än så. Om en person som är i en främmande stats stridskrafter tjänst vill utöva ett i Finland reglerat yrke inom hälso- och sjukvården i större

utsträckning än det föreskrivna undantaget, ska bestämmelserna i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården tillämpas på personen. Rätten att vara verksam som yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården i Finland ska då vara tillståndspliktig och personen ska utöver de allmänna skyldigheterna för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården också uppfylla till exempel kraven på språkkunskaper, upprättande av journalhandlingar och förskrivning av läkemedel.

Genom den ovannämnda paragrafen hindras inte en person som är i en främmande stats stridskrafter tjänst och som har förvärvat sin yrkeskompetens i en annan EU- eller EES-stat från att utnyttja de grundläggande friheter som garanteras i EU:s grundfördrag, såsom etableringsfrihet eller frihet att tillhandahålla tjänster i Finland. En sådan person ska, om personen så önskar, ha rätt att få sina yrkeskvalifikationer erkända i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer och nationell lagstiftning.

I Finland kan det uppstå behov av att ta emot internationellt bistånd under undantagsförhållanden som avses i beredningsplanen (1552/2011), men också under sådana allvarliga störningssituationer i samhället då undantagsförhållanden inte har konstaterats. I lagstiftningen definieras sådana så kallade störningssituationer under normala förhållanden som berör social- och hälsovården i 50 b § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021).

Tillämpningsområdet för lagen om yrkesutbildade personer inom hälsovården har inte begränsats i fråga om sådana professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i internationellt bistånd i Finland och som vårdar civilbefolkning under undantagsförhållanden eller i störningssituationer under normala förhållanden. I praktiken betyder detta att förutsättningen för att en yrkesutbildad person som är legitimerad eller som beviljats tillstånd ska få utöva yrke är att den behöriga myndigheten har beviljat personen i fråga rätt att utöva yrke (legitimerad yrkesutbildad person) eller tillstånd att utöva yrke (yrkesutbildad person som beviljats tillstånd). Professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i internationellt bistånd ska således ansöka om tillstånd att utöva ett reglerat hälso- och sjukvårdsyrke i Finland hos den behöriga myndigheten och uppfylla villkoren för att beviljas rätt i fråga om till exempel utbildning och språkkunskaper. Yrkesutbildade personer inom hälso- och hälso- och sjukvården som ska ha legitimation är bland annat läkare, tandläkare, sjukskötare och barnmorskor. En person som är verksam som yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården utan laglig rätt kan med stöd av 44 kap. 3 § i strafflagen (39/1889) göra sig skyldig till olovlig utövning av ett yrke inom hälso- och sjukvården. Detta kan leda till böter eller fängelse i högst sex månader.

Yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården berörs av samtliga lagstadgade skyldigheter för yrkesutbildade personer, som inbegriper yrkesetiska skyldigheter (15 §), förande och bevarande av journalhandlingar samt sekretessbelagda uppgifter i dem (16 §), tystnadsplikt (17 §), fortbildningsskyldighet och kontinuerlig yrkesmässig utveckling (18 §), språkkunskaper (18 a §), iakttagande av föreskrifter och lämnande av uppgifter (19 §), anmälningsskyldighet (20 §) och försäkringsskyldighet (21 §). Läkare och tandläkare berörs också av de särskilda rättigheterna och skyldigheterna enligt lagens 4 kap. Yrkesutbildade personer är också underställda myndigheternas styrning och tillsyn på det sätt som föreskrivs i 5 kap. i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

Även andra personer som har tillräcklig utbildning, erfarenhet och yrkesskicklighet kan vara verksamma i yrken för yrkesutbildade personer med skyddad yrkesbeteckning. De har dock inte rätt att använda yrkesbeteckningen i fråga om de är inte i lagen avsedda yrkesutbildade personer med skyddad yrkesbeteckning. Yrkesutbildade personer med skyddad yrkesbeteckning är bland annat närvårdare och psykoterapeuter. Professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i

internationellt bistånd kan således även inom ramen för de gällande bestämmelserna arbeta i dessa uppgifter.

Om lagen om yrkesutbildade personer måste tillämpas i alla situationer, inklusive undantagsförhållanden och störningssituationer under normala förhållanden, kan det försämra Finlands möjligheter att ta emot internationellt bistånd. Det är motiverat att ändra lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården så det är möjligt att utöva yrke även i situationer där Finland behöver brådskande internationellt bistånd.

2.1.2 Beredskapslagen och totalreformen av den

Beredskapslagen innehåller bestämmelser om konstaterande av undantagsförhållanden samt myndigheternas förberedelser inför och befogenheter under undantagsförhållanden. Tröskeln för att tillämpa lagen är hög och lagen har tillämpats i praktiken bara två gånger, 16 mars 2020–15 juni 2020 och 1 mars 2021–27 april 2021 på grund av covid 19-pandemin. Syftet med beredskapslagen är att under undantagsförhållanden trygga befolkningens försörjning och landets näringsliv, upprätthålla rättsordningen, de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna samt trygga rikets territoriella integritet och självständighet.

Enligt 12 § i beredskapslagen ska statsrådet, statliga förvaltningsmyndigheter, statens självständiga offentligrättsliga inrättningar, övriga statsmyndigheter och statliga affärsverk samt välfärdsområdena och välfärdssammanslutningarna, kommunerna, samkommunerna och kommunernas övriga sammanslutningar genom beredskapsplaner och förberedelser för verksamhet under undantagsförhållanden samt genom andra åtgärder säkerställa att deras uppgifter kan skötas så väl som möjligt också under undantagsförhållanden. Enligt 13 § i beredskapslagen leds och övervakas förberedelserna av statsrådet samt av varje ministerium inom sitt ansvarsområde. Varje ministerium samordnar förberedelserna inom sitt eget ansvarsområde. I fråga om statsrådets samordning av förberedelserna föreskrivs särskilt.

Det finns ett identifierat behov av en totalreform av beredskapslagen och beredningen av totalreformen pågår. För beredningen av totalreformen har det tillsatts en arbetsgrupp bestående av företrädare för ministerierna och republikens presidents kansli samt juridiska sakkunniga samt en parlamentarisk uppföljningsgrupp som ska följa och stödja arbetsgruppens arbete. Avsikten är att regeringspropositionen ska överlämnas till riksdagen i början av 2026.

Den gällande beredskapslagen innehåller inte för närvarande någon befogenhet som skulle göra det möjligt att avvika från förutsättningarna för utövande av yrke för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Sålunda gäller all lagstiftning om yrkesutbildade personer som är i kraft under normala tider även under alla slags undantagsförhållanden, även militära konflikter. I samband med reformen av beredskapslagen har social- och hälsovårdsministeriets tjänstemannaberedning gjort ett utkast till undantag från förutsättningarna för utövande av yrke, men när denna regeringsproposition skrivs har regeringens proposition med förslag till revidering av beredskapslagen ännu inte färdigställts. Beredskapslagen och dess befogenheter kan i vilket fall som helst bli tillämpliga endast i ytterst exceptionella situationer där statsrådet i samarbete med republikens president har konstaterat att det råder undantagsförhållanden i landet.

Det är inte ändamålsenligt att avtala om tillvägagångssätten i störningssituationer under normala förhållanden i beredskapslagen, eftersom det inte är möjligt att ta i bruk de tillvägagångssätt som föreskrivs i beredskapslagen i sådana störningssituationer inom social- och hälsovården där man inte har hunnit eller det inte är motiverat att konstatera undantagsförhållanden. Tidigare erfarenheter har också visat att agerandet i allvarliga störningssituationer och under

undantagsförhållanden bör basera sig på tillvägagångssätten under normala förhållanden. Inom social- och hälsovården, där man dagligen kämpar med frågor om liv och död, kan skillnaden mellan störningssituationer under normala förhållanden och undantagsförhållanden vara så hårfin att det inte är ändamålsenligt att använda undantagsförhållanden som villkor för att verkställa arrangemang som är nödvändiga i allvarliga störningssituationer inom social- och hälsovården. Därför är det ändamålsenligt att göra de ändringar som gäller beredskap och förberedelser för störningssituationer och undantagsförhållanden inom social- och hälsovården i social- och hälsovårdens egen lagstiftning.

2.1.3 Lagen om beslutsfattande om internationellt bistånd, samverkan eller annan internationell verksamhet

I lagen om beslutsfattande om internationellt bistånd, samverkan eller annan internationell verksamhet (418/2017) ingår bestämmelser om beslutsfattande i situationer där Finland behöver lämna bistånd till eller ta emot bistånd från sina internationella allierade. Lagen tillämpas på beslutsfattandet om lämnande av betydande internationellt bistånd till en annan stat, Europeiska unionen eller en internationell organisation samt på beslutsfattandet vid begäran om betydande bistånd av en annan stat, Europeiska unionen eller en internationell organisation. Vid övervägande om att lämna eller begära bistånd ska målen och principerna i FN:s stadga beaktas, liksom även övriga folkrättsliga regler som är förpliktande för Finland.

Ovannämnda lag tillämpas enligt dess 1 § på beslutsfattande om lämnande av internationellt bistånd till en annan stat, till Europeiska unionen eller till en internationell organisation och begäran om internationellt bistånd av dessa samt på samverkan med en annan stat, Europeiska unionen eller en internationell organisation inom eller utanför Finlands territorium liksom även annan internationell verksamhet utanför Finlands territorium när den utgår från Finlands egna behov, med beaktande av målsättningen för och principerna i Förenta nationernas stadga (FördrS 1/1956) och av andra folkrättsliga regler. Enligt lagens 1 § tillämpas lagen på de högsta statsorganens beslutsfattande, om det är fråga om bistånd 1) som grundar sig på situationer som omfattas av EU:s solidaritetsklausul eller 2) klausulen om ömsesidigt bistånd, eller 3) bistånd som inbegriper betydande militära resurser eller 4) som kan inbegripa användning av militära maktmedel, eller 5) bistånd som är betydelsefullt ur utrikes- och säkerhetspolitiskt hänseende eller 6) som är vittsyftande och principiellt viktigt. Flera rättsliga grunder kan bli tillämpliga samtidigt.

Lagen förbättrar Finlands beredskap att lämna och ta emot internationellt bistånd och därmed att delta i EU:s verksamhet och det internationella samarbetet till exempel i hanteringen av terrorism, naturkatastrofer eller andra internationella störningssituationer. Det internationella biståndet kan också gälla större nödlägen som hotar människors hälsa, såsom storolyckor, epidemier av smittsamma sjukdomar, strålningsolyckor eller kemiska hot. Vid internationellt bistånd kan också användning av militära medel komma i fråga.⁵

Syftet med lagen är att säkerställa att Finland har en ändamålsenlig beslutsberedskap särskilt i fullgörandet av skyldigheterna enligt EU:s solidaritetsklausul och klausul om ömsesidigt bistånd. Syftet med lagen är likaledes att säkerställa att behövliga beslut kan fattas snabbt och effektivt när det gäller att lämna eller ta emot bistånd utan att de mekanismer som redan har inrättats för biståndet äventyras.

⁵ RP 72/2016 rd. s. 43

Enligt 2 § 1 mom. i lagen fattas beslut om att lämna eller begära bistånd vid statsrådets allmänna sammanträde på föredragning av ministeriet i fråga. Om lämnandet av eller begäran om bistånd är en internationell fråga som är betydelsefull i utrikes- och säkerhetspolitiskt hänseende, fattas beslutet till denna del av republikens president utifrån statsrådets förslag till avgörande. Bestämmelser om statsrådets behörighet att bereda beslut som fattas i Europeiska unionen och att besluta om Finlands åtgärder med avseende på besluten finns i grundlagen. I ett beslut som statsrådet fattar med stöd av 2 § ska biståndets beskaffenhet och omfattning fastställas samt hur länge biståndet ska fortgå.⁶ En central internationell biståndsaktör när Finland behöver internationellt bistånd är Europeiska unionen och dess medlemsstater. EU:s civilskyddsmekanism och de informationssystem för begäran om och lämnande av bistånd som byggts upp inom ramen för den utgör den kanal via vilken begäran om bistånd riktas till medlemsstaterna efter beslutsfattandet i statsrådet. I informationssystemet listar Finland det materiella bistånd eller sakkunnigbistånd som behövs och medlemsstaterna svarar med sina egna erbjudanden. Till internationella organisationer riktas begäran om bistånd direkt. Inrikesministeriet svarar för användningen av de informationssystem som hänför sig till EU:s civilskyddsmekanism.

Enligt lagens 3 § ska statsrådet innan ett beslut om lämnande av eller begäran om bistånd fattas höra riksdagens utrikesutskott, om biståndet kan innebära användning av militära maktmedel. Om beslutet gäller en särskilt krävande situation, ska statsrådet höra riksdagen genom att förelägga den en redogörelse i saken innan beslut fattas.

I 4 § i lagen föreskrivs om förfarande i brådskande situationer som handlar om bistånd baserat på EU:s solidaritetsklausul eller bistånd som involverar betydande militära resurser. Om det i exceptionellt brådskande situationer inte är möjligt att tillräckligt snabbt fatta ett beslut om att lämna eller begära bistånd mellan Finland och EU eller dess övriga medlemsstater, eller mellan Finland och de övriga nordiska länderna, kan ministeriet i fråga fatta beslut om lämnande av och begäran om bistånd. Beslut om huruvida biståndet ska fortsätta och upphöra ska fattas med iakttagande av förfarandet enligt 2 §. Bestämmelsen ger social- och hälsovårdsministeriet mandat att snabbt fatta beslut i särskilt brådskande situationer, till exempel vid en storolycka eller en terroristattack. Bistånd kan då begäras av de närmaste allierade, och beslutet om begäran om bistånd fattas av ministern.⁷

I lagens 5 § ingår en möjlighet att i brådskande situationer besluta om bistånd som inbegriper militära maktmedel. Om det inte är möjligt att tillräckligt snabbt fatta ett beslut om bistånd som inbegriper militära maktmedel, kan beslutet om att lämna eller begära bistånd fattas enligt det förfarande som föreskrivs i 5 § i exceptionellt brådskande och allvarliga situationer som handlar om att lämna eller begära bistånd mellan Finland och Europeiska unionen eller dess övriga medlemsstater, eller mellan Finland och de övriga nordiska länderna, och där biståndet är nödvändigt för att avvärja en överhängande terroristattack som hotar ett stort antal människors liv eller hälsa eller en överhängande fara som utgör ett allvarligt hot mot rikets säkerhet och det inte finns något lindrigare sätt att avvärja faran. Då ska beslutet om att lämna eller begära bistånd fattas av statsrådets allmänna sammanträde eller republikens president på det sätt som föreskrivs i 2 § 1 mom. i lagen. Statsrådet ska lämna en utredning i ärendet till riksdagens utrikesutskott innan ett beslut om att lämna eller begära bistånd som inbegriper militära maktmedel fattas. Efter det att beslutet fattats ska ärendet dock omedelbart föreläggas riksdagen. De skyndsamma

⁶ RP 72/2016 rd. s. 52

⁷ RP 72/2016 rd. s. 56

förfarandena enligt lagens 4 och 5 § har begränsats till bistånd mellan Finland och Europeiska unionen eller dess övriga medlemsstater eller mellan Finland och de övriga nordiska länderna.

Substanslagstiftningen om social- och hälsovården innehåller inga bestämmelser om beslutsförfarandet när internationellt bistånd begärs eller lämnas, så på begäran om internationellt bistånd som gäller social- och hälsovård tillämpas statsrådets beslutsfattande i enlighet med lagen om beslutsfattande om internationellt bistånd, samverkan eller annan internationell verksamhet. När det gäller till exempel internationellt bistånd inom räddningsväsendet ingår däremot i 38 § i räddningslagen bestämmelser om internationell räddningsverksamhet och inrikesministeriets beslutanderätt i anslutning därtill. Räddningslagens 38 § ska tillämpas om inte lagen om beslutsfattande om internationellt bistånd, samverkan eller annan internationell verksamhet är tillämplig. Sålunda är räddningslagens bestämmelser begränsade till mindre allvarliga behov av internationellt bistånd.

2.1.4 Lagen om ordnande av social- och hälsovård

I 7 kap. i lagen om ordnande av social- och hälsovård och i de förordningar som utfärdats med stöd av den ingår bestämmelser om välfärdsområdenas beredskap och förberedelser inom social- och hälsovården. Välfärdsområdenas beredskap för störningssituationer och undantagsförhållanden sker på lokal, regional och nationell nivå.

Enligt lagens 50 § ska ett välfärdsområde i samråd med kommunerna inom sitt område och de andra välfärdsområdena i samarbetsområdet för social- och hälsovården genom beredskapsplaner och andra åtgärder i förväg skaffa sig beredskap inför störningssituationer och undantagsförhållanden.

Genom lagen om ändring av lagen om ordnande av social- och hälsovård (822/2025) stärks särskilt samarbetsområdenas beredskap och beredskapen på nationell nivå för störningssituationer och undantagsförhållanden. Den nationella beredskapsgrupp för social- och hälsovård som avses i den nya 50 c § i lagen om ordnande av social- och hälsovård ska tillsättas inom två månader från ikraftträdandet av lagen, som trädde i kraft den 1 augusti 2025. Beredskapsgruppens uppgift är att stödja social- och hälsovårdsministeriet i det nationella beslutsfattandet enligt 50 b §.

Enligt 50 b § 1 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård fattar social- och hälsovårdsministeriet, efter beredning i den nationella beredskapsgrupp som avses i 50 c §, i störningssituationer under normala förhållanden samt under undantagsförhållanden enligt 3 § i beredskapslagen sådana beslut om ledningen av välfärdsområdenas verksamhet inom social- och hälsovården och om ändringar i verksamheten samt om fördelningen av resurser mellan välfärdsområdena eller samarbetsområdena som är nödvändiga för att hantera störningssituationen, om beslutet behövs för en ändamålsenlig användning av resurserna, för tryggande av ordnandet av tjänster eller för samordning av verksamheten. Enligt bestämmelsen fattar ministeriet också beslut om fördelningen mellan välfärdsområdena eller samarbetsområdena av sådana för verksamhetsområdet centrala resurser som överenskommit inom ramen för internationellt samarbete.

Med störningssituationer under normala förhållanden utifrån vilka social- och hälsovårdsministeriet kan besluta om behövliga åtgärder för att hantera störningssituationen eller i förväg skaffa sig beredskap för den avses enligt 50 b § 2 mom. pandemier, terrordåd eller andra våldsdåd mot samhällets strukturer eller stora folksamlingar, omfattande eller till sina verkningar annars allvarliga cyberattacker, omfattande eller till sina verkningar annars allvarliga störningar i energiförsörjningen, användning av militära maktmedel eller hot om det,

massinvandring och påtryckning genom styrning av invandrare, och andra allvarliga störningssituationer som till sina verkningar kan jämföras med dessa situationer.

Den sista meningen i 50 b § 1 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård, enligt vilken ministeriet fattar också beslut om fördelningen mellan välfärdsområdena eller samarbetsområdena av sådana för verksamhetsområdet centrala resurser som överenskommit inom ramen för internationellt samarbete, hänvisar till situationer där Finland har begärt eller beslutat att lämna internationellt bistånd på det sätt som föreskrivs i 2 § i lagen om beslutsfattande om internationellt bistånd, samverkan eller annan internationell verksamhet. Social- och hälsovårdsministeriets befogenheter gäller verkställigheten av statsrådets beslut. Ministeriet fattar i så fall beslut om fördelningen av biståndet mellan välfärdsområden och samarbetsområden på ett ändamålsenligt sätt på basis av den existerande lägesbilden. Dyliga resurser inom internationellt bistånd som begärs från EU-länder, tredje länder eller internationella organisationer kan utöver personal vara till exempel medicinska enheter såsom kliniker och fältsjukhus samt hälsovårdsmaterial eller förnödenheter för befolkningen inom livsmedelsförsörjningen och basservicen eller kontanta bidrag och betalningsmedel för deras anskaffande. Integreringen av sådana här resurser med de tjänster som välfärdsområden erbjuder eller det stöd som riktas till befolkningsgrupper som behöver mest stöd ska samordnas med välfärdsområdenas social- och hälsovårdstjänster under social- och hälsovårdsministeriets ledning.

2.1.5 Humanitärt bistånd

2.1.5.1 Internationellt humanitärt bistånd

Internationellt humanitärt bistånd kan i praktiken på grund av de olika aktörerna indelas i tre olika mekanismer. Den första är bistånd mellan stater, som kan vara bilateralt bistånd mellan två stater eller bistånd som tillhandahålls av flera stater, såsom bistånd via EU:s civilskyddsmekanism eller samnordiskt bistånd.

Den andra formen av bistånd är organiserat, professionellt och omfattande humanitärt bistånd som tillhandahålls av internationella organisationer. Organisationerna delar vanligtvis ut bistånd via sin egen organisationsstruktur, men i omfattande krissituationer samordnas tvärssektoriellt bistånd i världen vanligtvis i enlighet med FN:s så kallade klusterstruktur. Denna helhet samordnas av FN:s kontor för samordning av humanitärt bistånd UN OCHA. Själva klustren leds av internationella aktörer som UNHCR eller WHO. Lokala aktörer och föreningar ansvarar dock för att biståndet genomförs i praktiken. När det gäller såväl bistånd mellan stater som bistånd som organiseras av organisationer godkänner och samordnar den anmodande staten biståndet, i detta fall i samarbete med internationella organisationer.

Den tredje formen av bistånd är oorganiserat, heterogent bistånd, som mindre föreningar och frivilliga tillhandahåller förbi de officiella kanalerna. Statens roll och insyn i dylikt bistånd är ringa, och det är utmanande att samordna det. Samordningen av även denna biståndshelhet bör dock beaktas för att hantera situationen.

2.1.5.2 Mottagande av internationellt bistånd i Finland

Under krigen på 1900-talet fick Finland ta emot mångsidigt internationellt bistånd inom social- och hälsovårdssektorn. Dessutom fick Finland ta emot till exempel mångsidig livsmedelshjälp, kläder och annat humanitärt bistånd.

Svenska Röda Korset och de sjukvårdsinsatser som organiserades via det samarbetade med den vita regeringen under inbördeskriget i Finland. Den svenska hjälpen, som bestod av fyra så kallade ambulanser som fungerade som fältsjukhus. I de enheter som kom från Sverige till Finland ingick läkare, sjukskötare och annan vårdpersonal, som tillhandahöll akut vård nära fronten.⁸

Under vinterkriget svarade kommissionen Finlands Folkhjälp för samordningen av biståndsverksamheten inom försörjningsarbetet. Finlands Folkhjälps strävan var att koncentrera och förenhetliga försörjningsarbetet samt att fördela biståndet på ett ändamålsenligt och rättvist sätt. Bistånd delades ut endas till civilpersoner som drabbats av krigets verkningar, såsom den ”förflyttade befolkningen” som tvingats evakuera. Finlands Folkhjälp var en sammanslutning av organisationer, vars uppgifter senare omfattande även bistånd till civil hälso- och sjukvård samt insamling och utdelning av bistånd från utlandet.⁹ Under vinterkriget erhöles betydande ekonomiskt bistånd och till exempel läkemedelsdonationer via organisationer som organiserades från Förenta staterna.¹⁰ Eftersom svenska staten förhöll sig neutral under kriget, kanaliseras det humanitära biståndet till Finland via Svenska Röda Korset.¹¹ Via Svenska Röda Korset erhöles till exempel fältsjukhus jämte material och personal till Finland. Andra organisationsaktörer som sände professionella inom hälso- och sjukvården till Finland var organisationen Finlandssjukvård samt Blå Stjärnan.¹² Genom ett avtal mellan de finska och svenska medicinalstyrelserna kom svenska läkare och sjukskötare till Finland för att arbeta inom den civila medicinalvården.¹³ Betydande materiellt bistånd och bistånd i form av professionella inom hälso- och sjukvården erhöles också från Norge, Danmark, Nederländerna, Schweiz, Frankrike och Storbritannien.¹⁴

Under fortsättningskriget erhöles internationellt bistånd särskilt från de andra nordiska länderna. Sårade tyska soldater transporterades med sjukhuståg via Torneå till Sverige och Norge. Svenska Röda Korset var en viktig aktör vid transportererna av sårade. Svenska Röda Korset skickade också läkare och sjukskötare till Finland för att hjälpa till vid de lokala militärsjukhusen.¹⁵ Från Sverige kom dessutom läkare och sjukskötare med stöd av ett avtal

⁸ Tom Petterson (2020), ”Recension: Informativt om svensk sjukvård i Finlands krig 1918”, Finska Läkaresällskapets Handlingar, 180(1). Tillgänglig: https://fls.fi/wp-content/uploads/2020/09/Handlingar-lehti_120_15.pdf.

⁹ Riksarkivet (inget årtal), ”Suomen Huolto”, Arkivens port. Tillgänglig: <https://portti.kansallisarkisto.fi/fi/aineisto-oppaat/suomen-huolto>.

¹⁰ Herbert Hoover (1940), ”Report to American Donors, December 1939 - July 1940”, Finnish Relief Fund, Inc. Saatavilla: <https://archive.org/details/Finishrelief/mode/1up?view=theater>

¹¹ Tomas Bro (2015), ”När Sveriges sak var vård, Svenska sjukvårdsinsatser i finska vinterkriget 1939-1940”, Läkartidningen. Tillgänglig: <https://lakartidningen.se/aktuellt/kultur-2/2015/01/nar-sveriges-sak-var-var-d/#eng>

¹² Tomas Bro (2017), ”Någonting för Finland. Svenska sjukvårdsinsatser i vinterkriget”, Historisk Tidskrift för Finland, 102(2). Tillgänglig: <https://journal.fi/htf/article/view/66923>

¹³ Mäkitie Ilkka (2021), Puolustusvoimien lääkintähuolto sotavuosina. Terveys- ja huolto tulikokeessa 1939–1945. Sotilaslääkinnän Tuki Oy. Sivu 74–82. Oy Nord Print Ab, Helsinki.

¹⁴ Mäkitie Ilkka (2021), *ibid.*

¹⁵ Sven Hellström (2003), ”Sjuktransporter från Norra Finland 1941–1943, Humanitär hjälp och realpolitik”, Linköping University Interdisciplinary Studies, (2). Tillgänglig: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:354837/FULLTEXT01.pdf>

mellan finska ambassaden i Stockholm och svenska försvarsmaktens sjukvård. Under kriget arbetade cirka 210 frivilliga utländska sjukvårdspersonal vid nästan 40 olika sjukhus.¹⁶

Under vinter- och fortsättningskriget skickades nästan 80 000 barn undan kriget från Finland till Sverige, Danmark och Norge.¹⁷ Största delen av barnen skickades till Sverige, där understödsorganisationen Centrala Finlandshjälpen – Suomen Avun keskus bistod de finländska barnen. Även i Danmark fanns en motsvarande organisation, och i Finland stödde också organisationer, såsom Mannerheims Barnskyddsförbund och Finlands Röda Kors, bortsändandet av krigsbarnen. Under fortsättningskriget inrättades i Finland för barntransporterna Barnförflyttningsskommittén, som lydde under socialministeriet. Aktiva aktörer i Sverige var Svenska Lottakåren och Svenska Röda Korset.¹⁸

Under krigen fick Finland ta emot avsevärda mängder internationellt bistånd inom hälso- och sjukvården från utlandet. Förordningen angående utövning av läkarkallet i Finland utfärdades redan 1890, och lagen angående utövning av läkarkallet trädde i kraft 1925. Den gällande lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården innehåller en undantagsbestämmelse om verksamhet som utövas av professionella inom hälso- och sjukvården som åtföljer utländska militära trupper men inte om bistånd till den civila hälso- och sjukvården, och de ändringar som föreslås i denna proposition gör det därför möjligt för professionella inom hälso- och sjukvården som sänts till Finland i humanitära biståndsuppgifter att i krissituationer utöva reglerade sjukvårdsyrtiken i Finland.

2.1.5.3 Internationellt bistånd i Ukraina

Hälso- och sjukvårdens infrastruktur har varit ett mål för Rysslands aktiva attacker efter invasionen av Ukraina. Vid sidan av de direkta attackerna mot sjukhus och andra hälso- och sjukvårdsenheter har klienternas och patienternas tillgång till hälso- och sjukvårdstjänster försämrats indirekt på grund av oro för säkerheten, begränsningar av möjligheterna att röra sig, avbrutna leveranskedjor, brist på diagnosverktyg och läkemedel, massiva förflyttningar av befolkningen samt strömavbrott.¹⁹ I Ukraina samordnas det internationella humanitära biståndet på statens begäran av FN:s kontor för samordning av humanitärt bistånd (UN OCHA). Biståndet samordnas med hjälp av UN OCHA:s klustermodell. I Ukraina samordnas hälsovårdsklustret (Health Cluster) av Världshälsoorganisationen (World Health Organization, WHO), som samarbetar med Ukrainas hälsovårdsministerium, lokala hälsovårdsmyndigheter, Röda Korsets

¹⁶ Mäkitie Ilkka (2021), Puolustusvoimien lääkintähuolto sotavuosina. Terveysthuolto tulikokeessa 1939–1945. Sotilaslääkinnän tuki Oy. Sid. 74–82. Oy Nord Print Ab, Helsinki.

¹⁷ Päivi Puukka (2024), ”Moni ei tiedä Norjaan lähetetyistä suomalaisista sotalapsista – uusi tietokirja avaa lasten kohtaamia vaaroja”, YLE, nyhetsartikel, publicerad 7.9.2024. Tillgänglig: <https://yle.fi/a/74-20108368>

¹⁸ Leena Aalto (2022), ”Lasten matkoja ja kohtaloita sota-aikoina”, Föreningen för pedagogik- och utbildningshistoria i Finland, 2.6.2022. Tillgänglig: https://www.kasvhistseura.fi/sites/kasvhistseura.fi/files/Lasten%20matkoja%20ja%20kohtaloita%20sota-aikoina%20lopull_1.pdf

¹⁹ Haque, Ubydul et al. (2024), “A Comparison of Ukrainian Hospital Services and Functions Before and During the Russia-Ukraine War.” JAMA health forum 5(5):e240901. Tillgänglig: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC11102023/>.

och Röda Halvmånens nationella föreningar, centralorganisationer samt andra frivilligorganisationer.²⁰

De aktörer som ingår i klustret tillhandahåller hälso- och sjukvårdssektorn bistånd inom bland annat primärvård och specialiserad sjukvård, psykiatrisk vård och psykosocialt stöd vid nödevakuering, kapacitetsuppbyggnad, stödjande av infrastrukturen, distribution av läkemedel och materiell hjälp, stödtjänster för den evakuerade befolkningen, intervention i könsbaserad våld, ekonomiskt stöd samt riskkommunikation.²¹

En viktig kanal för det internationella biståndet till Ukraina är EU:s civilskyddsmekanism (EUCPM, EU Civil Protection Mechanism). Ukraina har framställt ett stort antal begäranden om bistånd via EU:s civilskyddsmekanism, och kriget i Ukraina är den största biståndsoperationen under civilskyddsmekanismens 20-åriga historia. Från Finland har till Ukraina sänts bland annat utrustning för energisektorn, såsom generatorer och transformatorer, räddningsmaterial och hälso- och sjukvårdsmaterial. Från Finland har sammanlagt 370 långtradarlass med materialbistånd sänts till Ukraina.²² Av dessa försändelser har cirka 55 bestått av bistånd avsett för social- och hälsovården i Ukraina, såsom sjukhusinventarier, medicinsk utrustning och skyddsutrustning. Ett stort antal ambulanser har också skickats från Finland till Ukraina.

Biståndet till Ukraina i form av hälso- och sjukvårdspersonal har i huvudsak kanaliserats via internationella organisationer, och viktiga sådana är bland annat Läkare Utan Gränser (Médecins Sans Frontières, MSF), Internationella Röda Kors- och Röda Halvmånerörelsen, Rädda Barnen (Save the Children) samt organisationer som lyder under FN. Läkare Utan Gränser sänder professionella inom hälso- och sjukvården till krisområden och Röda Korset sänder förutom professionella inom hälso- och sjukvården personal även betydande mängder material samt ekonomiskt bistånd. Via organisationerna har också yrkesutbildade personer från Finland deltagit i biståndsarbete i Ukraina. Till Ukraina har dessutom från såväl Finland som resten av världen kommit sådant bistånd från små organisationer och privata biståndsgivare som i krissituationer kommer utan att någon begärt det och mycket. Särskilt när det gäller dylikt oorganiserat bistånd framhävs behovet av lokal samordning.

Organisationerna har olika erfarenheter av det arbete som utförs av professionella inom hälso- och sjukvården som kommer utlandet. Enligt vissa har byråkratin förenklats och professionella inom hälso- och sjukvården har kunnat utöva sitt yrke i biståndsarbete, medan andra organisationer har berättat om problem med att få de ukrainska myndigheterna att godkänna behörigheter.

2.2 Reformen av statens regionförvaltning

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira), som är underställt social- och hälsovårdsministeriet, främjar tillgodoseendet av rättsskyddet och tjänsternas kvalitet inom social- och hälsovården samt hanteringen av hälsorisker i livsmiljön och hos befolkningen genom styrning och tillsyn. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens verksamhetsområde och uppgifter anges i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (669/2008). Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens uppgift är

²⁰ Health Cluster (2024), "Ukraine". Tillgänglig: <https://healthcluster.who.int/countries-and-regions/ukraine>

²¹ ibid.

²² Situationen i december 2024.

bland annat att sköta den tillståndsförvaltning, styrning och tillsyn som föreskrivs i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården.

Inom social- och hälsovårdsministeriets ansvarsområde kan regionförvaltningsverkens uppgifter grovt indelas i tillstånds-, registrerings-, övervaknings- och styrningsuppgifter inom social- och hälsovården (inbegripet styrning och övervakning av yrkesutbildade personers verksamhet inom hälso- och sjukvården och socialvården), statsunderstödsuppgifter, hälsofrämjande, tillstånds-, övervaknings- och styrningsuppgifter inom miljö- och hälsoskyddet och alkoholförvaltningen samt arbetarskyddsuppgifter. Regionförvaltningsverkens uppgift är att inom sitt verksamhetsområde ombesörja den tillstånds- och registerförvaltning, styrning och övervakning samt den beredskapsuppgift som ålagts dem i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården.

I samband med reformen av statens regionförvaltning inrättas det nya Tillstånds- och tillsynsverket, till vilket sammanförs Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens alla uppgifter samt största delen av de nuvarande regionförvaltningsverkens tillstånds-, styrnings- och tillsynsuppgifter, inklusive tillstånds-, styrnings- och tillsynsuppgifter som gäller yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården. Samtidigt upphävs lagen om regionförvaltningsverken och lagen om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården. När uppgifterna överförs till det nya Tillstånds- och tillsynsverket måste behövliga ändringar göras även i lagstiftningen om yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården.

2.3 Preciering av bemyndigandet att utfärda förordning om begränsad förskrivningsrätt

I 23 b § 4 mom. i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården sägs att för att garantera patientsäkerheten utfärdas det genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet närmare bestämmelser om de läkemedel och sjukdomstillstånd som den begränsade förskrivningsrätten kan gälla. Bemyndigandet att utfärda förordning stämmer inte överens med bemyndigandet att utfärda förordning i lagens 22 § 3 mom., som gäller rätten för läkare, tandläkare samt för den som bedriver studier för läkar- eller tandläkaryrket att ordinera läkemedel. Ordalydelsen behöver också preciseras för att säkerställa att nödvändiga ändringar på förordningsnivå kan göras i samband med reformen av lagstiftningen om yrkesutbildade personer.

3 Målsättning

Syftet med den föreslagna propositionen är att göra de ändringar i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som är nödvändiga för att professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i internationellt bistånd ska kunna utöva ett reglerat hälso- och sjukvårdsyrke i Finland under undantagsförhållanden och i olika störningssituationer under normala förhållanden. Genom propositionen förbättras i enlighet med regeringsprogrammet Finlands möjligheter att effektivt och snabbt ta emot internationellt bistånd.

Undantagsförhållanden eller störningssituationer under normala förhållanden kan hänföra sig till exempelvis militära konflikter, terrorism, naturkatastrofer eller storolyckor. I dessa situationer ökar behovet av hälso- och sjukvårdspersonal för att man snabbt och effektivt ska kunna både säkra tillräckliga hälso- och sjukvårdstjänster och svara på det behov av hälso- och sjukvård som orsakas av krissituationen. Det är nödvändigt att göra det möjligt för professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i internationellt bistånd att verka för att kunna skydda människor mot allvarliga hot mot deras liv och hälsa.

Dessutom är ett syfte med propositionen att göra de nödvändiga tekniska ändringar i lagstiftningen om yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården som följer av reformen av statens regionförvaltning. Genom dessa ändringar uppdateras lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården så att de börjar motsvara statens reviderade regionförvaltning.

Propositionens syfte är också att precisera bemyndigandet att utfärda förordning i 23 b § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Genom preciseringen av bemyndigandet att utfärda förordning förenhetligas bestämmelserna om bemyndigande att utfärda förordning när det gäller förskrivning av läkemedel och säkerställs möjlighet att utfärda nya förordningar och att ändra förordningarna med stöd av befogenheterna.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

Genom denna proposition föreslås det att till lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården fogas en ny 3 c §, enligt vilken lagen inte ska tillämpas på en person som utövar ett reglerat hälso- och sjukvårdsyrke i Finland som en del av internationellt bistånd som har begärts i enlighet med 2, 4 eller 5 § i lagen om beslutsfattande om internationellt bistånd, samverkan eller annan internationell verksamhet. Genom begränsningen av tillämpningsområdet blir det möjligt att utöva ett reglerat hälso- och sjukvårdsyrke i Finland i samband med mottagande av internationellt bistånd.

Bestämmelsen ska tillämpas i situationer där statsrådet, republikens president eller behörigt ministerium har beslutat att begära internationellt bistånd av Europeiska unionens medlemsstater, andra allierade med stöd av bilaterala avtal eller av internationella organisationer med stöd av lagen om beslutsfattande om internationellt bistånd, samverkan eller annan internationell verksamhet.

Lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården ska inte tillämpas när professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i internationellt bistånd i Finland utövar ett reglerat hälso- och sjukvårdsyrke med stöd av ett beslut om begäran om internationellt bistånd. Med stöd av beslutet om begäran om bistånd kan en person som sänts till Finland utöva ett reglerat hälso- och sjukvårdsyrke utan att den behöriga myndigheten har beviljat tillstånd att utöva yrke. Personen berörs inte heller av de lagstadgade rättigheter och skyldigheter som föreskrivs för yrkesutbildade personer i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och inte heller av de tillsynsåtgärder som anges i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

Begränsningen av tillämpningsområdet är bunden till ett beslut om internationellt bistånd samt biståndets beskaffenhet och omfattning samt hur länge biståndet ska fortgå enligt vad som fastställts i beslutet. Om professionella inom hälso- och sjukvården vill utöva ett reglerat hälso- och sjukvårdsyrke i Finland i större utsträckning än vad som fastställts i beslutet, ska bestämmelserna i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården tillämpas på dem.

Därtill föreslås vissa ändringar av teknisk karaktär i propositionen. I lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården föreslås sådana nödvändiga tekniska ändringar som följer av reformen av statens regionförvaltning. Samtidigt föreslås det att bestämmelsernas språkdräkt ändras för att motsvara

dagens lagskrivningskutym. Dessutom föreslås en precisering av bemyndigandet att utfärda förordning i 23 b § 4 mom. i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Mottagande av internationellt bistånd

4.2.1.1 Ekonomiska konsekvenser

Propositionen bedöms inte ha några direkta ekonomiska konsekvenser. Propositionen gör det möjligt att avvika från lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården i fråga om professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i humanitärt bistånd. Det går inte att uppskatta de faktiska ekonomiska konsekvenserna på förhand, eftersom de uppstår först till följd av de beslut om att ta emot bistånd som fattas från fall till fall.

4.2.1.2 Konsekvenser för de grundläggande och mänskliga rättigheterna

Människors sociala rättigheter samt rätt till hälsa och liv tryggas som grundläggande rättigheter i såväl Finlands grundlag (731/1999) som flera internationella avtal om de mänskliga rättigheterna. Enligt 7 § i grundlagen har alla rätt till liv och till personlig frihet, integritet och trygghet. Enligt 19 § 1 mom. i grundlagen har alla som inte förmår skaffa sig den trygghet som behövs för ett människovärdigt liv rätt till oundgänglig försörjning och omsorg. I 19 § 3 mom. i grundlagen åläggs det allmänna att tillförsäkra var och en tillräckliga social-, hälsovårds- och sjukvårdstjänster samt främja befolkningens hälsa. Enligt 22 § i grundlagen ska det allmänna se till att de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna tillgodoses. Ofta förutsätter det faktiska förverkligandet av rättigheterna aktiva åtgärder från det allmännas sida, till exempel för att skapa faktiska förutsättningar för utövning av de grundläggande fri- och rättigheterna (RP 309/1993 rd, s. 79).

Ordandet av social- och hälsovårdstjänster också under exceptionella förhållanden har framför allt samband med skyldigheten enligt 19 § i grundlagen att säkerställa tillräckliga social- och hälsovårdstjänster och med det allmännas skyldighet enligt 22 § i grundlagen att se till att de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna tillgodoses (GrUU 10/2025 rd, punkt 2). Rätten till tillräckliga hälso- och sjukvårdstjänster tryggar i de allvarligaste situationerna den rätt till liv som tryggas som en grundläggande fri- och rättighet i 7 § i grundlagen (se GrUU 38/2022 rd, punkt 4).

En persons rätt till hälsa och välfärd som en mänsklig rättighet samt en persons rätt till social- och hälsovårdstjänster ingår också i flera avtal om de mänskliga rättigheterna som är bindande för Finland. Till de viktigaste avtalen hör den internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter (FördrS 6/1976), som slutits inom ramen för FN. Enligt artikel 2.1 förpliktar sig varje konventionsstat att utnyttja sina resurser för att säkerställa att syftet med konventionen uppnås.

Enligt artikel 6 i FN:s internationella konvention om medborgerliga och politiska rättigheter (FördrS 8/1976) har varje människa en inneboende rätt till livet och denna rätt ska skyddas genom lag. Efterlevnaden av konventionen övervakas av kommittén för de mänskliga rättigheterna, som 2019 utarbetade en allmän rekommendation om hur rätten till liv, som i konventionen erkänns som en mänsklig rättighet, ska tolkas. Enligt rekommendationen innebär rätten till liv att staterna aktivt ska vidta lämpliga åtgärder för att åtgärda sådana allmänna missförhållanden i samhället som kan orsaka direkta hot mot liv eller hindra personer från att med värdighet åtnjuta sin rätt till liv. Enligt rekommendationen betyder detta att staterna ska se

till att alla utan dröjsmål har tillgång till sådana förnödenheter och tjänster som är nödvändiga för deras liv. Med nödvändiga tjänster avses enligt rekommendationen bland annat nödvändiga hälso- och sjukvårdstjänster i fråga om vilka bristfällighet kan orsaka fara för en persons liv. (CCPR/C/GC/36, punkt 26.)

Enligt del I punkt 11 i den reviderade Europeiska sociala stadgan (FördrS 78–80/2002) har konventionsstaterna åtagit sig att eftersträva förhållanden där var och en har rätt att komma i åtnjutande av alla åtgärder som kan bidra till att ge honom eller henne bästa möjliga hälsotillstånd. I artikel 11 i del II i stadgan fastställs rätten till bästa möjliga hälsotillstånd och rätten till hälso- och sjukvård. I artikel 13 i del II föreskrivs det om rätten till social och medicinsk hjälp. Artikel 14 i stadgan gäller rätt att få tillgång till sociala tjänster och artiklarna 16 och 17 rätt till socialt, rättsligt och ekonomiskt skydd för familjen samt för barn och ungdomar.

Olika undantagsförhållanden samt störningssituationer under normala förhållanden äventyrar tillgodoseendet av ovannämnda grundläggande samt mänskliga rättigheter. De föreslagna bestämmelserna förbättrar Finlands beredskaps att ta emot internationellt bistånd för att hantera till exempel militära konflikter, terrorism, naturkatastrofer och andra internationella störningssituationer samt nödsituationer som hotar liv och hälsa. I dylika krissituationer finns det inte nödvändigtvis tillräckligt med hälso- och sjukvårdspersonal att tillgå. Dessutom kan en krissituation i sig öka hälso- och sjukvårdsbehovet avsevärt.

Professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i humanitärt bistånd utför uppgifter som stödjer välfärdsområdets personal vid tillhandahållandet av hälso- och sjukvårdstjänster och ger vård som räddar liv och lindrar lidande till skadade människor i krissituationer. Att det blir möjligt att ta emot dylikt bistånd tryggar människors rätt till liv och oundgänglig omsorg. Tryggade hälso- och sjukvårdstjänster är av betydelse särskilt för dem som är beroende av hjälp i form av hälso- och sjukvårdstjänster samt för allvarligt sjuka, äldre och hjälpbehövande personer med funktionsnedsättning.

4.2.1.3 Konsekvenser för hälso- och sjukvården

Den föreslagna bestämmelsen gör det möjligt för professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i internationellt bistånd att verka i Finland. De ska hänvisas att arbeta inom de befintliga strukturerna för välfärdsområdenas hälso- och sjukvård. Även i de fall där utsända professionella inom hälso- och sjukvården kommer som en grupp eller som en del av till exempel en fältsjukhusfunktion, ska något välfärdsområdes organisation ansvara för ledningen av biståndet. Välfärdsområdet ansvarar för organiseringen av invånarnas social- och hälsovårdstjänster under alla förhållanden. Professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i internationellt bistånd utför uppgifter som omfattas av välfärdsområdets organiseringsansvar som hjälp och stöd för välfärdsområdet, men inte i egenskap av självständiga tjänsteproducenter. Beslutet om till vilket välfärdsområde biståndet ska hänvisas fattas i enlighet med den 50 b § i lagen om ordnande av social- och hälsovård av social- och hälsovårdsministeriet på förslag av den nationella beredskapsgruppen för social- och hälsovård.

Professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i internationellt bistånd kommer för att arbeta i en situation där verksamheten inom hälso- och sjukvården avviker från den normala på grund av en allvarlig störningssituation eller undantagsförhållanden. Deras uppdrag bör planeras så att de kan bistå finländska yrkesutbildade personer. På grund av krissituationernas karaktär är omständigheterna dock oförutsägbara och kan förändras snabbt, så det är inte möjligt att planera alla detaljer i verksamheten på förhand. Mottagande av personal till välfärdsområdena kan förutsätta till exempel avtal på nationell eller lokal nivå mellan den

utsändande och den mottagande aktören. Social- och hälsovårdsministeriet spelar en central roll i situationen för att styra även eventuella avtalsrelaterade behov.

Den föreslagna ändringen påverkar inte välfärdsområdes ansvar för att ordna lagstadgade hälso- och sjukvårdstjänster. Välfärdsområdet ansvarar för att se till att patienternas rättigheter i anslutning till bland annat lagen om ordnande av social- och hälsovård, lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1993, patientlagen), språklagen (423/2003) och lagen om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården (703/2023, kunduppgiftslagen) tillgodose också när professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i internationellt bistånd deltar i vården.

De föreslagna bestämmelserna gör det möjligt att utöva ett reglerat hälso- och sjukvårdsyrke utan tillstånds- och tillståndsförfaranden enligt lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Att professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i internationellt bistånd inte är sådana yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som avses i lagen betyder å andra sidan att de åtminstone inte i början har möjlighet att hämta uppgifter i Kantatjänsterna eller den identifikationskod som behövs för att göra upp recept, eftersom de certifikat som hör ihop med användningen av systemen är knutna till ställningen som yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården. I praktiken betyder detta att välfärdsområdet ska till exempel se till att journalanteckningar blir gjorda på det sätt som lagen förutsätter, även om den arbetstagare som utför en biståndsuppgift inte kan göra dem själva. Dessutom borde ett tillräckligt antal legitimerade yrkesutbildade personer med rätt att förskriva läkemedel arbeta vid sidan av professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i internationellt bistånd.

Till den del som internationellt bistånd ges inom välfärdsområdets strukturer eller andra tjänster som omfattas av dess organiseringsansvar, ska välfärdsområdet fullgöra sina skyldigheter enligt lagen om tillsynen över social- och hälsovården (741/2023, tillsynslagen), såsom egenkontroll samt den styrning och övervakning av tjänsteproduktionen som hör till dess organiseringsansvar. Även bestämmelserna om rapportering av missförhållanden som äventyrar klient- och patientsäkerheten är tillämplig på det.

4.2.1.4 Konsekvenser för hälso- och sjukvårdspersonalen

Under undantagsförhållanden eller störningssituationer under normala förhållanden befinner sig social- och hälsovården i en sådan allvarlig krissituation som hotar även den lokala hälso- och sjukvårdspersonalens förutsättningar att verka och orka när behovet av hälso- och sjukvård ökar. Stöd från professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i internationellt bistånd kan till denna del lätta upp belastningen på hälso- och sjukvårdspersonalen.

Å andra sidan kräver situationen att välfärdsområdets personal anpassar sig samt att de professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i internationellt bistånd ges introduktion och stöd. Beroende på vilken språkkunskap och erfarenhet och vilka arbetsmetoder dem som deltar i internationellt bistånd har behöver de stöd från välfärdsområdenas personal bland annat i situationer som kräver registrering av patientuppgifter, förskrivning av läkemedel och tolkning.

4.2.1.5 Konsekvenser för patientsäkerheten och patienternas ställning inom hälso- och sjukvården

Genom den föreslagna nya 3 c § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården ställs professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i internationellt bistånd utanför tillämpningsområdet för lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Detta

innebär att av dem krävs inte rätt eller tillstånd att utöva yrke. De ska inte heller omfattas av myndigheternas styrning eller tillsyn enligt lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, och de ska inte beröras av de skyldigheter för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som anges i den lagen. Sålunda är det inte möjligt att säkerställa att de har den utbildning som yrkesverksamheten förutsätter, tillräcklig yrkeskompetens och de andra färdigheter som yrkesverksamheten förutsätter. Det går inte heller att ingripa i deras verksamhet med styrnings- och tillsynsåtgärder enligt lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

De föreslagna bestämmelserna bedöms ändå inte försämra patientsäkerheten eller patienternas ställning inom hälso- och sjukvården. Såväl det humanitära biståndet mellan stater som internationella organisationers humanitära bistånd är organiserat och professionellt, och man kan i princip lita på att de personer som ger hjälp har tillräcklig utbildning och tillräckliga färdigheter för sina uppgifter. Dessutom kan man anta att en krissituationer som kräver att man tyr sig till internationellt bistånd utgör ett så betydande hot mot människors liv och hälsa att avvikelser från kraven i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, till exempel i fråga om utbildning och språkkunskaper, utgör en betydligt mindre risk än om det internationella biståndet fördröjs eller hindras. Patientsäkerheten och patienternas ställning stärks dessutom av välfärdsområdenas skyldighet att se till att lagstadgade tjänster tillhandahålls.

De risker som hänför sig till begränsningen av tillämpningsområdet minskas också av att det internationella biståndets varaktighet och omfattning är begränsad till vad som anges i beslutet om begäran om internationellt bistånd. Yrkesutövningen är tillfällig och de uppgifter som ingår i den hänför sig till den föreliggande krissituationen. Professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i internationellt bistånd ska samarbeta med välfärdsområdet och de yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som verkar där. När de verkar i uppgifter som omfattas av välfärdsområdets organiseringsansvar omfattas deras verksamhet också av den tillsyn som riktas till välfärdsområdena med stöd av tillsynslagen och av välfärdsområdets egenkontroll.

Enligt 21 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården är en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården skyldig att fullgöra försäkringsskyldigheten så som stadgas i patientskadelagen (585/1986). Patientskadelagen har upphävts genom patientförsäkringslagen (948/2019), enligt vilken sammanslutningar, stiftelser och självständiga yrkesutövare som bedriver hälso- och sjukvårdsverksamhet samt arbetsgivare som har yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som anställda ska ha försäkring för sådan ansvarighet som avses i patientförsäkringslagen. I hälso- och sjukvårdsverksamhet som bedrivs vederlagsfritt gäller försäkringsskyldigheten yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, om inte verksamheten bedrivs i en sammanslutnings eller stiftelses namn, då försäkringsskyldigheten gäller sammanslutningen eller stiftelsen. Ersättningsverksamheten enligt lagen sköts av Patientförsäkringscentralen. Patientförsäkringslagen tillämpas på hälso- och sjukvård i Finland samt på vissa villkor på hälso- och sjukvård som välfärdsområdet ordnar i utlandet. Med hälso- och sjukvård avses sådana åtgärder för bestämmande av patientens hälsotillstånd eller för återställande eller upprätthållande av hälsan eller annan behandling med medicinska metoder eller som grundar sig på läkarvetenskap och som utförs av yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården eller vid en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård.

Professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i internationellt bistånd är inte sådana yrkesutbildade personer som avses i patientförsäkringslagen och som berörs av försäkringsskyldighet. Verksamheten bedrivs dock i princip i en sammanslutnings eller stiftelses namn, som berörs av försäkringsskyldighet. Förslaget bedöms således inte äventyra den skadelidandes rätt till ersättning om en patientskada inträffar.

4.2.2 Reformen av statens regionförvaltning

Till följd av reformen av statens regionförvaltning föreslås i propositionen nödvändiga tekniska ändringar i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården och lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Konsekvenserna av reformen av statens regionförvaltning har bedömts i regeringens proposition som gäller den (RP 13/2025 rd). De tekniska ändringar till följd av regionförvaltningsreformen som föreslås i denna proposition bedöms inte ha några självständiga konsekvenser.

Propositionen bedöms inte heller ha några självständiga konsekvenser för statens eller landskapet Ålands myndigheters uppgifter på Åland, som enligt planerna ska kvarstå oförändrade. För närvarande föreskrivs det om uppgiftsfördelningen mellan riks- och landskapsmyndigheterna genom republikens presidents förordning om vissa förvaltningsuppgifter inom hälso- och sjukvården i landskapet Åland (1179/2009) samt republikens presidents förordning om skötseln på Åland av vissa förvaltnings- och tillsynsuppgifter avseende behörighetskrav och yrkesutövning för yrkesutbildade personer inom socialvården (655/2020). De behov av ändringar i förordningarna som föranleds av regionförvaltningsreformen bereds i samarbete med Ålands landskapsregering.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket tryggar övergångsfasen till den del som det i lagstiftningen hänvisas till den föråldrade ämbetsverksstrukturen även efter den 1 januari 2026. I lagens 31 § 3 mom. sägs att en hänvisning i någon annan lag eller förordning till regionförvaltningsverket, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, närings-, trafik- och miljöcentralen, Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral eller Rättsskyddscentralen för hälsovården avser efter ikraftträdandet av lagen verket, om de uppgifter som hänvisningen avser gäller uppgifter som avses i 3 § i lagen eller som ankommer på verket enligt bestämmelser i någon annan lag. Uppgifter enligt 3 § i lagen som i någon annan lag eller förordning ålagts länsstyrelsen, den regionala miljöcentralen, miljötillståndsverket, arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå eller arbetarskyddsmyndigheten ska skötas av verket. I lagens 32 § 1 mom. sägs att om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag, övergår ärenden som är anhängiga vid regionförvaltningsverken och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården samt ingångna avtal och förbindelser liksom de rättigheter och skyldigheter som följer av dem till verket vid ikraftträdandet av lagen. Enligt 3 mom. i samma paragraf övergår de arkiv, register och datamaterial som uppkommit före ikraftträdandet av lagen och som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i 1 mom. till verket, om det inte med stöd av lagen eller någon annan lag föreskrivs särskilt eller avtalas något annat i fråga om ansvar och skyldigheter som gäller dem.

4.2.3 Precisering av bemyndigandet att utfärda förordning om begränsad forskrivningsrätt

Ändringen av bemyndigandet att utfärda förordning i 23 b § 4 mom. i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården är teknisk och bedöms därför inte ha några självständiga konsekvenser.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

I propositionen föreslås det att det ska bli möjligt att ta emot internationellt bistånd genom att tillämpningsområdet för lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården begränsas. Som alternativ till den begränsning av tillämpningsområdet som föreslås i

propositionen har man bedömt införandet av ett förfarande med undantagstillstånd som kan tillämpas snabbt eller en tillståndsprocess i efterhand, som skulle innebära att professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i internationellt bistånd skulle ansöka om tillstånd att utöva ett reglerat hälso- och sjukvårdsyrke hos den behöriga myndigheten och på så vis få sin rätt att utöva yrke att gälla i Finland. Denna modell kan anses fördröja biståndet och öka det administrativa arbetet när Finland är i kritiskt behov av hjälp. När professionella inom hälso- och sjukvården som sänts ut av en stat eller organisation kommer till Finland för att tillhandahålla humanitärt bistånd är detta bistånd i princip tillfälligt och hänför sig till en allvarlig störningssituation eller undantagsförhållanden i Finland. De professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i internationellt bistånd lämnar Finland och upphör att utöva yrke i Finland när störningssituationen eller undantagsförhållandena upphört, och då finns det inte längre något behov av officiell status som yrkesutbildad person.

I samband med beredningen har man dessutom bedömt ett alternativ där det skulle vara möjligt att avvika från bestämmelser i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården i samband med all verksamhet som hänför sig till internationellt bistånd, och begränsningen av tillämpningsområdet skulle inte vara bunden till ett beslut om begäran om internationellt bistånd som fattats med stöd av lagen om beslutsfattande om internationellt bistånd, samverkan eller annan internationell verksamhet. Då skulle möjligheten att utnyttja internationellt bistånd vara större. För att säkerställa patientsäkerheten och kvaliteten på hälso- och sjukvårdstjänster är det dock motiverat att föreskriva tillräckligt noga avgränsat om begränsningen av tillämpningsområdet för lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Att den nya 3 c § binds till ett beslut om internationellt bistånd innebär att den reglerade yrkesutövning som stannar utanför bestämmelserna om yrkesutbildade personer är begränsad till sin omfattning, beskaffenhet och varaktighet. Biståndet är samordnat och sköts av pålitliga aktörer, vilket minskar riskerna för patientsäkerheten och tjänsternas kvalitet. Dessutom aktualiseras begränsningen av tillämpningsområdet endast i sådana situationer som är så allvarliga att de har förutsatt ett beslut om begäran om bistånd som fattats av statsrådet, republikens president eller behörigt ministerium.

Om den föreslagna ändringen inte görs, kan professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i internationellt bistånd inte utöva till exempel läkar- eller sjukskötaryrket i Finland utan rätt eller tillstånd att utöva yrke som beviljats av en myndighet. De skulle vara tvungna att uppfylla villkoren för yrkesutövning, såsom kraven på språkkunskaper. Behandlingstiderna för ansökningar om legitimering varierar vanligtvis från några veckor till flera månader för yrkesutbildade personer som fått sin utbildning i ett EU/EEES-land. För yrkesutbildade personer från länder utanför EU/EES-området kan legitimeringsprocessen räkna flera år. För att behandla ansökningarna krävs dessutom att behövliga handlingar lämnas in till den behöriga myndigheten och att myndigheten har tillräckliga verksamhetsförutsättningar för att behandla ansökningar även i en krissituation. Om den ändring som föreslås i propositionen inte görs, borde på professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i internationellt bistånd tillämpas alla skyldigheter som föreskrivs för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Dessa krav kan avsevärt fördröja mottagandet av internationellt bistånd eller göra det omöjligt.

Utän det föreslagna undantaget från tillämpningsområdet för lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården skulle det vara möjligt att avvika från bestämmelserna om yrkesutbildade personer endast med stöd av eventuella undantag i beredskapslagen. Det är dock inte möjligt att ta i bruk de förfaranden som anges i beredskapslagen i sådana störningssituationer inom social- och hälsovården där man inte har hunnit eller det inte är motiverat att konstatera undantagsförhållanden. Skillnaden mellan störningssituationer under normala förhållanden och undantagsförhållanden kan inom social- och hälsovården vara så hårfin att det inte är ändamålsenligt att använda undantagsförhållanden som villkor för att

genomföra arrangemang som är nödvändiga i allvarliga störningssituationer inom social- och hälsovården. Det kan dessutom vara nödvändigt att utnyttja de bestämmelser som föreslås i denna proposition vid sidan av förfaranden som baserar sig på beredskapslagen.

Även socialvården spelar en central roll i krissituationer i samhället, men i propositionen föreslås ingen begränsning av tillämpningsområdet för lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården när det gäller internationellt bistånd. Trots att social- och hälsovården i många avseende är integrerad avviker tillhandahållandet och ordnandet av tjänster och därmed också yrkesutövningen från varandra inom social- och hälsovården. Avsikten med de föreslagna bestämmelserna är att avvika från de bestämmelser om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som tryggar patientsäkerheten och kvaliteten på tjänsterna till den del som det nödvändigt i en krissituation för att skydda människors liv och hälsa. Till uppgifterna för legitimerade yrkesutbildade personer inom socialvården hör utövning av offentlig makt, beslutsfattande och andra sådana uppgifter som avsevärt påverkar ställningen och rättigheterna för klienter inom socialvården och som det inte är motiverat att ge till sådana personer som saknar tillräckliga språkkunskaper och som inte känner till de nationella bestämmelserna och det nationella servicesystemet. I sådana uppgifter som inte är begränsade till att utföras av endast legitimerade yrkesutbildade personer inom socialvården är det möjligt att även inom ramen för de gällande bestämmelserna utnyttja kompetensen hos professionella som deltar i internationellt bistånd.

5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet

I Sverige bereds samtidigt som i Finland lagstiftning om mottagande och lämnande av internationellt bistånd inom social- och hälsovården. Samarbetet och informationsutbytet mellan Finland och Sverige har varit intensivt och en stark kraft bakom behoven att ändra lagstiftningen i båda staterna har varit först medlemsförhandlingarna med Nato och därefter medlemskapet i alliansen.

Under förberedelserna har den svenska regeringen färdigställt promemorian *Det nödvändiga ska vara tillåtet - en lag om internationellt hälso- och sjukvårdssamarbete*, som har genomgått en omfattande remissbehandling våren 2025.²³ I den svenska propositionen föreslås förutom ett flertal andra ändringar i lagstiftningen dessutom en separat lag om internationellt hälso- och sjukvårdssamarbete. Även i det svenska förslaget är det regeringen eller en av regeringen bemyndigad myndigheter som beslutar om mottagande av bistånd. När det gäller yrkesutbildade personer kan man besluta att om rätt för yrkesutbildade personer som sänts av en annan stat eller någon annan organisation att arbeta i Sverige. I den svenska propositionen är utgångspunkten att arbetstagare som är utsända från utlandet följer den sändande statens lagstiftning i Sverige.

I den svenska propositionen föreslås det att till hälso- och sjukvårdslagen fogas bestämmelser om prehospital akutsjukvård över gränserna mellan stater. Enligt propositionen får företrädare för regioner i gränsområdena mot Finland, Danmark och Norge ingå avtal om prehospital akutsjukvård (ambulanser) över gränserna. Även Norge har motsvarande bestämmelser om arbete över gränsen.²⁴ I samband med totalreformen av den finska lagstiftningen om yrkesutbildade personer kommer man att bedöma regleringsbehoven i anslutning till denna

²³ <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/departementsserien-och-promemorior/2024/12/ds-202433/>

²⁴ Lov om helsepersonell 50 §

internationella samverkansform, som inte gäller störningssituationer under normala förhållanden eller undantagsförhållanden, utan vardaglig samverkan i norra Finland, Sverige och Norge.

6 Remissvar

Utkastet till regeringens proposition var på remiss under tiden 30 juni–25 augusti 2025. Det kom sammanlagt 25 utlåtanden. Finansministeriet och inrikesministeriet meddelade att de inte har något att yttra. Utlåtanden gavs av försvarsministeriet, utrikesministeriet, regionförvaltningsverken, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, Ålands landskapsregering, Kajanalands välfärdsområde, Norra Savolax välfärdsområde, Egentliga Finlands välfärdsområde, Satakunta välfärdsområde, Birkalands välfärdsområde, Östra Nylands välfärdsområde, Mellersta Finlands välfärdsområde, Norra Österbottens välfärdsområde, HUS-sammanslutningen, Helsingfors stad, social-, hälsovårds- och räddningssektorn, Tehy rf, Finlands närvårdar- och primärskötarförbund SuPer rf, Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL rf, Finlands Hälsovårdarförbund FHVF rf, Suomen Lääkäriliitto - Finlands Läkareförbund, Kommun- och välfärdsområdesarbetsgivarna KT, Hyvinvointiala HALI ry, Läkare Utan Gränser, Finlands Röda Kors samt Suomen Rokotepiste Oy.

Merparten av remissinstanserna understödde att det görs möjligt att ta emot internationellt bistånd och ansåg att propositionens mål är motiverade och aktuella. Även de som yttrade sig om de tekniska ändringar som hänför sig till regionförvaltningsreformen och preciseringen av bemyndigandet att utfärda förordning understödde de föreslagna ändringarna. Remissinstanserna framförde dock vissa anmärkningar i anslutning till de föreslagna bestämmelserna och propositionens innehåll.

Förslaget till 3 c § betraktades delvis som oklart. Flera remissinstanser ansåg att det borde definieras noggrannare i propositionen i vilka uppgifter professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i internationellt bistånd skulle placeras. I utlåtandena nämndes dessutom behov av att klarlägga rätten för dem som deltar i internationellt bistånd att behandla patientuppgifter och förskriva läkemedel. På grund av responsen i remissvaren har ordalydelsen i den föreslagna 3 c § förtydligats och motiveringen till propositionen har preciserats.

Finlands Röda Kors och Läkare Utan Gränser uttryckte oro för att beslutsförfarandet enligt lagen om beslutsfattande om internationellt bistånd, samverkan eller annan internationell verksamhet är tungt och inte gör det möjligt att reagera smidigt på situationer som ofta förändras snabbt. I utlåtandena föreslog man att social- och hälsovårdsministeriet skulle fatta beslut om behörigheter och deras varaktighet för internationella aktörer. Dock ansåg flera andra remissinstanser att den föreslagna begränsningen är motiverad och nödvändig. I den föreslagna 3 c § hänvisas också till de brådskande förfarandena enligt 4 och 5 § i lagen om beslutsfattande om internationellt bistånd, samverkan eller annan internationell verksamhet, och de bedöms tillräckligt svara på kraven i fråga om hälso- och sjukvård som tas emot i form av internationellt bistånd. I samband med den fortsatta beredningen har det således inte bedömts som nödvändigt att utvidga begränsningen av tillämpningsområdet.

Flera välfärdsområden lyfte i sina utlåtanden fram socialvårdens betydelse i krissituationer i samhället. Dessutom föreslog försvarsministeriet att det genom ändringen skulle göras möjligt även för hälso- och sjukvårdspersonal från en främmande stat som deltar i militärt försvarssamarbete i Finland att vårda även finländska civila. Östra Finlands, Norra Österbottens och Norra Savolax välfärdsområden efterlyste möjlighet till internationellt samarbete även under normala förhållanden. Det är ändamålsenligt att bedöma dessa förslag i en senare fas av

reformen av lagstiftningen om yrkesutbildade personer, och området för den föreslagna regleringen har inte utvidgats till dessa delar.

I utlåtandena betonades dessutom behovet av nationell styrning och planering samt välfärdsområdenas ansvar för att ordna hälso- och sjukvårdstjänster i alla situationer. Även frågor i anslutning till övervakning, språkliga rättigheter och patientsäkerheten ansågs centrala. Motiveringen till förslaget och konsekvensbedömningen har kompletterats till dessa delar.

Regionförvaltningsverken och Satakunta välfärdsområde lade fram förslag i anslutning till de ändringsbehov som följer av reformen av statens regionförvaltning. Suomen Rokotepalvelu Oy föreslog också att vissa innehållsmässiga ändringar skulle göras i samband med de tekniska ändringarna. Syftet med propositionen är ändå att i denna fas av reformen av bestämmelserna om yrkesutbildade personer göra endast nödvändiga tekniska ändringar i lagarna om yrkesutbildade personer vid sidan av de ändringar som gör det möjligt att ta emot internationellt bistånd.

7 Specialmotivering

7.1 Lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

3 a §. *Lagens förhållande till Europeiska unionens lagstiftning och till övrig nationell lagstiftning samt behörig myndighet.* I paragrafens 3 mom. föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket, för att uppgiften ska överföras.

3 c §. *Rätt att utöva reglerade hälso- och sjukvårdsyrken i Finland som en del av internationellt bistånd.* Det föreslås att till lagen fogas en ny 3 c §, enligt vilken lagen inte tillämpas på en person som i Finland utövar ett reglerat hälso- och sjukvårdsyrke som en del av internationellt bistånd som har begärts i enlighet med 2, 4 eller 5 § i lagen om beslutsfattande om internationellt bistånd, samverkan eller annan internationell verksamhet.

Den föreslagna bestämmelsen möjliggör hälso- och sjukvård utan dröjsmål som lämnas i form av humanitärt bistånd under sådana undantagsförhållanden och störningssituationer under normala förhållanden som i enlighet med ett beslut av statsrådet, republikens president eller behörigt ministerium har förutsatt begäran om internationellt bistånd.

I och med den föreslagna ändringen får professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i internationellt bistånd utöva ett reglerat hälso- och sjukvårdsyrke utan att den behöriga myndigheten har beviljat rätt att utöva yrke. Professionella inom hälso- och sjukvården är inte skyldiga att fullgöra de skyldigheter som föreskrivs i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och omfattas inte av myndigheternas styrning eller tillsyn enligt den lagen.

Undantaget från tillämpningsområdet för lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården är begränsat till biståndets beskaffenhet, omfattning och varaktighet enligt statsrådets, republikens presidents eller det behöriga ministeriets beslut om begäran om internationellt bistånd.

Professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i internationellt bistånd är hälso- och sjukvårdspersoner från andra EU-stater, tredjeländer och tillförlitliga biståndsorganisationer, som i Finland ska utföra uppgifter som gäller krishjälp och som överensstämmer med deras utbildning och kompetens. De ska arbeta inom välfärdsområdenas befintliga hälso- och

sjukvårdsstrukturer. Vårdsområdena ska ansvara för att lagstadgade tjänster tillhandahålls även när dessa uppgifter utförs av professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i internationellt bistånd.

Professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i internationellt bistånd ska kunna utöva ett reglerat hälso- och sjukvårdsyrke i sådana uppgifter som utförs som en del av internationellt bistånd som Finland begärt. Deras exakta roll och placering inom vårdsområdena beror på den föreliggande krissituationen och omständigheterna kring den. De ska ändå inte kunna utföra sådana uppgifter om enligt vad som föreskrivs i annan lagstiftning ska utföras av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården eller en yrkesutbildad person i tjänsteförhållande. Eftersom de inte är yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, begränsas uppgiftsbeskrivningen i praktiken också av avsaknaden av de certifikat som krävs för att använda patientuppgiftssystem och göra upp recept.

Om professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i internationellt bistånd vill utöva ett reglerat hälso- och sjukvårdsyrke i Finland i större utsträckning än det föreslagna undantaget, ska bestämmelserna i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården tillämpas på dem till denna del. Då ska rätten att vara verksam som yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården i Finland vara beroende av tillstånd och på personen ska tillämpas alla bestämmelser om rättigheter och skyldigheter för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

4 §. *Rätt att utöva läkar-, tandläkar-, specialistläkar- och specialisttandläkaryrket på grundval av utbildning som genomgått vid universitet.* I paragrafens 1 och 2 mom. föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket, för att uppgiften ska överföras.

5 §. *Rätt att utöva vissa andra yrken inom social- och hälsovården och rätt att använda yrkesbeteckning på grundval av utbildning som genomgått i Finland.* Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras.

Enligt paragrafens 2 mom. har en person som i Finland har genomgått en utbildning som leder till ett i förordning av statsrådet avsett yrke har rätt att använda yrkesbeteckningen i fråga. Om den utbildning som leder till yrket i fråga inte har reglerats, får yrkesbeteckningen användas under förutsättning att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på ansökan har godkänt utbildningen enligt vad som närmare föreskrivs genom förordning av statsrådet. Momentets språkdräkt och bemyndigandet att utfärda förordning i den senare meningen ändras för att motsvara dagens lagskrivningskutom.

6 §. *Rätt att utöva läkar- eller tandläkaryrket med stöd av principen om automatiskt erkännande.* Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras.

6 a §. *Rätt att i vissa fall utöva läkaryrket i Finland för en person som har avlagt grundexamen för läkare i en annan EU- eller EES-stat.* I paragrafens 1 och 3 mom. föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket, för att uppgiften ska överföras.

7 §. *Rätt att utöva provisors-, sjukskötar- eller barnmorskeyrket med stöd av principen om automatiskt erkännande.* Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska

överförs. I den svenska texten ändras dessutom paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym.

8 §. *Rätt att utöva yrken inom social- och hälsovården och rätt att använda yrkesbeteckning med stöd av den generella ordningen för erkännande.* Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras. Dessutom ändras paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym och hänvisningspraxis.

8 a §. *Partiell rätt att utöva yrke.* Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras.

8 b §. *Språkkunskaper som krävs av en medborgare i en EU- eller EES-stat.* Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras. I den svenska texten ändras dessutom paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym.

8 c §. *Europeiskt yrkeskort.* Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras.

8 d §. *Erkännande av yrkeskvalifikationer för förstavårdare.* Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras.

9 §. *Temporärt och sporadiskt tillhandahållande av tjänster.* Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras. Dessutom ändras paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym och hänvisningspraxis.

10 §. *En tredjelandsmedborgare som har genomgått sin utbildning i en EU- eller EES-stat.* I paragrafens 2 mom. föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket, för att uppgiften ska överföras. Dessutom ändras momentets språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym och hänvisningspraxis.

10 a §. *Yrkespraktik.* Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras.

11 §. *Erkännande av utbildning som en medborgare i en EU- eller EES-stat har genomgått i en stat utanför EU eller EES.* Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras. Dessutom ändras paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym och hänvisningspraxis.

13 §. *En tredjelandsmedborgare som har genomgått sin utbildning i en stat utanför EU eller EES.* Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras. Dessutom ändras paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym och hänvisningspraxis.

14 §. Specialkompetens. I paragrafens 1 och 2 mom. föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket, för att uppgiften ska överföras. Dessutom ändras språkdräkten i 1 och 2 mom. i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym och hänvisningspraxis samt korrigeras den föråldrade hänvisningen i 1 mom. till det upphävda 6 § 3 mom.

14 a §. Bilagor till ansökan. I paragrafens 3, 4, 6 och 7 mom. föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket, för att uppgiften ska överföras. Dessutom görs språkliga preciseringar i den svenska texten i 6 mom.

14 b §. Handläggning av ansökan i vissa fall. Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras. Dessutom ändras paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym och hänvisningspraxis och korrigeras de felaktiga laghänvisningarna.

14 c §. Godkännande av examen för läkare eller tandläkare som fått sin utbildning utanför EU- eller ETA-området som utbildning som leder till läkar- eller tandläkaryrket i Finland. I det inledande stycket i paragrafens 1 mom. samt i 3 och 4 mom. föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket, för att uppgiften ska överföras. Dessutom ändras paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym.

19 §. Iakttagande av föreskrifter och lämnande av uppgifter. Enligt paragrafens 1 mom. är en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården skyldig att i sin yrkesutövning iaktta vad som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket med stöd av bestämmelser eller föreskrifter bestämmer. Enligt 2 mom. är utan hinder av sekretessbestämmelserna en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården skyldig att på begäran tillställa Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket de rapporter, förklaringar och utredningar som de behöver för skötseln av uppgifter som avses i denna lag. När regionförvaltningsverkens och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens uppgifter överförs till Tillstånds- och tillsynsverket kommer det att finnas endast en tillsynsmyndighet. På grund av överföringens av uppgifterna föreslås det att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen. Dessutom preciseras den svenska språkdräkten i 2 mom. och ändras i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym.

20 §. Rätt att producera tjänster. Paragrafen innehåller en hänvisning till skyldigheten för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården att lämna in en anmälan enligt lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) om självständig yrkesutövning till regionförvaltningsverket. Hänvisningen är föråldrad, eftersom lagen om privat hälso- och sjukvård har upphävts genom tillsynslagen, som trädde i kraft den 1 januari 2024. Genom lagändringen slopades anmälningsförfarandet för självständiga yrkesutövare, som gav yrkesutövare rätt att direkt tillhandahålla hälso- och sjukvårdstjänster efter att ha lämnat in en skriftlig anmälan om verksamheten till regionförvaltningsverket.

Tillsynslagen innehåller bestämmelser om registrering av producenter av social- och hälsovårdstjänster i det rikstäckande registret över tjänsteproducenter (Soteri). Rätt att producera social- och hälsovårdstjänster förutsätter att tjänsteproducenten på det sätt som anges i lagen är registrerad i Soteri och att även dennes tjänsteenhet är registrerad. Dessutom ska ett beslut enligt 21 § i tillsynslagen meddelas om registreringen. Tillsynslagen tillämpas också då en yrkesutbildad person inom social- och hälsovården är enskild näringsidkare i egenskap av

tjänsteproducent inom hälso- och sjukvården på det sätt som avses i 3 § 3 mom. i tillsynslagen. På grund av det ovannämnda föreslås det att det i paragrafen hänvisas till rätten för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården att producera hälso- och sjukvårdstjänster på det sätt som föreskrivs i tillsynslagen. Paragrafens rubrik föreslås bli ändrad så att den motsvarar den ändrade paragrafens innehåll.

22 a §. Identifikationskod. I paragrafens 1 mom. föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket, för att uppgiften ska överföras. Dessutom ändras språkdräkten i 1 mom. i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym och hänvisningspraxis.

23 b §. Begränsad förskrivningsrätt. Paragrafen innehåller bestämmelser om begränsad förskrivningsrätt och förutsättningarna för den. Enligt 4 mom. utfärdas det för att garantera patientsäkerheten genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet närmare bestämmelser om de läkemedel och sjukdomstillstånd som den begränsade förskrivningsrätten kan gälla. Det föreslås att momentets ordalydelse ändras så att för att garantera patientsäkerheten utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet närmare bestämmelser om de tillvägagångssätt som ska följas i fråga om begränsad förskrivningsrätt samt om de läkemedel och sjukdomstillstånd som den begränsade förskrivningsrätten kan gälla.

Preciseringen av bemyndigandet att utfärda förordning hänför sig till reformen av lagstiftningen om yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården, i samband med vilken yrkesutbildade personers uppgiftsstrukturer och arbetsfördelning ses över. I reformens första fas bereds utöver denna proposition författningsändringar på förordningsnivå, och för att genomföra dem måste tillräckliga bemyndiganden att utfärda förordning säkerställas. Det föreslås att ordalydelsen förenklas så att den börjar motsvara bemyndigandet att utfärda förordning i lagens 22 § 3 mom., enligt vilket genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet får närmare bestämmelser utfärdas om rätten för legitimerade läkare, legitimerade tandläkare samt för den som bedriver studier för läkar- eller tandläkaryrket som avses i 2 § 3 mom. och i bestämmelser som utfärdats med stöd av det momentet att ordinera läkemedel, om de tillvägagångssätt som ska följas vid ordination av läkemedel och om giltighetstiden för läkemedelsordinationen.

23 e §. Meddelande om förskrivningsrätt. Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras.

24 §. Styrning och tillsyn. I paragrafen föreskrivs det om de tillsynsmyndigheter som utövar myndighetstillsyn enligt lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården samt om arbetsfördelningen mellan tillsynsmyndigheterna. I fortsättningen, när regionförvaltningsverkens och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens uppgifter överförs till Tillstånds- och tillsynsverket, kommer det att finnas endast en tillsynsmyndighet. Det föreslås att paragrafens 2 mom. ändras så att Tillstånds- och tillsynsverket ska svara för styrningen och övervakningen på riksnivå av de yrkesutbildade personerna inom hälso- och sjukvården. Bestämmelsen om att regionförvaltningsverket leder och övervakar den verksamhet som utövas av yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården inom verkets verksamhetsområde stryks som onödig. På motsvarande sätt stryks i momentet bestämmelsen om att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, som lyder under social- och hälsovårdsministeriet, leder regionförvaltningsverkens verksamhet.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs det om befogenhet för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens att behandla ärenden i anslutning till styrningen och övervakningen av de yrkesutbildade personerna inom hälso- och sjukvården i de situationer som anges särskilt i

momentet. Bestämmelserna i momentet hänför sig till en situation där två olika myndigheter svarar för styrningen och övervakningen av yrkesutbildade personer. I fortsättningen kommer det att finnas endast en tillstånds- och tillsynsmyndighet, och därför föreslås det att momentet upphävs som onödigt.

Enligt paragrafens 4 mom. övervakar Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverken iakttagandet av de i artikel 10.1 och 10.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008 föreskrivna förbud och begränsningarna som gäller användning av tandamalgam i enlighet med den arbetsfördelning som föreskrivs i 2 och 3 mom. Det föreslås att momentet ändras så att i fortsättningen ankommer denna övervakningsuppgift på Tillstånds- och tillsynsverket. Hänvisningarna till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverken samt arbetsfördelningen mellan dem stryks som onödiga.

I paragrafens 5 mom. ingår ett bemyndigande att utfärda förordning, enligt vilket bestämmelser om en närmare arbetsfördelning mellan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverken vid styrningen och övervakningen kan utfärdas genom förordning av statsrådet. I fortsättningen kommer det att finnas endast en tillstånds- och tillsynsmyndighet, och därför föreslås det att 5 mom. upphävs som onödigt.

Enligt paragrafens 6 mom. finns för tillsynen över de yrkesutbildade personerna inom hälso- och sjukvården vid Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården en nämnd för tillsyn över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, och bestämmelser om nämndens sammansättning och uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om uppgifterna och befogenheterna för nämnden för tillsyn över yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården samt om tillsättande av nämnden ingår i statsrådets förordning om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (676/2008). Som ett led i reformen av statens regionförvaltning lyfts bestämmelserna om nämnden för tillsyn över yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården upp på lagnivå i 15 § i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket. Förslaget som gäller den lagen ingår i regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om en reform av statens regionförvaltning som träder i kraft den 1 januari 2026. På grund av det ovannämnda föreslås det att 4 mom. ändras så att i det intas en informativ hänvisning till 15 § i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket. Bemyndigandet att utfärda förordning stryks i momentet som onödigt. Nämndens namn korrigeras till dess nuvarande form, det vill säga nämnden för tillsyn över yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården. Dessutom ändras Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården till Tillstånds- och tillsynsverket.

24 a §. Centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Enligt paragrafens 1 mom. för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården i syfte att sköta tillsynsuppgifterna enligt lagen om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (669/2008). I 1 mom. sägs vidare att utöver bestämmelserna i denna lag ska personsuppgiftslagen (523/1999) tillämpas. I fortsättningen föreslås Tillstånds- och tillsynsverket vara den personuppgiftsansvarige som avses i paragrafen. Eftersom uppgiften överförs föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i momentet. Samtidigt föreslås det att momentet ändras så att där hänvisas till de tillsynsuppgifter enligt 3 § 1 mom. 1 punkten i den nya lagen om Tillstånds- och tillsynsverket som hör till ansvarsområdet för social- och hälsovård. I 1 mom. stryks dessutom den informativa hänvisningen till den upphävda personuppgiftslagen som onödig.

I 2 mom. 2 och 6 punkten föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverken ändras till Tillstånds- och tillsynsverket för att uppgiften ska överföras.

24 b §. Utlämnande av uppgifter ur centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. I 1 mom. föreskrivs bland annat om skyldighet för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården att utan hinder av sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter som avses i 24 a § 2 mom. till regionförvaltningsverket för skötseln av dess i lag föreskrivna tillsynsuppgifter. I fortsättningen, när regionförvaltningsverkens och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens uppgifter överförs till Tillstånds- och tillsynsverket, kommer det att finnas endast en tillsynsmyndighet. Bestämmelsen i fråga stryks i momentet som onödig. I paragrafens 1, 2, 3 och 5 mom. ändras dessutom Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården till Tillstånds- och tillsynsverket. På motsvarande sätt ändras Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården till Tillstånds- och tillsynsverket i 4 mom. I 4 mom. hänvisas det dessutom till Tillstånds- och tillsynsverkets avgöranden i singularis i den finska texten ("ratkaisu"). I den svenska texten ändras paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym.

24 c §. Offentlig informationstjänst. I paragrafens 1 och 3 mom. föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket, för att uppgiften ska överföras. I den svenska texten i 1 mom. görs dessutom en språklig precisering.

25 §. Utredning av yrkesutövningens ändamålsenlighet. Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras. Dessutom ändras paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym och hänvisningspraxis.

26 §. Påföljder av felaktigt förfarande. I paragrafen föreskrivs om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens och regionförvaltningsverkens rätt att ge en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården en påföljd för felaktigt förfarande. I fortsättningen föreslås att påföljden ska ges av Tillstånds- och tillsynsverket. I de inledande styckena i paragrafens 1 och 2 mom. ändras Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården till Tillstånds- och tillsynsverket, för att uppgiften ska överföras. I 3 mom. ändras likaså Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården till Tillstånds- och tillsynsverket. Dessutom ändras paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym och hänvisningspraxis.

27 §. Brott i samband med yrkesutövningen. I paragrafens 1 och 4 mom. föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket, för att uppgiften ska överföras. Dessutom ändras paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym och hänvisningspraxis.

28 §. Oförmögenhet att utöva yrke. Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras. I den svenska texten ändras dessutom paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym.

29 §. Temporära säkerhetsåtgärder. Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras. Dessutom ändras paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym och hänvisningspraxis.

30 §. Överföring av journalhandlingar till en hälsovårdscentral. I paragrafen föreskrivs det om möjlighet för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården att av särskilda skäl bestämma att en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som varit verksam som självständig yrkesutbildad person ska överlämna journalhandlingarna till hälsovårdscentralen på den ort där han eller hon utövat sitt yrke för att där omhänderhas som ett fristående arkiv. I 16 § i kunduppgiftslagen ingår bestämmelser om överföring av journalhandlingarna till välfärdsområdet eller Helsingfors stad samt Folkpensionsanstalten för bevarande när verksamheten upphör. Bestämmelser om rätt för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården att meddela föreläggande när missförhållanden upptäcks i en tjänstetillhandahållares verksamhet ingår i 39 § i tillsynslagen, som också täcker tjänstetillhandahållares skyldigheter enligt kunduppgiftslagen. I paragrafen hänvisas dessutom till självständig yrkesutövning enligt den upphävda lagen om privat hälso- och sjukvård. Det föreslås att paragrafen upphävs eftersom den är onödig.

31 §. Fråntagande av rätt eller indragning av tillstånd att utöva yrke eller fråntagande av rätt att använda yrkesbeteckning på egen begäran av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården. Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras. I den svenska paragrafen ändras dessutom paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym.

31 a §. Fråntagande av rätt eller indragning av tillstånd att utöva yrke eller fråntagande av rätt att använda yrkesbeteckning på basis av ett beslut av en annan EU- eller EES-stat. Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras.

32 §. Återställande av rätt eller tillstånd att utöva yrke eller av rätt att använda yrkesbeteckning. I paragrafens 1 mom. föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket, för att uppgiften ska överföras. Dessutom ändras språkdräkten i 1 mom. i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym och hänvisningspraxis.

33 §. Skriftlig varning. Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras. I den svenska texten ändras dessutom paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym.

37 §. Avslag på ansökan om rätt att utöva yrke eller använda yrkesbeteckning. Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras. Dessutom ändras paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym och hänvisningspraxis.

38 §. Hörande. Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras. I den svenska texten görs dessutom en språklig precisering i paragrafen.

39 §. Ändringsökande. I paragrafens 2 och 4 mom. föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras. Dessutom ändras paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym och hänvisningspraxis.

40 §. Rätt att få information. I paragrafen föreskrivs om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens och regionförvaltningsverkens rätt att få information. Det är nödvändigt för tillsynsmyndigheterna att få information av de aktörer som nämns i paragrafen för att de ska kunna utföra sina uppgifter enligt denna lag. Genom denna proposition föreskrivs det inte om några nya rättigheter att få information, det är fråga om överföring av de nuvarande rättigheterna att få information till Tillstånds- och tillsynsverket. Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras.

40 a §. Meddelande av uppgifter om medicine, odontologie och farmacie studerande samt om dem som genomgått särskild allmänläkarutbildning. Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras. Dessutom ändras paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym och hänvisningspraxis.

40 b §. Skyldighet att meddela domstolsavgöranden. Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras.

40 c §. Varningsmekanism. I paragrafens 1 och 2 mom. föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras.

40 d §. Lämnande av information till behöriga myndigheter i EU- eller EES-stater. Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras.

42 §. Kungörelse i den officiella tidningen. Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras. Dessutom ändras paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym och hänvisningspraxis.

7.2 Lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården

6 §. Lämnande av uppgifter till tillsynsmyndigheten. Enligt paragrafen är en yrkesutbildad person inom socialvården oberoende av sekretessbestämmelserna skyldig att på begäran lämna Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket de uppgifter och utredningar som är nödvändiga för att de ska kunna sköta sina uppgifter enligt denna lag. När regionförvaltningsverkens och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens uppgifter överförs till Tillstånds- och tillsynsverket kommer det att finnas endast en tillsynsmyndighet. Det föreslås att paragrafens rubrik ändras så att där hänvisas till tillsynsmyndigheten i singularis. Dessutom ändras Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket, som nämns i paragrafen, till Tillstånds- och tillsynsverket, för att uppgifterna ska överföras.

7 §. Rätt att utöva socialarbetaryrket på grundval av utbildning som genomgått i Finland. Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras.

8 §. Rätt att utöva socionom-, geronom- eller rehabiliteringsledaryrket på grundval av utbildning som genomgått i Finland. Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social-

och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras.

10 §. *Personer som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som genomgått sin utbildning i någon annan EU- eller EES-stat än Finland.* Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras. Dessutom ändras paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym och hänvisningspraxis och korrigeras hänvisningen till att avse den gällande lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1384/2015).

11 §. *Personer som har genomgått sin utbildning i en stat utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.* I paragrafens 1–3 mom. föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras. Dessutom ändras paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym och hänvisningspraxis.

15 §. *Styrning och tillsyn.* I paragrafen föreskrivs det om de tillsynsmyndigheter som utövar myndighetstillsyn enligt lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården samt om arbetsfördelningen mellan tillsynsmyndigheterna. I fortsättningen, när regionförvaltningsverkens och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens uppgifter överförs till Tillstånds- och tillsynsverket, kommer det att finnas endast en tillsynsmyndighet. Det föreslås att paragrafens 2 mom. ändras så att Tillstånds- och tillsynsverket ska svara för styrningen och övervakningen på riksnivå av de yrkesutbildade personerna inom socialvården. Bestämmelsen om att regionförvaltningsverket leder och övervakar den verksamhet som utövas av yrkesutbildade personer inom socialvården inom verkets verksamhetsområde stryks som onödigt. På motsvarande sätt stryks i momentet bestämmelsen om att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, som lyder under social- och hälsovårdsministeriet, leder regionförvaltningsverkens verksamhet.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs om de ärenden som hör till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården. Det föreslås att momentet upphävs som onödigt.

Enligt paragrafens 4 mom. finns för tillsynen över de yrkesutbildade personerna inom socialvården vid Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården en nämnd för tillsyn över yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården, och bestämmelser om nämndens sammansättning och uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om uppgifterna och befogenheterna för nämnden för tillsyn över yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården samt om tillsättande av nämnden ingår i statsrådets förordning om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården. Som ett led i reformen av statens regionförvaltning lyfts bestämmelserna om nämnden för tillsyn över yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården upp på lagnivå i 15 § i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket. Förslaget som gäller den lagen ingår i regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om en reform av statens regionförvaltning (RP 13/2025 rd) som träder i kraft den 1 januari 2026. På grund av det ovannämnda föreslås det att 4 mom. ändras så att i det intas en informativ hänvisning till 15 § i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket. Bemyndigandet att utfärda förordning stryks i momentet som onödigt. Dessutom ändras Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården till Tillstånds- och tillsynsverket.

16 §. *Centralregistret över yrkesutbildade personer inom socialvården.* Enligt 1 mom. ska Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården föra centralregistret över yrkesutbildade personer inom socialvården i syfte att sköta tillsynsuppgifterna enligt lagen om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (669/2008). I 1 mom. sägs vidare att

utöver bestämmelserna i denna lag ska personuppgiftslagen iakttas. I fortsättningen föreslås Tillstånds- och tillsynsverket vara den personuppgiftsansvarige som avses i paragrafen. Eftersom uppgiften överförs föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i momentet. Samtidigt föreslås det att momentet ändras så att där hänvisas till de tillsynsuppgifter enligt 3 § 1 mom. 1 punkten i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket som hör till ansvarsområdet för social- och hälsovård. I 1 mom. stryks dessutom den informativa hänvisningen till den upphävda personuppgiftslagen som onödig.

I 2 mom. 3 och 4 punkten föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras.

17 §. Utlämnande av uppgifter ur centralregistret över yrkesutbildade personer inom socialvården. I 1 mom. föreskrivs om skyldighet för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården att oberoende av sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter som avses i 16 § 2 mom. till regionförvaltningsverket för skötseln av dess i lag föreskrivna tillsynsuppgifter. I fortsättningen, när regionförvaltningsverkens och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens uppgifter överförs till Tillstånds- och tillsynsverket, kommer det att finnas endast en tillsynsmyndighet. Det föreslås att paragrafens 1 mom. upphävs som onödigt. I paragrafens 2 mom. ändras Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården till Tillstånds- och tillsynsverket. I den svenska texten ändras dessutom paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym.

18 §. Offentlig informationstjänst. I paragrafens 1 och 3 mom. ändras Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården till Tillstånds- och tillsynsverket, för att uppgiften ska överföras.

19 §. Utredning av yrkesutövningens ändamålsenlighet. I paragrafens 1, 2 och 4 mom. ändras Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården till Tillstånds- och tillsynsverket, för att uppgiften ska överföras. Dessutom ändras paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym och hänvisningspraxis.

20 §. Påföljder av felaktigt förfarande. I paragrafen föreskrivs om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens och regionförvaltningsverkens rätt att meddela en yrkesutbildad person inom socialvården en påföljd för felaktigt förfarande. I fortsättningen föreslås att påföljden ska meddelas av Tillstånds- och tillsynsverket. I paragrafens 1, 2 och 4 mom. ändras Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården till Tillstånds- och tillsynsverket, för att uppgiften ska överföras. I 3 mom. ändras likaså Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverken till Tillstånds- och tillsynsverket. Dessutom ändras paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym och hänvisningspraxis.

21 §. Oförmögenhet att utöva yrke. Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras. I den svenska texten ändras dessutom paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym.

22 §. Brott i samband med yrkesutövningen. Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras. I den svenska texten ändras dessutom paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym.

23 §. Temporära säkerhetsåtgärder. Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras.

24 §. Begränsning eller frångående av rätt att utöva yrke eller frångående av rätt att använda yrkesbeteckning på en yrkesutbildad persons egen begäran. Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras. I den svenska texten ändras dessutom paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym

25 §. Skriftlig varning. Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras. I den svenska texten ändras dessutom paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym

26 §. Återställande av rätt att utöva yrke eller av rätt att använda yrkesbeteckning. Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras. Dessutom ändras paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym och hänvisningspraxis.

27 §. Rätt för Tillstånds- och tillsynsverket att få uppgifter. I paragrafen förskrivs om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens och regionförvaltningsverkens rätt att få uppgifter. När regionförvaltningsverkens och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens uppgifter överförs till Tillstånds- och tillsynsverket kommer det att finnas endast en tillsynsmyndighet. Därför föreslås det att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverken i paragrafen ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen och i paragrafens rubrik.

28 §. Anmälningsskyldighet för domstolarna. Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras. I den svenska texten ändras dessutom paragrafens språkdräkt i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym

29 §. Kungörelse i den officiella tidningen. Det föreslås att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ändras till Tillstånds- och tillsynsverket i paragrafen, för att uppgiften ska överföras.

30 §. Ändringssökande. I paragrafens 2 och 4 mom. ändras Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården till Tillstånds- och tillsynsverket, för att uppgiften ska överföras. Dessutom ändras språkdräkten i 2 och 4 mom. i överensstämmelse med dagens lagskrivningskutym och hänvisningspraxis.

8 Bestämmelser på lägre nivå än lag

I 23 b § 4 mom. i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården sägs att för att garantera patientsäkerheten utfärdas det genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet närmare bestämmelser om de läkemedel och sjukdomstillstånd som den begränsade förskrivningsrätten kan gälla. Det föreslås att bemyndigandet att utfärda förordning i momentet ändras så att för att garantera patientsäkerheten utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet närmare bestämmelser om de tillvägagångssätt som ska följas i fråga om begränsad förskrivningsrätt och om de läkemedel och sjukdomstillstånd som den begränsade förskrivningsrätten kan gälla.

Med stöd av paragrafen har utfärdats social- och hälsovårdsministeriets förordning om förskrivning av läkemedel (1088/2010). Avsikten är att ändra förordningens 10 § så att begränsad förskrivning av läkemedel i fortsättningen ska vara möjlig även vid distans- och telefonmottagning.

Utgångspunkten för befogenhetsfördelningen mellan statsrådet och ministerierna är att statsrådet utfärdar förordningar om vittsyftande och principiellt viktiga ärenden samt sådana andra ärenden vars betydelse kräver det. Ministerierna kan bemyndigas att utfärda förordningar om frågor som har ringa samhällelig eller politisk betydelse samt om klart tekniska frågor och verkställandefrågor. Ministerierna kan således bemyndigas att utfärda förordningar om ärende som i huvudsak gäller ministeriets eget ansvarsområde förutsatt att ärendet inte på grund av sin samhälleliga betydelse ska behandlas av statsrådets allmänna sammanträde (Lainkirjoittajan opas, avsnitt 13.4 Asetuksen antajat).

Avsikten är att genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärda preciserande bestämmelser om de tillvägagångssätt som ska följas i fråga om begränsad förskrivningsrätt för sjukskötare. Bestämmelser om sjukskötares begränsade förskrivningsrätt ingår i lag och bestämmelser om den tilläggsutbildning och praktiska erfarenhet som krävs för begränsad förskrivningsrätt utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet preciseras bestämmelser på lagnivå inom ministeriets ansvarsområde, så ministeriet kan bemyndigas att utfärda förordning om saken.

9 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2026.

10 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

10.1 Rätt till social trygghet, liv samt personlig frihet och integritet

Syftet med propositionen är att göra det möjligt att i Finland ta emot hälso- och sjukvård som tillhandahålls som en del av internationellt bistånd under undantagsförhållanden och i störningsförhållanden under normala förhållanden genom att till lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården foga en ny 3 c §, som begränsar tillämpningsområdet för lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Syftet med propositionen är att garantera rätten till liv enligt 7 § i grundlagen och rätten till oundgänglig omsorg och tillräckliga social- hälsovårds- och sjukvårdstjänster enligt 19 § i grundlagen, och den är således av betydelse även med avseende på skyldigheten att tillgodose de grundläggande fri- och rättigheterna enligt grundlagens 22 §.

Enligt 7 § i grundlagen har alla rätt till liv och till personlig frihet, integritet och trygghet. I bestämmelsen betonas den offentliga maktens förpliktelser att vidta åtgärder för att skydda samhällsmedlemmarna mot brott och andra rättsstridiga gärningar, oberoende av om de företas någon som utövar offentlig makt eller av privatpersoner (RP 309/1993 rd, (s. 51).

Enligt 19 § 1 mom. i grundlagen har alla som inte förmår skaffa sig den trygghet som behövs för ett människovärdigt liv rätt till oundgänglig försörjning och omsorg. Rätten till oundgänglig omsorg är en subjektiv rättighet, och den inbegriper rätt till akut sjukvård (RP 309/1993 rd s. 74). Denna grundläggande fri- och rättighet tangerar också Finlands förpliktelser i fråga om de mänskliga rättigheterna, till exempel artikel 13.1 i den reviderade europeiska sociala stadgan, där det förutsätts att personer vid sjukdom ska få den vård deras tillstånd kräver, det vill säga att vården ska tryggas. Att en grundläggande fri- och rättighet är av subjektiv karaktär avser att

om det inte finns lagstiftning på lägre nivå eller om lagstiftningen är bristfällig kan den enskilda direkt hänvisa till en grundlagsbestämmelse.

Enligt 19 § 3 mom. i grundlagen ska det allmänna, enligt vad som närmare bestäms genom lag, tillförsäkra var och en tillräckliga social-, hälsovårds- och sjukvårdstjänster samt främja befolkningens hälsa. Bestämmelsen anger inte hur dessa tjänster ska ordnas, utan det åläggs det allmänna att trygga tillgången till tjänster (RP 309/1993 rd, s. 75). Det har för rätten till tillräckliga social-, hälsovårds- och sjukvårdstjänster som nämns i 19 § 3 mom. i grundlagen etablerats ett bestämt juridiskt innehåll och bestämda bedömningsgrunder. Enligt dem utgår bedömningen av om servicen är tillräcklig från en sådan servicenivå som ger alla människor förutsättningar att fungera som fullvärdiga medlemmar i samhället (se RP 309/1993 rd, s. 75–76). Hänvisningen till att var och en har rätt till hälso- och sjukvårdstjänster förutsätter enligt grundlagsutskottet i sista hand en individuell bedömning av om tjänsterna är tillräckliga eller inte (GrUU 17/2021 rd, stycke 71, GrUU 30/2013 rd, s. 3/I). De hälsovårds- och sjukvårdstjänster som avses i grundlagen i första hand omfattar sådana tjänster som syftar till att upprätthålla hälsan, förebygga och behandla sjukdomar eller sörja för rehabilitering. Hälsovårds- och sjukvårdstjänsterna ska ha ett nära samband med människors hälsa för att de ska kunna anses omfattas av den tillförsäkringsskyldighet som avses i 19 § 3 mom. i grundlagen (GrUU 63/2024 rd).

Enligt grundlagsutskottets utlåtandep Praxis har ordnandet av social- och hälsovårdstjänster också under exceptionella förhållanden framför allt samband med skyldigheten enligt 19 § i grundlagen att säkerställa tillräckliga social och hälsovårdstjänster och med det allmänna skyldighet enligt 22 § i grundlagen att se till att de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna tillgodoses (GrUU 10/2025). Enligt 22 § i grundlagen ska det allmänna se till att de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna tillgodoses. Undantagsförhållanden eller störningssituationer under normala förhållanden kan äventyra människors rätt till liv, trygghet och tillräckliga hälso- och sjukvårdstjänster på ett sätt som hälso- och sjukvårdssystemet inte förmår svara på ensamt. I sådana situationer kan statsrådet, republikens president eller behörigt ministerium besluta att begära internationellt bistånd av Europeiska unionen, en annan stat eller en internationell organisation. För att Finland effektivt och utan dröjsmål ska kunna ta emot professionella inom hälso- och sjukvården som en del av internationellt bistånd, bör det genom lag föreskrivas om möjlighet till undantag från lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

Propositionens konsekvenser för de grundläggande och mänskliga rättigheterna, patientsäkerheten och ställningen för patienterna inom hälso- och sjukvården har bedömts i avsnitt 4.2.1. Begränsningen av tillämpningsområdet bedöms inte påverka patientsäkerheten eller hälso- och sjukvårdstjänsternas kvalitet på ett sätt som skulle försämra de rättigheter som garanteras i 7 och 19 § i grundlagen.

10.2 Näringsfrihet och rätt till arbete

Den föreslagna nya 3 c § gör det möjligt att utöva ett tillståndsbelt yrke för en större personkrets än nu. Professionella inom hälso- och sjukvården som deltar i internationellt bistånd är inte sådana yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och de beviljas inte särskild rätt att utöva yrke. Det är fråga om bestämmelser om yrkesutövning som är av betydelse med avseende på näringsfriheten och rätten till arbete enligt 18 § i grundlagen.

Lagstiftningen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården innebär en begränsning av närings- och yrkesfriheten eftersom man genom att reglera yrkena har reserverat endast

personer med en viss utbildning och yrkeskompetens möjlighet att börja utöva och utöva vissa yrken. Yrkesutbildade personer omfattas också av de rättigheter och skyldigheter som föreskrivs närmare i lag och de kan bli föremål för tillsyns- och påföljdsåtgärder.

Enligt 18 § 1 mom. i grundlagen har var och en i enlighet med lag rätt att skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring som han eller hon valt fritt. Utöver grundlagen tryggas även i artikel 15.1 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna vars och ens rätt att arbeta och utöva ett fritt valt eller accepterat yrke (EUT C 202, 7.6.2016, s. 389–405). Den fria rörligheten för arbetstagare, etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla tjänster är grundläggande principer för den inre marknaden som fastställts i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. De nationella reglerna för att börja utöva reglerade yrken får inte utgöra ogrundade eller oproportionerliga hinder för att utöva av dessa grundläggande rättigheter.

Närings- och yrkesfrihet är således huvudregeln, men enligt förarbetena till grundlagen kan den rätt som tryggas i bestämmelsen begränsas genom lag. Den mest utmanande formen av begränsning av näringsfriheten är tillståndsplikten för idkande av näring, som dock inom vissa branscher kan vara motiverad särskilt för att skydda hälsa och säkerhet (RP 309/1993 rd, s. 71–72). Grundlagsutskottet har ansett att näringsfrihet är huvudregeln och att kravet på att en myndighet ska bevilja tillstånd att utöva ett arbete, yrke eller en näring innebär en begränsning av näringsfriheten. Grundlagsutskottet har ansett att tillståndsplikt för näringsfrihet undantagsvis är möjlig (se t.ex. GrUU 13/2014 rd, s. 2). Lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården stiftades före reformen av de grundläggande fri- och rättigheterna och grundlagsreformen. Kommittén för grundläggande fri- och rättigheter konstaterade dock i sitt betänkande (kommittébetänkande 1992:3) att det fortfarande är motiverat att reglera rätten att utöva yrke eller näring inom hälso- och sjukvården. Motiveringen var skyddet för den personliga säkerheten. Grundlagsutskottet har ansett att det i sista hand finns godtagbara grunder för kravet på tillstånd för yrkesutbildade personer inom socialvården som ansluter sig till 19 § i grundlagen. Tillståndsförfarandet är detsamma som det som föreskrivs i fråga om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (GrUU 65/2014 rd, s. 2).

Genom den föreslagna nya 3 c § möjliggörs ett begränsat undantag från de bestämmelser om begränsar näringsfriheten. Undantaget är begränsat till vad som är nödvändigt för att ta emot oundgängligt internationellt bistånd. Det ska vara möjligt att utöva ett reglerat hälso- och sjukvårdsyrke som en del av internationellt bistånd, när beslutet om begäran om bistånd har fattats med stöd av lagen om beslutsfattande om internationellt bistånd, samverkan eller annan internationell verksamhet. Yrkesutövningen begränsas också av att de personer som omfattas av undantaget från tillämpningsområdet inte ska sådana rättigheter som tillkommer en yrkesutbildad person inom den reglerade hälso- och sjukvården. Propositionen inskränker dock inte den rätt som garanteras i 18 § i grundlagen jämfört med nuläget. Propositionen hindrar inte heller en sådan person som har förvärvat sina yrkeskvalifikationer i en annan EU- eller EES-stat från att utnyttja de grundläggande friheter som garanteras i fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, såsom etableringsfrihet eller frihet att tillhandahålla tjänster i Finland. En sådan person ska, om personen så önskar, ha rätt att få sina yrkeskvalifikationer erkända i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer och nationell lagstiftningen.

10.3 Skydd för privatlivet

Skyddet för personuppgifter är en grundläggande rättighet för individen och dessutom hör skyddet för personuppgifter med stöd av 10 § 1 mom. i grundlagen till området för lag. Enligt grundlagsutskottets etablerade praxis begränsas lagstiftarens handlingsutrymme också av att

skyddet av personuppgifter delvis omfattas av det skydd för privatlivet som tryggas i samma moment. Lagstiftaren måste tillgodose denna rätt på ett sätt som är godtagbart med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna överlag (t.ex. GrUU 14/2018 rd, GrUU 13/2016 rd).

Skyddet för privatlivet enligt 10 § i grundlagen kompletteras av skyddet för privatlivet enligt artikel 8 i konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen) samt skyddet för privatlivet som tryggas i artikel 7 och skyddet för personuppgifter som tryggas i artikel 8 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna.

Enligt 19 § 2 mom. och 40 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården samt enligt 6 och 27 § i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården har Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverken rätt att oberoende av sekretessbestämmelserna av de aktörer som nämns i paragraferna få de uppgifter som är nödvändiga för utförande av uppgifter enligt lagarna. I fortsättningen, när Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens och regionförvaltningsverkens uppgifter överförs till det nya Tillstånds- och tillsynsverket, kommer det att finnas endast en myndighet som övervakar yrkesutbildade personer. Eftersom uppgiften ska överföras, föreslås Tillstånds- och tillsynsverket få rätt att få uppgifter.

Grundlagsutskottet har i ett utlåtande (GrUU 7/2019 rd) framhävt betydelsen av att föreskriva bestämmelser om myndigheternas behörighet (se även GrUU 62/2018 rd). Grundlagsutskottet har bedömt bestämmelserna om myndigheternas rätt att få och lämna ut uppgifter trots sekretessbestämmelserna i förhållande till skyddet för privatlivet och personuppgifter enligt 10 § 1 mom. i grundlagen och då noterat bland annat vad och vem rätten att få uppgifter gäller och hur rätten är kopplad till nödvändighetskriteriet.

I denna proposition föreslås endast ändringar av teknisk karaktär som gäller myndigheternas namn i de materiellrättsliga bestämmelserna om tillsynsmyndigheternas rätt att få uppgifter. Konsekvenserna av reformen av ämbetsverksstrukturen för skyddet och behandlingen av personuppgifter har beskrivits i regeringens proposition med förslag till lagstiftning om en reform av statens regionförvaltning (RP 13/2025 rd). Tillstånds- och tillsynsverkets rätt att få information i ärenden som gäller yrkesutbildade personer förblir oförändrad för enligt 36 § i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket tillämpas i de uppgifter för tillsyn över yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården som verkets avdelning för social- och hälsovård sköter 6 § i den lag om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården som upphävs den 1 januari 2026 till den 31 december 2028. Handräckning och rätt att få och lämna ut sekretessbelagda uppgifter enligt 22 § och 27 § 1 mom. i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000) gäller också de myndigheter som ansvarar för styrning och övervakning av socialvården när de när de sköter uppgifter och tillsynsuppgifter som gäller en enskild person.

Eftersom inga nya rättigheter att få uppgifter föreslås i propositionen och innehållet i rättigheterna att få uppgifter inte heller ändras i övrigt, bedöms propositionen inte ha några negativa konsekvenser för skyddet för privatlivet och personuppgifter enligt grundlagen.

På de grunder som anförts ovan uppfyller lagförslagen de krav som grundlagen ställer och lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) 24 § 3 och 5 mom. samt 30 §, sådana de lyder, 24 § 3 och 5 mom. i lag 1550/2009 och 30 § i lag 262/2015,

ändras 3 a § 3 mom., 4 § 1 och 2 mom., 5 och 6 §, 6 a § 1 och 3 mom., 7, 8, 8 a–8 d och 9 §, 10 § 2 mom., 10 a, 11 och 13 §, 14 § 1 och 2 mom., 14 a § 3, 4, 6 och 7 mom., 14 b §, det inledande stycket i 14 c § 1 mom., 14 c § 3 och 4 mom., 19 och 20 §, 22 a § 1 mom., 23 b § 4 mom., 23 e §, 24 § 2, 4 och 6 mom., 24 a § 1 mom., 24 a § 2 mom. 2 och 6 punkten, 24 b §, 24 c § 1 och 3 mom., 25 och 26 §, 27 § 1 och 4 mom., 28, 29, 31 och 31 a §, 32 § 1 mom., 33, 37 och 38 §, 39 § 2 och 4 mom., 40, 40 a och 40 b §, 40 c § 1 och 2 mom. samt 40 d och 42 §, sådana de lyder, 3 a § 3 mom., 8 a–8 d och 10 a §, 14 a § 4 mom., det inledande stycket i 14 c § 1 mom., 14 c § 3 mom., 31 a §, 40 c § 1 och 2 mom. och 40 d § i lag 1659/2015, 4 § 1 och 2 mom. i lag 1355/2014, 5 och 7 §, 10 § 2 mom., 13 §, 14 a § 3, 6 och 7 mom., 14 b §, 14 c § 4 mom., 25 §, 27 § 1 och 4 mom., 28, 29 och 31 §, 32 § 1 mom., 33, 37, 38, 40 b och 42 § i lag 262/2015, 6 § i lagarna 312/2011 och 1659/2015, 6 a § 1 och 3 mom. i lag 347/2017, 8 § i lagarna 262/2015, 1659/2015 och 519/2020, 9 § i lagarna 262/2015 och 1659/2015, 11 och 40 a § i lag 312/2011, 14 § 1 och 2 mom., 22 a § 1 mom. och 23 e § i lag 433/2010, 19 och 20 §, 24 § 2 och 6 mom., 24 a § 1 mom., 24 a § 2 mom. 2 punkten och 26 § i lag 1550/2009, 23 b § 4 mom. i lag 533/2019, 24 § 4 mom. i lag 759/2018, 24 a § 2 mom. 6 punkten i lag 171/2017, 24 b § i lagarna 1550/2009 och 262/2015, 24 c § 1 och 3 mom. i lag 46/2009 samt 39 § 2 och 4 mom. och 40 § i lag 596/2022, och

fogas till lagen en ny 3 c § som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

3 a §

Lagens förhållande till Europeiska unionens lagstiftning och till övrig nationell lagstiftning samt behörig myndighet

Tillstånds- och tillsynsverket är den behöriga myndighet som avses i yrkeskvalifikationsdirektivet och i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer när det gäller yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

3 c §

Rätt att utöva reglerade hälso- och sjukvårdsyrken i Finland som en del av internationellt bistånd

Denna lag tillämpas inte på en person som i Finland utövar ett reglerat hälso- och sjukvårdsyrke som en del av internationellt bistånd som har begärts i enlighet med 2, 4 eller 5 § i lagen om beslutsfattande om internationellt bistånd, samverkan eller annan internationell verksamhet (418/2017).

4 §

Rätt att utöva läkar-, tandläkar-, specialistläkar- och specialisttandläkaryrket på grundval av utbildning som genomgått vid universitet

En person som vid ett universitet som avses i universitetslagen (558/2009) har avlagt medicine licentiatexamen eller odontologie licentiatexamen beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan rätt att utöva läkar- eller tandläkaryrket som legitimerad yrkesutbildad person.

En person som slutfört specialistläkarutbildning eller specialisttandläkarutbildning som avses i 4 a § beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan rätt att utöva specialistläkar- eller specialisttandläkaryrket som legitimerad yrkesutbildad person.

5 §

Rätt att utöva vissa andra yrken inom social- och hälsovården och rätt att använda yrkesbeteckning på grundval av utbildning som genomgått i Finland

En person som i Finland har genomgått en utbildning som leder till provisors-, psykolog-, talterapeut-, näringsterapeut-, farmaceut-, sjukskötare-, barnmorske-, hälsovårdare-, fysioterapeut-, laboratorieskötare-, röntgenskötare-, munhygienist-, ergoterapeut-, optiker- eller tandteknikeryrket beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan rätt att utöva yrket i fråga som legitimerad yrkesutbildad person.

En person som i Finland har genomgått en utbildning som leder till ett yrke för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning har rätt att använda yrkesbeteckningen i fråga. Om den utbildning som leder till yrket inte har reglerats, får yrkesbeteckningen användas under förutsättning att Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan har godkänt utbildningen. Närmare bestämmelser om godkännandet av en utbildning som leder till ett yrke för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §

Rätt att utöva läkar- eller tandläkaryrket med stöd av principen om automatiskt erkännande

Den som är medborgare i en stat inom Europeiska unionen (*EU-stat*) eller en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (*EES-stat*) och som på basis av en utbildning i någon annan EU- eller EES-stat än Finland i denna stat har tilldelats ett sådant i unionens bestämmelser om erkännande avsett bevis på formella kvalifikationer som i den staten krävs för erhållande av rätt att utöva läkar- eller tandläkaryrket, beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan rätt att i Finland utöva läkar- eller tandläkaryrket som legitimerad yrkesutbildad person.

Den som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som på grundval av en utbildning i någon annan EU- eller EES-stat än Finland i staten i fråga har tilldelats ett i unionens bestämmelser om erkännande avsett bevis på formella kvalifikationer som i staten i fråga krävs för erhållande av rätt att utöva specialist- eller specialtandläkaryrket, beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan rätt att i Finland utöva specialist- eller specialtandläkaryrket som legitimerad yrkesutbildad person inom de specialistkompetensområden för läkare och tandläkare som nämns i unionens bestämmelser om erkännande och som gäller i Finland.

6 a §

Rätt att i vissa fall utöva läkaryrket i Finland för en person som har avlagt grundexamen för läkare i en annan EU- eller EES-stat

Den som har avlagt grundexamen för läkare i en sådan EU- eller EES-stat där avlagd yrkespraktik efter examen är en förutsättning för rätten att utöva läkaryrket beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan rätt att i Finland utöva läkaryrket som legitimerad yrkesutbildad person vid en sådan verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård som avses i 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992) under ledning och tillsyn av en skriftligen utsedd legitimerad yrkesutbildad person med rätt att självständigt utöva yrket i fråga. Rätten att utöva yrke beviljas för tre år. Tillstånds- och tillsynsverket kan av grundad anledning förlänga tiden på tre år.

Om sökanden har påbörjat i 1 mom. avsedda studier i medicin före den 1 januari 2012 och under den tid som föreskrivs i 1 mom. varit verksam i läkaruppgifter i enlighet med de villkor som Tillstånds- och tillsynsverket har bestämt, beviljar verket på ansökan sökanden rätt att självständigt utöva läkaryrket i Finland.

7 §

Rätt att utöva provisors-, sjukskötar- eller barnmorskeyrket med stöd av principen om automatiskt erkännande

Den som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som på grundval av den utbildning som personen har genomgått i någon annan EU- eller EES-stat än Finland i denna stat har tilldelats ett i unionens bestämmelser om erkännande avsett bevis på formella kvalifikationer, som i staten i fråga krävs för erhållande av rätt att självständigt vara verksam som provisor, sjukskötare eller barnmorska, beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan rätt att utöva provisors-, sjukskötar- eller barnmorskeyrket som legitimerad yrkesutbildad person i Finland.

8 §

Rätt att utöva yrken inom social- och hälsovården och rätt att använda yrkesbeteckning med stöd av den generella ordningen för erkännande

Den som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som på grundval av den utbildning personen har genomgått i någon annan EU- eller EES-stat än Finland i denna stat har tilldelats ett i unionens bestämmelser om erkännande avsett examensbevis eller något annat utbildningsbevis som ska ges samma innebörd och som i staten i fråga krävs för erhållande av rätt att utöva psykolog-, talterapeut-, näringsterapeut-, farmaceut-, hälsovårdar-, fysioterapeut-, laboratorieskötar-, röntgenskötar-, munhygienist-, ergoterapeut-, optiker- eller tandteknikeryrket, beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan rätt att utöva yrket i fråga som legitimerad yrkesutbildad person i Finland.

Den som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som på grundval av den utbildning personen har genomgått i någon annan EU- eller EES-stat än Finland i denna stat har tilldelats ett i unionens bestämmelser om erkännande avsett examensbevis eller något annat utbildningsbevis som ska ges samma innebörd och som i staten i fråga krävs för erhållande av rätt att utöva yrkena i fråga, beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan rätt att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning.

Utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. har Tillstånds- och tillsynsverket möjlighet att som kompensationsåtgärder för sökanden bestämma en anpassningsperiod eller ett lämplighetsprov med iakttagande av vad som i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer föreskrivs om bestämmandet av dem. Sökanden får välja om denne som kompensationsåtgärd slutför en anpassningsperiod eller genomgår ett lämplighetsprov. Tillstånds- och tillsynsverket kan dock under de förutsättningar som anges i 7 § i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer bestämma att sökanden ska delta i såväl en anpassningsperiod som ett lämplighetsprov. Närmare bestämmelser om anpassningsperioden och lämplighetsprovet utfärdas genom förordning av statsrådet. För lämplighetsprovet tas det ut en avgift enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Om en medborgare i en EU- eller EES-stat som har genomgått utbildning för läkare, tandläkare, specialläkare, specialtandläkare, provisor, sjukskötare eller barnmorska i en EU- eller EES-stat inte uppfyller villkoren för automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer av en orsak som anges i unionens bestämmelser om erkännande, tillämpas 3 mom. på medborgaren. Om en sådan specialsjukskötare som avses i artikel 10 f i yrkeskvalifikationsdirektivet inte har utbildning till sjukskötare med ansvar för allmän hälso- och sjukvård tillämpas 3 mom. på sjukskötaren. Om en kompensationsåtgärd krävs av sökanden, kan Tillstånds- och tillsynsverket dock bestämma om sökanden ska slutföra en anpassningsperiod eller genomgå ett lämplighetsprov.

8 a §

Partiell rätt att utöva yrke

Tillstånds- och tillsynsverket beviljar partiell rätt att utöva yrke som legitimerad yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården när förutsättningarna enligt 8 § i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer uppfylls. På beviljande av partiell rätt att utöva yrke tillämpas dessutom bestämmelserna i 8 § i denna lag om den generella ordningen för erkännande.

Tillstånds- och tillsynsverket kan neka en sökande partiell rätt att utöva yrke om det är nödvändigt av skäl som har samband den allmänna säkerheten eller klient- eller patientsäkerheten.

8 b §

Språkkunskaper som krävs av en medborgare i en EU- eller EES-stat

Tillstånds- och tillsynsverket kan av grundad anledning, som en förutsättning för beviljande av rätt att utöva yrke eller rätt att använda yrkesbeteckning, kräva att en medborgare i en EU- eller EES-stat visar att denne har tillräckliga kunskaper i finska eller svenska. Tillstånds- och tillsynsverket får inte kräva kontroll av språkkunskaperna förrän yrkeskvalifikationerna har erkänts eller ett sådant europeiskt yrkeskort som avses i 8 c § har utfärdats.

8 c §

Europeiskt yrkeskort

Bestämmelser om ansökan om europeiskt yrkeskort, handläggning av ansökningar, utfärdande av yrkeskort och behandling av uppgifter om yrkeskort samt om Tillstånds- och tillsynsverkets övriga uppgifter i anslutning till yrkeskort i egenskap av behörig myndighet finns i 4 kap. i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer och i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/983 om förfarandet för utfärdande av det europeiska yrkeskortet och tillämpningen av varningsmekanismen i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG.

8 d §

Erkännande av yrkeskvalifikationer för förstavårdare

Tillstånds- och tillsynsverket beslutar om behörighet att arbeta som förstavårdare på basis av bevis på formella kvalifikationer, om en person har genomgått nödvändig utbildning för yrket i en annan EU- eller EES-stat än Finland. På erkännande av yrkeskvalifikationer tillämpas dessutom vad som i 8 § föreskrivs om förfarandet enligt den generella ordningen för erkännande.

9 §

Temporärt och sporadiskt tillhandahållande av tjänster

En yrkesutövare som är lagligen etablerad i en EU- eller EES-stat och som har laglig rätt att självständigt utöva ett yrke enligt 6, 6 a, 7 eller 8 §, kan i Finland temporärt eller sporadiskt tillhandahålla tjänster inom ramen för yrket i fråga. Yrkesutövaren ska dock göra en skriftlig förhandsanmälan till Tillstånds- och tillsynsverket när denne temporärt och sporadiskt i Finland börjar tillhandahålla tjänster inom ramen för sitt yrke. Detsamma gäller en medborgare i en EU- eller EES-stat som har laglig rätt att i någon annan EU- eller EES-stat än Finland självständigt utöva ett yrke för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning, om medborgaren vill använda denna yrkesbeteckning när denne temporärt eller sporadiskt i Finland tillhandahåller tjänster inom ramen för sitt yrke. Ett europeiskt yrkeskort som utfärdats till en yrkesutövare fungerar som en sådan förhandsanmälan som avses i detta moment.

Anmälan är i kraft ett år och ska förnyas om personen har för avsikt att fortsätta tillhandahålla tjänster. När en person har för avsikt att tillhandahålla tjänster första gången ska till anmälan fogas handlingar som visar att tjänsteleverantören har rätt att lagligt verka i etableringsstaten och uppfyller övriga villkor för tillhandahållande av tjänster enligt yrkeskvalifikationsdirektivet. Om en omständighet som påverkar rätten att tillhandahålla tjänster ändras på ett avgörande sätt ska tjänsteleverantören lämna in handlingar om detta till Tillstånds- och tillsynsverket. Närmare bestämmelser om lämnande av anmälan och de handlingar som ska fogas till den utfärdas genom förordning av statsrådet.

För att säkerställa patientsäkerheten får Tillstånds- och tillsynsverket kontrollera tjänsteleverantörens yrkeskvalifikationer innan tjänsterna tillhandahålls första gången. En sådan förhandskontroll får göras endast om syftet med kontrollen är att undvika allvarlig skada för tjänstemottagarens hälsa eller säkerhet till följd av att tjänsteleverantören saknar yrkeskvalifikationer. Kontrollen får inte gå utöver vad som krävs för ändamålet. Kontrollen av yrkeskvalifikationer gäller dock inte de yrkesutövare som avses i 6 och 7 § och som omfattas av det automatiska erkännandet av yrkeskvalifikationer. Tillstånds- och tillsynsverket ska besluta om resultatet av kontrollen inom en månad från det att anmälan om tillhandahållande av

tjänster och de handlingar som har fogats till anmälan har mottagits, eller inom motsvarande tid meddela tjänsteleverantören att yrkeskvalifikationerna inte kontrolleras eller att ytterligare utredning i ärendet behövs. Om ärendets avgörande förutsätter ytterligare utredning, ska beslutet om resultatet av kontrollen av yrkeskvalifikationerna fattas inom två månader från det att tillräcklig utredning har mottagits. Tillhandahållandet av tjänster kan påbörjas om beslut inte har fattats inom de tider som nämns ovan.

Om väsentlig skillnad föreligger mellan den utbildning som tjänsteleverantören genomgått och den utbildning som förutsätts för utövande av yrket i fråga i Finland ska, i den mån denna skillnad äventyrar patientsäkerheten, Tillstånds- och tillsynsverket erbjuda tjänsteleverantören möjlighet att genom lämplighetsprov visa att denne förvärvat den kunskap eller kompetens som fattas. Möjligheten att visa yrkeskvalifikationer ska erbjudas så att tillhandahållandet av tjänster kan påbörjas inom en månad från det att beslutet om kontroll av yrkeskvalifikationer har fattats.

Efter det att tjänsteleverantörens yrkeskvalifikationer har kontrollerats ska en yrkesbeteckning som avses i denna lag användas när tjänster tillhandahålls. På motsvarande sätt ska yrkesutövare som omfattas av det automatiska erkännandet av yrkeskvalifikationer använda en yrkesbeteckning som avses i denna lag när de erbjuder tjänster enligt denna paragraf. Om Tillstånds- och tillsynsverket har avstått från att kontrollera yrkeskvalifikationer, ska på användningen av en yrkesbeteckning tillämpas vad som föreskrivs i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer.

10 §

En tredjelandsmedborgare som har genomgått sin utbildning i en EU- eller EES-stat

Tillstånds- och tillsynsverket kan av särskilda skäl och på de villkor som det bestämmer bevilja någon annan än en i 1 mom. avsedd medborgare från en annan stat än en EU- eller EES-stat, som har genomgått sin utbildning i en EU- eller EES-stat, tillstånd att utöva yrke i de uppgifter som avses i 4 § eller 5 § 1 mom. eller rätt att i Finland vara verksam som legitimerad yrkesutbildad person, under förutsättning att sökanden har den kompetens som uppgiften förutsätter enligt denna lag samt tillräckliga språkkunskaper. På motsvarande sätt kan Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan bevilja någon annan än en i 1 mom. avsedd medborgare från en annan stat än en EU- eller EES-stat, som i en EU- eller EES-stat har genomgått en sådan utbildning som leder till ett yrke för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning och som Tillstånds- och tillsynsverket har godkänt, rätt att i Finland använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning, under förutsättning att sökanden har sådana tillräckliga språkkunskaper som uppgiften förutsätter.

10 a §

Yrkespraktik

Om avslutad yrkespraktik är en förutsättning för beviljande av rätt att utöva yrke eller av rätt att använda yrkesbeteckning, ska Tillstånds- och tillsynsverket erkänna yrkespraktik som förvärvats i en annan EU- eller EES-stat.

Tillstånds- och tillsynsverket ska offentliggöra riktlinjer för hur den yrkespraktik som förvärvats i en annan medlemsstat eller i tredjeland ska organiseras och erkännas.

11 §

Erkännande av utbildning som en medborgare i en EU- eller EES-stat har genomgått i en stat utanför EU eller EES

En medborgare i en EU- eller EES-stat, som i en stat utanför EU eller EES har genomgått en av Tillstånds- och tillsynsverket godkänd utbildning som leder till läkar- eller tandläkaryrket och som har visat att medborgaren uppfyller eventuella andra kompetenskrav enligt denna lag, beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan rätt att i Finland utöva yrket i fråga som legitimerad yrkesutbildad person.

Tillstånds- och tillsynsverket beviljar på ansökan rätt att i Finland utöva specialist- eller specialtandläkaryrket som legitimerad yrkesutbildad person inom de specialistkompetensområden som gäller i Finland för en medborgare i en EU- eller EES-stat som har genomgått sådan motsvarande utbildning i en stat utanför EU eller EES som Tillstånds- och tillsynsverket har godkänt och som har visat att personen uppfyller eventuella andra kompetenskrav enligt denna lag.

En medborgare i en EU- eller EES-stat som i en stat utanför EU eller EES har genomgått en motsvarande av Tillstånds- och tillsynsverket godkänd utbildning och som har visat att medborgaren uppfyller eventuella andra kompetenskrav som föreskrivs enligt denna lag, beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan rätt att i Finland utöva ett i 5 § 1 mom. avsett yrke som legitimerad yrkesutbildad person. En medborgare i en EU- eller EES-stat som i en stat utanför EU eller EES har genomgått en utbildning som Tillstånds- och tillsynsverket har godkänt, beviljas på motsvarande sätt av Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan rätt att i Finland använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning.

Trots bestämmelserna i 1–3 mom. beviljar Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan rätt att i Finland utöva ett i 4 § eller 5 § 1 mom. avsett yrke som legitimerad yrkesutbildad person eller rätt att i Finland använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning för den som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som på grundval av den utbildning personen har genomgått i en stat utanför EU eller EES i någon annan EU- eller EES-stat än Finland har beviljats rätt att utöva yrket i fråga, under förutsättning att personen har utövat yrket i en EU- eller EES-stat under minst tre år efter det att rätten beviljades. På beviljandet av rätten tillämpas vad som föreskrivs i 8 § 4 mom.

13 §

En tredjelandsmedborgare som har genomgått sin utbildning i en stat utanför EU eller EES

Tillstånds- och tillsynsverket kan av särskilda skäl och på de villkor som det bestämmer bevilja en person som inte är medborgare i en EU- eller EES-stat och som har genomgått sin utbildning i en stat utanför EU eller EES, tillstånd att utöva yrke i de uppgifter som avses i 4 § eller 5 § 1 mom. eller rätt att i Finland vara verksam som legitimerad yrkesutbildad person, under förutsättning att sökanden har den kompetens som uppgiften förutsätter enligt denna lag samt tillräckliga språkkunskaper. På motsvarande sätt kan en person som inte är medborgare i en EU- eller EES-stat och som i en stat utanför EU eller EES har genomgått en sådan utbildning som leder till ett yrke för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning och som Tillstånds- och tillsynsverket har godkänt, av Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan beviljas rätt att i Finland använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning, under förutsättning att sökanden har sådana tillräckliga språkkunskaper som uppgiften förutsätter.

14 §

Specialistkompetens

En legitimerad yrkesutbildad person med specialistkompetens är en finsk medborgare eller en utlänning som i Finland har genomgått en utbildning som ger specialistkompetens, eller en finsk medborgare eller en medborgare i någon annan EU- eller EES-stat som i någon annan EU- eller EES-stat än Finland har genomgått sådan utbildning som ger annan specialistkompetens än den som avses i 3 a § 1 mom. eller som i en stat utanför EU eller EES har genomgått en utbildning som ger specialistkompetens och som Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan har godkänt. Dessutom krävs att personen i fråga har visat att denne uppfyller eventuella andra kompetenskrav enligt denna lag.

Tillstånds- och tillsynsverket för in uppgifter om ansökan om konstaterande av specialistkompetens i det centralregister över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som avses i 24 a §.

14 a §

Bilagor till ansökan

I de fall som avses i 2 mom. ska sökanden dessutom på begäran av Tillstånds- och tillsynsverket lämna upplysningar om sin utbildning så att verket kan fastställa förekomsten av eventuella väsentliga skillnader i förhållande till den utbildning som krävs i Finland.

Tillstånds- och tillsynsverket får kräva en bestyrkt kopia beträffande en utbildning som genomgått i Finland eller i någon annan EU- eller EES-stat endast om det finns skäl att betvivla kopian autenticitet, och saken inte kan säkerställas på något annat sätt. Om en sökande som har genomgått sin utbildning i en stat utanför Europeiska Unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet lägger fram en kopia av en handling, ska kopian vara officiellt bestyrkt i Finland eller i en annan EU- eller EES-stat. Av handlingar som är avfattade på något annat språk än finska, svenska eller engelska ska till ansökan fogas sådana översättningar till finska, svenska eller engelska som översatts av en auktoriserad translator i Finland eller i någon annan EU- eller EES-stat.

En yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården är skyldig att genast meddela Tillstånds- och tillsynsverket sin personbeteckning enligt befolkningsdatasystemet när personen har fått den.

Tillstånds- och tillsynsverket kan avvika från ovannämnda krav på handlingar, om sökanden är en person som åtnjuter internationellt skydd och om sökandens medborgarskap, identitet och utbildning kan utredas tillförlitligt på något annat sätt. Av särskilda skäl kan Tillstånds- och tillsynsverket även i andra situationer avvika från ovannämnda krav på handlingar.

14 b §

Handläggning av ansökan i vissa fall

Tillstånds- och tillsynsverket ska underrätta en sökande som avses i 6, 7 och 8 §, 10 § 1 mom. och 11 § 4 mom. och som med stöd av 12 § söker om erkännande av yrkeskvalifikationer om att dennes handlingar mottagits samt om handlingar som eventuellt saknas inom en månad från mottagandet av handlingarna. Den ovan avsedda ansökan ska avgöras senast tre månader efter

det att alla nödvändiga handlingar har mottagits. Om den generella ordningen för erkännande enligt unionens bestämmelser om erkännande tillämpas på handläggningen av ansökan ska dock ansökan avgöras senast fyra månader efter det att alla nödvändiga handlingar har mottagits.

14 c §

Godkännande av examen för läkare eller tandläkare som fått sin utbildning utanför EU- eller EES-området som utbildning som leder till läkar- eller tandläkaryrket i Finland

Tillstånds- och tillsynsverket fattar på ansökan beslut om att examen för en läkare eller tandläkare som fått sin utbildning utanför EU- eller EES-området ska godkännas som utbildning som leder till läkar- eller tandläkaryrket, om läkar- eller tandläkarexamen uppfyller minimikraven. Till ansökan ska sökanden med avvikelse från vad som föreskrivs i 14 a § foga följande handlingar:

Sökanden kan inte fullgöra den tjänstgöring, genomföra de tilläggsstudier eller genomgå de förhör eller den yrkespraktik som Tillstånds- och tillsynsverket bestämmer förrän verket har fattat beslut om godkännande av utbildningen.

Tillstånds- och tillsynsverket kan avvika från ovannämnda krav på handlingar, om sökanden är en person som åtnjuter internationellt skydd och om sökandens medborgarskap, identitet och utbildning kan utredas tillförlitligt på något annat sätt. Av särskilda skäl kan Tillstånds- och tillsynsverket även i andra situationer avvika från ovannämnda krav på handlingar.

19 §

Iakttagande av föreskrifter och lämnande av uppgifter

En yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården är skyldig att i sin yrkesutövning iakttä vad som Tillstånds- och tillsynsverket med stöd av bestämmelser eller föreskrifter bestämmer.

Oberoende av sekretessbestämmelserna är en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården skyldig att på begäran tillstånds- och tillsynsverket de rapporter, förklaringar och utredningar som det behöver för skötseln av sina uppgifter enligt denna lag.

20 §

Rätt att producera tjänster

Bestämmelser om rätten för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården att producera hälso- och sjukvårdstjänster finns i lagen om tillsynen över social- och hälsovården (741/2023).

22 a §

Identifikationskod

Tillstånds- och tillsynsverket ger läkare och tandläkare samt medicine och odontologie studerande, som har genomfört de studier som föreskrivs med stöd av denna lag, och sjukskötare, munhygienister och optiker, som har rätt att förskriva läkemedel, en identifikationskod som ska användas vid förskrivning av läkemedel.

23 b §

Begränsad förskrivningsrätt

Bestämmelser om den tilläggsutbildning som avses i 1 mom. och vid behov om den praktiska erfarenhet som krävs för begränsad förskrivningsrätt utfärdas genom förordning av statsrådet. För att garantera patientsäkerheten utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet närmare bestämmelser om de tillvägagångssätt och förfaranden som ska följas i fråga om begränsad förskrivningsrätt och om de läkemedel och sjukdomstillstånd som den begränsade förskrivningsrätten kan gälla. Social- och hälsovårdsministeriet fastställer ett formulär för det skriftliga förordnande som avses i 3 mom.

23 e §

Meddelande om förskrivningsrätt

Den som ger förordnanden som avses i 23 b § 2 mom. och 23 c § 3 mom. ska till Tillstånds- och tillsynsverket lämna en kopia av ett skriftligt förordnande för begränsad eller tidsbegränsad förskrivningsrätt och av ändringar som gjorts i förordnandet samt uppgift om att förskrivningsrätten har upphört.

24 §

Styrning och tillsyn

Tillstånds- och tillsynsverket styr och övervakar på riksnivå de yrkesutbildade personerna inom hälso- och sjukvården.

Tillstånds- och tillsynsverket övervakar dessutom iakttagandet av de i artikel 10.1 och 10.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008 föreskrivna förbud och begränsningarna som gäller användning av tandamalgam.

För tillsynen över de yrkesutbildade personerna inom hälso- och sjukvården finns vid Tillstånds- och tillsynsverket en nämnd för tillsyn över yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården. Bestämmelser om nämndens sammansättning och uppgifter finns i 15 § i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket (530/2025).

24 a §

Centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

Tillstånds- och tillsynsverket för centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården i syfte att sköta de tillsynsuppgifter som avses i 3 § 1 mom. 1 punkten i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket.

I registret införs följande uppgifter:

2) avgöranden av Tillstånds- och tillsynsverket som innehåller konstateranden av felaktigheter, försummelser eller klandervärt förfarande i den yrkesutbildade personens

yrkesutövning samt uppgifter om varningar, bötes- eller fängelsestraff, avsättning eller avstängning från tjänsteutövning som har samband med yrkesutövningen,

6) i fråga om en person som studerar till ett sådant yrke för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som kräver legitimering och mot vilken Tillstånds- och tillsynsverket har riktat en tillsynsåtgärd i form av anmärkning, disciplinär åtgärd eller säkerhetsåtgärd, namn, personbeteckning enligt befolkningsdatasystemet och hemadress samt uppgifter om den ovan avsedda tillsynsåtgärden,

24 b §

Utlämnande av uppgifter ur centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

Tillstånds- och tillsynsverket ska trots sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter som avses i 24 a § 2 mom. till myndigheter i en EU- eller EES-stat för skötseln av uppgifter i anslutning till beviljande av och tillsyn över rätt eller tillstånd för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården att utöva yrke. Tillstånds- och tillsynsverket ska trots sekretessbestämmelserna till social- och hälsovårdsministeriet lämna ut uppgifter som avses i 24 a § 4 mom. för skötseln av uppgifter enligt beredskapslagen.

Utöver det som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) kan Tillstånds- och tillsynsverket oberoende av sekretessbestämmelserna till myndigheter och till arbetsgivare och verksamhetsenheter för hälso- och sjukvården lämna ut uppgifter om sådana påföljder för brott som avses i 24 a § 2 mom. 2 punkten i denna lag för bedömning av lämpligheten i anslutning till arbetet.

Utöver det som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får Tillstånds- och tillsynsverket ur centralregistret lämna ut namn och kontaktinformation, registernummer samt uppgifter om gällande rätt och tillstånd att utöva yrke och om utbildning för en i registret införd person för sändande av information i anknytning till den registrerades yrke. Uppgifterna får lämnas ut i form av en kopia eller elektroniskt.

Med avvikelse från det som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får i 24 a § 2 mom. 2 punkten i denna lag avsedda uppgifter om avgöranden av Tillstånds- och tillsynsverket eller om varning eller avstängning från tjänsteutövning som har samband med yrkesutövningen, förutsatt att det inte gäller en enskild registrerad persons uppgifter, lämnas ut endast för vetenskaplig forskning, statistikföring och myndighetsutredningar eller för skötsel av en uppgift som i lag ålagts en myndighet eller för verksamhet som har samband med hälso- och sjukvård till verksamhetsenheter för hälso- och sjukvården, apotek och sammanslutningar i hälso- och sjukvårdsbranschen. Med avvikelse från det som föreskrivs i den lagen får en i 22 a § i denna lag avsedd identifikationskod endast lämnas ut för skötsel av en uppgift som i lag ålagts en myndighet, till apotek samt för vetenskaplig forskning, statistikföring eller myndighetsutredningar.

I fråga om avgifter som tas ut för utlämnande av uppgifter föreskrivs särskilt. Sådant utlämnande av uppgifter som avses i 1 mom. är avgiftsfritt. Vidare får social- och hälsovårdsministeriet avgiftsfritt på begäran informationsservice som grundar sig på det centralregister som Tillstånds- och tillsynsverket för över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, med undantag av den del som verket skaffar av en utomstående tjänsteproducent.

24 c §

Offentlig informationstjänst

Tillstånds- och tillsynsverket får genom ett allmänt datanät ur centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (*offentlig informationstjänst*) lämna ut uppgifter om en yrkesutbildad persons namn, registernummer, födelseår, behörighet och begränsningar i personens rätt att utöva sitt yrke. Dessutom kan den offentliga informationstjänsten innehålla namn, registernummer, födelseår och uppgift om när studierna inletts i fråga om medicine, odontologie och farmacie studerande som har rätt att vara verksamma i en legitimerad yrkesutbildad persons uppgifter.

Så snart Tillstånds- och tillsynsverket har fått information om att en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har avlidit ska den utplåna uppgifterna om personen i den offentliga informationstjänsten. Detta gäller också när en yrkesutbildad person har fråntagits rätten att utöva sitt yrke, har fått sitt tillstånd att utöva sitt yrke återkallat eller förbjudits att använda sin yrkesbeteckning.

25 §

Utredning av yrkesutövningens ändamålsenlighet

Om det finns grundad anledning att misstänka att en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården på grund av sjukdom, missbruk av rusmedel eller nedsatt funktionsförmåga eller av någon annan motsvarande orsak är oförmögen att utöva sitt yrke, kan Tillstånds- och tillsynsverket ålägga personen att genomgå läkarundersökning eller undersökningar på sjukhus (*utredning av den yrkesmässiga funktionsförmågan och hälsotillståndet*). Kostnaderna för utredningen av den yrkesmässiga funktionsförmågan och hälsotillståndet ersätts av statens medel.

Om det finns grundad anledning att misstänka att en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har bristande yrkesskicklighet eller yrkeskunskaper, kan Tillstånds- och tillsynsverket ålägga personen att genomgå arbetsprövning, ge ett arbetsprov eller genomgå förhör för utredande av dennes yrkesskicklighet eller yrkeskunskaper (*utredning av yrkesskickligheten*). Kostnaderna för utredningen av yrkesskickligheten ersätts av statens medel.

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården motsätter sig en utredning enligt 1 eller 2 mom., kan Tillstånds- och tillsynsverket förbjuda en legitimerad yrkesutbildad person att utöva yrket eller återkalla det tillstånd att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person eller förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning.

Om det finns grundad anledning att misstänka att en person som ansöker om rätt att utöva yrke inom hälso- och sjukvården, av de orsaker som avses i 1 mom. är oförmögen att utöva yrket i fråga, kan Tillstånds- och tillsynsverket förutsätta att sökandens yrkesmässiga funktionsförmåga och hälsotillstånd utreds med hjälp av läkarundersökning eller undersökningar på sjukhus.

Om det finns grundad anledning att misstänka att en person som ansöker om rätt att utöva yrke för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, har bristande yrkesskicklighet eller yrkeskunskaper, kan Tillstånds- och tillsynsverket förutsätta att sökandens yrkeskunskaper utreds med hjälp av arbetsprövning, arbetsprov eller förhör.

Om den som ansöker om rätt att utöva yrke för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården motsätter sig en utredning enligt 4 eller 5 mom., kan Tillstånds- och tillsynsverket avslå ansökan. Kostnaderna för utredningen av den yrkesmässiga funktionsförmågan,

hälsotillståndet eller yrkesskickligheten hos en person som ansöker om rätt att utöva yrke ersätts inte av statens medel.

26 §

Påföljder av felaktigt förfarande

Tillstånds- och tillsynsverket kan ge en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården en påföljd för felaktigt förfarande, om den yrkesutbildade personen

1) försummar någon skyldighet enligt 15, 15 a, 16–18, 18 a eller 19–21 § eller en läkare eller tandläkare försummar någon skyldighet enligt 15, 15 a, 16–18, 18 a, 19–22 eller 23 §,

2) fullgör sådana uppgifter för vilka dennes utbildning eller yrkesskicklighet ska anses otillräcklig eller dennes verksamhetsmöjligheter begränsade, eller

3) annars än på ett i 1 och 2 punkten avsett sätt handlar felaktigt eller klandervärt.

Tillstånds- och tillsynsverket kan i de fall som avses i 1 mom.

1) meddela personen i fråga närmare föreskrifter och anvisningar för yrkesutövningen,

2) för en bestämd tid eller tills vidare begränsa en legitimerad yrkesutbildad persons rätt att utöva yrket,

3) för en bestämd tid eller tills vidare frånta en legitimerad yrkesutbildad person rätten att utöva yrket,

4) för en bestämd tid eller tills vidare förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning, eller

5) återkalla den rätt att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person.

Tillstånds- och tillsynsverket kan, om ärendet inte föranleder en åtgärd enligt 2 mom. eller 33 §, ge en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården en anmärkning eller fästa personens uppmärksamhet på vikten av en ändamålsenlig yrkesutövning. I en anmärkning eller ett påpekande som gjorts av Tillstånds- och tillsynsverket enligt detta moment får ändring inte sökas genom besvär.

27 §

Brott i samband med yrkesutövningen

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har dömts till fängelsestraff för ett brott som har begåtts i samband med yrkesutövningen och domstolens dom har vunnit laga kraft och om det av de med brottet sammanhängande omständigheterna framgår att personen i fråga är ovärdig det förtroende som denne bör åtnjuta, kan Tillstånds- och tillsynsverket för viss tid eller, om omständigheterna är synnerligen försvårande, för alltid frånta en legitimerad yrkesutbildad person rätten att utöva yrket eller för viss tid eller, om omständigheterna är synnerligen försvårande, för alltid återkalla det tillstånd att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person eller för viss tid eller, om omständigheterna är synnerligen försvårande, för alltid förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning.

Redan innan domstolens dom, varigenom en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har dömts till fängelsestraff, avsättning eller skiljande från tjänsteutövning har vunnit laga kraft, kan Tillstånds- och tillsynsverket förbjuda en legitimerad yrkesutbildad person att utöva yrket eller återkalla det tillstånd att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person eller förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning.

28 §

Oförmögenhet att utöva yrke

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården på grund av sjukdom, missbruk av rusmedel eller nedsatt funktionsförmåga eller någon annan motsvarande orsak eller på grund av på annat sätt med fog konstaterad brist på yrkesskicklighet är oförmögen att vara verksam som yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, kan Tillstånds- och tillsynsverket besluta om de åtgärder som anges i 26 §.

29 §

Temporära säkerhetsåtgärder

Vid behandlingen av ärenden som avses i 25–28 § kan Tillstånds- och tillsynsverket vid behov temporärt förbjuda en legitimerad yrkesutbildad person att utöva yrket eller temporärt begränsa rätten att utöva yrket eller temporärt återkalla det tillstånd att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person eller temporärt förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning.

31 §

Fråntagande av rätt eller indragning av tillstånd att utöva yrke eller fråntagande av rätt att använda yrkesbeteckning på egen begäran av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården själv begär det, kan Tillstånds- och tillsynsverket begränsa en legitimerad yrkesutbildad persons rätt att utöva yrket, eller frånta personen denna rätt. Tillstånds- och tillsynsverket kan återkalla tillståndet att utöva yrket eller frånta en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning rätten att använda yrkesbeteckningen i fråga på den yrkesutbildade personens egen begäran.

31 a §

Fråntagande av rätt eller indragning av tillstånd att utöva yrke eller fråntagande av rätt att använda yrkesbeteckning på basis av ett beslut av en annan EU- eller EES-stat

Tillstånds- och tillsynsverket kan frånta en yrkesutbildad person rätten att utöva yrke som yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, eller begränsa denna rätt, eller återkalla en yrkesutbildad persons tillstånd att utöva yrke eller frånta en yrkesutbildad person rätten att använda en skyddad yrkesbeteckning, om den yrkesutbildade personen har fått rätten eller tillståndet i Finland efter det att en annan EU- eller EES-stat på basis av samma utbildning har beviljat personen rätten och personen har förlorat rätten eller den har begränsats i den andra EU- eller EES-staten.

32 §

Återställande av rätt eller tillstånd att utöva yrke eller av rätt att använda yrkesbeteckning

När en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården för en viss tid eller tills vidare har frångåtits rätten att utöva yrket eller när denna rätt har begränsats eller när yrkesutövningen har förbjudits, när personens tillstånd att utöva yrket har återkallats eller när personen har förbjudits att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning, kan personen i fråga hos Tillstånds- och tillsynsverket på nytt ansöka om återställande av rätt att utöva yrket eller slopande av begränsningen av denna rätt, återställande av tillstånd att utöva yrket eller återställande av rätt att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning, om den omständighet som ledde till att rätten att utöva yrket frångåtits eller begränsades, tillståndet att utöva yrket återkallades eller användningen av yrkesbeteckning förbjöds inte längre föreligger.

33 §

Skriftlig varning

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården vid utövningen av yrket har handlat mot lag eller med stöd av lag utfärdade bestämmelser eller föreskrifter eller i sin uppgift annars gjort sig skyldig till felaktighet eller försummelse och om felaktigheten eller försummelsen inte är sådan att personen ska åtalas vid domstol, kan Tillstånds- och tillsynsverket ge personen en skriftlig varning.

37 §

Avslag på ansökan om rätt att utöva yrke eller använda yrkesbeteckning

Om en sökande uppfyller de krav som anges i 4 §, 5 § 1 mom., 6, 7 eller 8 §, 10 § 1 mom., 11 eller 12 §, kan Tillstånds- och tillsynsverket avslå en ansökan endast på sådan grund enligt vilken en legitimerad yrkesutbildad persons rätt att utöva sitt yrke kan begränsas eller frångås eller en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning kan förbjudas att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning.

38 §

Hörande

Innan ett ärende som avses i 25–28 § avgörs slutligt ska Tillstånds- och tillsynsverket bereda den yrkesutbildade person inom hälso- och sjukvården tillfälle att ge en förklaring i saken. Tillstånds- och tillsynsverket kan höra sakkunniga innan ett ärende enligt 1 mom. avgörs.

39 §

Ändringssökande

När det gäller andra beslut av Tillstånds- och tillsynsverket får omprövning begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003). Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i förvaltningsärenden.

Om Tillstånds- och tillsynsverket inte har meddelat ett beslut inom den tid som anges i 14 b §, får sökanden anföra besvär. Besvären anses då avse ett beslut om avslag av ansökan. Sådana besvär får anföras tills ett beslut om ansökan har meddelats. Tillstånds- och tillsynsverket ska underrätta besvärsmyndigheten om att ett beslut har meddelats. På anförande av besvär enligt detta moment och behandlingen av dem tillämpas lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

40 §

Rätt att få information

Tillstånds- och tillsynsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att av statliga och kommunala myndigheter, en samkommuns myndigheter och välfärdsområdesmyndigheter samt andra offentligtgrättsliga samfund, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter, försäkringsanstalter, samfund eller inrättningar som bedriver service- eller sjukvårdsverksamhet samt apoteken på begäran avgiftsfritt få nödvändiga upplysningar och utredningar för utförande av uppgifter enligt denna lag.

40 a §

Meddelande av uppgifter om medicine, odontologie och farmacie studerande samt om dem som genomgått särskild allmänläkarutbildning

Universitet med undervisning i medicin, odontologi och farmaci ska lämna Tillstånds- och tillsynsverket namn och personbeteckning och uppgift om när studierna har inletts och om genomförda studier i fråga om sådana medicine, odontologie och farmacie studerande som har genomfört de studier som det föreskrivs om med stöd av denna lag. För medicine studerande ska det uppges separat om de har genomfört studierna för de första fyra studieåren och separat om de har genomfört studierna för de fem första studieåren.

Universitet med undervisning i medicin ska lämna Tillstånds- och tillsynsverket namn och personbeteckning i fråga om sådana läkare som har genomgått särskild allmänläkarutbildning.

Tillstånds- och tillsynsverket inför på basis av anmälan i det register som avses i 24 a § läkare som har genomgått särskild allmänläkarutbildning eller motsvarande utbildning i någon annan EU- eller EES-stat. Anmälan ska innehålla uppgift om namn, personbeteckning och genomförda studier i fråga om den läkare som har genomgått särskild allmänläkarutbildning.

40 b §

Skyldighet att meddela domstolsavgöranden

Domstolen ska utan dröjsmål tillställa Tillstånds- och tillsynsverket en kopia av ett beslut genom vilket domstolen har påfört en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården bötes-, fängelse- eller något annat straff för ett brott som den yrkesutbildade personen inom hälso- och sjukvården har gjort sig skyldig till i samband med sin yrkesutövning.

40 c §

Varningsmekanism

Tillstånds- och tillsynsverket ska underrätta de behöriga myndigheterna i de andra EU- och EES-staterna om begränsning eller framtagna av rätten för en yrkesutbildad person inom

hälso- och sjukvården att utöva sitt yrke, om återkallelse av tillstånd att utöva yrket, om förbud mot att utöva yrket och om förbud att använda en yrkesbeteckning, samt om det att en domstol konstaterat att personen i fråga har använt förfalskade handlingar som intyg på yrkeskvalifikationerna för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Tillstånds- och tillsynsverket ska lämna underrättelsen som en varning genom det elektroniska informationssystemet (*IMI-systemet*) som förvaltas av kommissionen, inom tre dygn från det att beslutet eller domstolens dom om förbudet, begränsningen eller fråntagandet av rätten meddelades.

Tillstånds- och tillsynsverket ska utan dröjsmål via IMI-systemet informera om ändringar i den tid förbudet, begränsningen eller fråntagandet av rätten uppgetts gälla. Dessutom ska verket radera varningen ur IMI-systemet inom tre dygn från det att ett förbud eller en begränsning har upphört att gälla.

40 d §

Lämnande av information till behöriga myndigheter i EU- eller EES-stater

Tillstånds- och tillsynsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att till behöriga myndigheter i EU- eller EES-stater lämna ut sådana uppgifter och utredningar som är nödvändiga för att de ska kunna sköta sina uppgifter.

42 §

Kungörelse i den officiella tidningen

I fråga om begränsning och fråntagande av, förbud mot och återställande av rätt att utöva yrke, återkallande och återställande av tillstånd att utöva yrke eller förbud mot och återställande av rätt att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning ska Tillstånds- och tillsynsverket utan dröjsmål införa en kungörelse i den officiella tidningen.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

2.

Lag

om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården (817/2015) 15 § 3 mom., samt
ändras 6–8 och 10 §, 11 § 1–3 mom., 15 § 2 och 4 mom., 16 § 1 mom., 16 § 2 mom. 3 och 4
punkten, 17 §, 18 § 1 och 3 mom., 19 § 1, 2 och 4 mom., 20–29 § samt 30 § 2 och 4 mom.,
av dem 8 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 925/2017, 16 § 2 mom. 4 punkten sådan den
lyder i lag 740/2024 och 27 § och 30 § 2 och 4 mom. sådana de lyder i lag 597/2022,
som följer:

6 §

Lämnande av uppgifter till tillsynsmyndigheten

Oberoende av sekretessbestämmelserna är en yrkesutbildad person inom socialvården skyldig att på begäran lämna Tillstånds- och tillsynsverket de uppgifter och utredningar som är nödvändiga för att det ska kunna sköta sina uppgifter enligt denna lag.

7 §

Rätt att utöva socialarbetaryrket på grundval av utbildning som genomgått i Finland

En person som i Finland har avlagt högre högskoleexamen i vilken det ingår eller utöver vilken personen har genomfört huvudämnesstudier i socialt arbete eller universitetsstudier i socialt arbete motsvarande ett huvudämne, beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan rätt att utöva socialarbetaryrket som legitimerad yrkesutbildad person.

8 §

Rätt att utöva socionom-, geronom- eller rehabiliteringsledaryrket på grundval av utbildning som genomgått i Finland

Tillstånds- och tillsynsverket beviljar på ansökan en person som i Finland har avlagt en lämplig yrkeshögskoleexamen inom det sociala området rätt att utöva socionomyrket som legitimerad yrkesutbildad person.

Tillstånds- och tillsynsverket beviljar på ansökan en person som i Finland har avlagt en lämplig yrkeshögskoleexamen inom det sociala området rätt att utöva geronomyrket.

Tillstånds- och tillsynsverket beviljar på ansökan en person som i Finland har avlagt en lämplig yrkeshögskoleexamen inom det sociala området rätt att utöva rehabiliteringsledaryrket.

10 §

Personer som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som genomgått sin utbildning i någon annan EU- eller EES-stat än Finland

Den som är medborgare i en medlemsstat i Europeiska unionen eller i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som på grundval av en utbildning i någon annan

medlemsstat i Europeiska unionen eller stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland har tilldelats ett examensbevis eller något annat bevis som i den staten krävs för ett yrke som avses i 7 eller 8 § eller någon annan handling som visar att sökanden har färdigheter att utöva yrket i fråga, beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket i enlighet med lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1384/2015) på ansökan rätt att i Finland utöva detta yrke.

Rätt att i Finland använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket i enlighet med lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer på ansökan den som är medborgare i en medlemsstat i Europeiska unionen eller i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som på grundval av en utbildning i någon annan medlemsstat i Europeiska unionen eller stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland i denna stat har tilldelats ett examensbevis eller något annat utbildningsbevis som ska ges samma innebörd och som i den staten krävs för erhållande av rätt att utöva yrket i fråga, eller någon annan handling som visar att sökanden har färdigheter att utöva yrket.

Tillstånds- och tillsynsverket kan bestämma att sökanden som kompensationsåtgärd ska slutföra en anpassningsperiod eller genomgå ett lämplighetsprov med iakttagande av vad som i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer föreskrivs om bestämmandet av dem.

11 §

Personer som har genomgått sin utbildning i en stat utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Den som på grundval av en utbildning i en stat utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har tilldelats ett examensbevis eller något annat bevis som i den staten krävs för erhållande av rätt att utöva ett sådant yrke som avses i 7 eller 8 §, beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan rätt att i Finland utöva detta yrke.

Rätt att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan den som på grundval av en utbildning i en stat utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har tilldelats ett examensbevis eller något annat bevis som i den staten krävs för erhållande av rätt att utöva yrket i fråga.

Tillstånds- och tillsynsverket kan bestämma att sökanden som kompensationsåtgärd ska slutföra en anpassningsperiod eller genomgå ett lämplighetsprov. Närmare bestämmelser om anpassningsperioden och lämplighetsprovet samt övriga kompetenskrav för sökanden får utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Styrning och tillsyn

Tillstånds- och tillsynsverket styr och övervakar på riksnivå yrkesutövningen i fråga om yrkesutbildade personer inom socialvården.

För tillsynen över de yrkesutbildade personerna inom socialvården finns vid Tillstånds- och tillsynsverket en nämnd för tillsyn över yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården. Bestämmelser om nämndens sammansättning och uppgifter finns i 15 § i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket (530/2025).

16 §

Centralregistret över yrkesutbildade personer inom socialvården

Tillstånds- och tillsynsverket ska föra centralregistret över yrkesutbildade personer inom socialvården i syfte att sköta de tillsynsuppgifter som avses i 3 § 1 mom. 1 punkten i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket.

I registret införs följande uppgifter:

3) uppgift om anmärkningar som Tillstånds- och tillsynsverket i enlighet med denna lag har gett en yrkesutbildad person inom socialvården samt uppgifter om varningar, bötesstraff eller fängelsestraff eller avsättning från tjänsteutövning som har samband med yrkesutövningen,

4) namn, personbeteckning och hemadress i fråga om en person som studerar för att bli legitimerad som yrkesutbildad person i ett yrke inom socialvården, en person som tillfälligt är verksam i en legitimerad socialarbetares uppgifter eller en annan person som tillfälligt är verksam inom socialvården i en legitimerad yrkesutbildad persons uppgifter, om personen av Tillstånds- och tillsynsverket som tillsynsåtgärd har getts en anmärkning eller en skriftlig varning eller blivit föremål för en säkerhetsåtgärd, samt uppgift om tillsynsåtgärden.

17 §

Utlämnande av uppgifter ur centralregistret över yrkesutbildade personer inom socialvården

Utöver det som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) kan Tillstånds- och tillsynsverket oberoende av sekretessbestämmelserna till myndigheter samt arbetsgivare inom och verksamhetsenheter för social- och hälsovården lämna ut uppgifter om sådana påföljder för brott som avses i 16 § 2 mom. 3 punkten i denna lag för bedömning av en persons lämplighet för ett arbete.

18 §

Offentlig informationstjänst

Tillstånds- och tillsynsverket får genom det allmänna datanätet ur centralregistret över yrkesutbildade personer inom socialvården (*offentlig informationstjänst*) lämna ut uppgifter om en yrkesutbildad persons namn, registernummer, födelseår, behörighet och begränsningar i personens rätt att utöva sitt yrke.

Så snart Tillstånds- och tillsynsverket har fått information om att en yrkesutbildad person inom socialvården har avlidit ska den utplåna de uppgifter som finns om personen i den offentliga informationstjänsten. Detta gäller också när en yrkesutbildad person inom socialvården har frångått rätten att utöva sitt yrke eller förbjudits att använda sin yrkesbeteckning.

19 §

Utredning av yrkesutövningens ändamålsenlighet

Om det finns grundad anledning att misstänka att en yrkesutbildad person inom socialvården på grund av sjukdom, missbruk av berusningsmedel eller nedsatt funktionsförmåga eller av någon annan motsvarande orsak är oförmögen att utöva sitt yrke, kan Tillstånds- och

tillsynsverket ålägga personen att genomgå läkarundersökning eller undersökningar på sjukhus (*utredning av den yrkesmässiga funktionsförmågan och hälsotillståndet*).

Om det finns det grundad anledning att anta att en yrkesutbildad person inom socialvården har bristande yrkesskicklighet eller yrkeskunskaper, kan Tillstånds- och tillsynsverket ålägga personen att genomgå arbetsprövning, ge ett arbetsprov eller genomgå förhör för utredande av dennes yrkesskicklighet eller yrkeskunskaper (*utredning av yrkesskickligheten*).

Om en yrkesutbildad person inom socialvården motsätter sig en utredning av den yrkesmässiga funktionsförmågan och hälsotillståndet eller av yrkesskickligheten, kan Tillstånds- och tillsynsverket förbjuda en legitimerad yrkesutbildad person att utöva yrket eller förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning.

20 §

Påföljder av felaktigt förfarande

Tillstånds- och tillsynsverket kan meddela en yrkesutbildad person inom socialvården en påföljd för felaktigt förfarande, om den yrkesutbildade personen

- 1) försummar en skyldighet enligt 4–6 §,
- 2) utför uppgifter för vilka dennes utbildning eller yrkesskicklighet ska anses klart otillräcklig,
- 3) annars än på ett i 1 och 2 punkten avsett sätt handlar väsentligen felaktigt vid utövningen av yrket.

Tillstånds- och tillsynsverket kan i de fall som avses i 1 mom.

- 1) meddela den yrkesutbildade personen inom socialvården närmare bestämmelser för yrkesutövningen,
- 2) för en bestämd tid eller tills vidare begränsa en legitimerad yrkesutbildad persons rätt att utöva yrket eller för en bestämd tid eller tills vidare frånta en legitimerad yrkesutbildad personrätten att utöva yrket,
- 3) för en bestämd tid eller tills vidare förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning.

Tillstånds- och tillsynsverket kan, om ärendet inte föranleder en åtgärd enligt 2 mom. eller 25 §, för en yrkesutbildad person inom socialvården påpeka vikten av en ändamålsenlig yrkesutövning, uppmana personen att avhjälpa konstaterade brister eller missförhållanden eller ge personen en anmärkning för framtiden. I en anmärkning eller ett påpekande enligt detta moment av Tillstånds- och tillsynsverket får ändring inte sökas genom besvär.

Tillstånds- och tillsynsverket kan vidta åtgärder enligt 2 mom. 2 och 3 punkten bara om en yrkesutbildad person har gjort sig skyldig till allvarligt felaktigt förfarande eller allvarligt försummat sina uppgifter och lindrigare påföljder inte har resulterat i att personen har åtgärdat bristerna i verksamheten.

21 §

Oförmögenhet att utöva yrke

Om en yrkesutbildad person inom socialvården på grund av sjukdom, missbruk av berusningsmedel eller nedsatt funktionsförmåga eller av någon annan motsvarande orsak eller på grund av brist på yrkesskicklighet som konstaterats på motiverat sätt är oförmögen att vara verksam som yrkesutbildad person inom socialvården, kan Tillstånds- och tillsynsverket besluta om de åtgärder som anges i 20 §.

22 §

Brott i samband med yrkesutövningen

Om en yrkesutbildad person inom socialvården genom ett lagakraftvunnet domstolsbeslut har blivit dömd till fängelsestraff för ett brott som har begåtts i samband med yrkesutövningen och det på basis av de omständigheter som framgår av brottet finns skäl att misstänka att fortsatt yrkesutövning äventyrar klientsäkerheten, kan Tillstånds- och tillsynsverket begränsa en legitimerad yrkesutbildad persons rätt att utöva yrket eller tills vidare frånta personen denna rätt eller tills vidare förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom socialvården.

Om de omständigheter som framgår av brottet och förhållandena i anslutning till det är synnerligen försvårade, kan Tillstånds- och tillsynsverket permanent frånta en legitimerad yrkesutbildad person rätten att utöva yrket eller permanent förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom socialvården.

23 §

Temporära säkerhetsåtgärder

Vid behandlingen av ärenden som avses i 19–22 § kan Tillstånds- och tillsynsverket när klientsäkerheten kräver det temporärt begränsa rätten att utöva yrket som legitimerad yrkesutbildad person eller förbjuda en legitimerad yrkesutbildad person att utöva yrket eller temporärt förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom socialvården.

24 §

Begränsning eller fråntagande av rätt att utöva yrke eller fråntagande av rätt att använda yrkesbeteckning på en yrkesutbildad persons egen begäran

Tillstånds- och tillsynsverket kan på egen begäran av en legitimerad yrkesutbildad person inom socialvården begränsa personens rätt att utöva yrket eller frånta personen denna rätt. Tillstånds- och tillsynsverket kan på egen begäran av en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning frånta personen rätten att använda yrkesbeteckningen i fråga.

25 §

Skriftlig varning

Om en yrkesutbildad person inom socialvården vid utövningen av yrket har handlat mot lag eller med stöd av lag utfärdade bestämmelser och föreskrifter eller i sin uppgift annars gjort sig skyldig till felaktighet eller försummelse, kan Tillstånds- och tillsynsverket ge personen en skriftlig varning.

26 §

Återställande av rätt att utöva yrke eller av rätt att använda yrkesbeteckning

Om en yrkesutbildad person inom socialvården för viss tid eller tills vidare har fråntagits rätten att utöva yrket eller om denna rätt har begränsats eller om personen har förbjudits att

använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom socialvården, ska Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan återställa rätten att utöva yrket, slopa begränsningen av denna rätt eller återställa rätten att använda en yrkesbeteckning, om den omständighet som ledde till att rätten att utöva yrket fråntogs eller begränsades eller användningen av yrkesbeteckningen förbjöds inte längre föreligger. Till ansökan ska den sökande foga en utredning över att den omständighet som avses ovan inte längre föreligger.

27 §

Rätt för Tillstånds- och tillsynsverket att få uppgifter

Tillstånds- och tillsynsverket har rätt att oberoende av sekretessbestämmelserna av statliga och kommunala myndigheter, en samkommuns myndigheter och välfärdsområdesmyndigheter samt andra offentliqrättsliga sammanslutningar, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter, försäkringsanstalter, verksamhetsenheter inom social- och hälsovården, Patientförsäkringscentralen och apoteken på begäran avgiftsfritt få de uppgifter och utredningar som är nödvändiga för utförande av uppgifter enligt denna lag.

28 §

Anmälningsplikt för domstolarna

En domstol ska utan dröjsmål till Tillstånds- och tillsynsverket sända en kopia av det beslut genom vilket en yrkesutbildad person inom socialvården har dömts till bötes- eller fängelsestraff eller något annat straff för ett brott som personen har begått i yrkesutövningen.

29 §

Kungörelse i den officiella tidningen

Tillstånds- och tillsynsverket ska utan dröjsmål införa en kungörelse i den officiella tidningen om begränsning och fråntagande av, förbud mot och återställande av rätt att utöva yrke eller förbud mot och återställande av rätt att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom socialvården.

30 §

Ändringssökande

När det gäller andra beslut av Tillstånds- och tillsynsverket än de som avses i 1 mom. får omprövning begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003). Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

Om Tillstånds- och tillsynsverket inte har meddelat ett beslut inom den tid som anges i 14 §, får sökanden anföra besvär. Besvären anses då avse ett beslut om avslag av ansökan. Sådana besvär får anföras tills ett beslut om ansökan har meddelats. Tillstånds- och tillsynsverket ska underrätta besvärmyndigheten om att ett beslut har meddelats. På anförande av besvär enligt detta moment och behandlingen av dem tillämpas vad som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 20 november 2025

Statsminister

Petteri Orpo

Social- och hälsovårdsminister Kaisa Juuso

1.

Lag

om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) 24 § 3 och 5 mom. samt 30 §, sådana de lyder, 24 § 3 och 5 mom. i lag 1550/2009 och 30 § i lag 262/2015,

ändras 3 a § 3 mom., 4 § 1 och 2 mom., 5 och 6 §, 6 a § 1 och 3 mom., 7, 8, 8 a–8 d och 9 §, 10 § 2 mom., 10 a, 11 och 13 §, 14 § 1 och 2 mom., 14 a § 3, 4, 6 och 7 mom., 14 b §, det inledande stycket i 14 c § 1 mom., 14 c § 3 och 4 mom., 19 och 20 §, 22 a § 1 mom., 23 b § 4 mom., 23 e §, 24 § 2, 4 och 6 mom., 24 a § 1 mom., 24 a § 2 mom. 2 och 6 punkten, 24 b §, 24 c § 1 och 3 mom., 25 och 26 §, 27 § 1 och 4 mom., 28, 29, 31 och 31 a §, 32 § 1 mom., 33, 37 och 38 §, 39 § 2 och 4 mom., 40, 40 a och 40 b §, 40 c § 1 och 2 mom. samt 40 d och 42 §,

sådana de lyder, 3 a § 3 mom., 8 a–8 d och 10 a §, 14 a § 4 mom., det inledande stycket i 14 c § 1 mom., 14 c § 3 mom., 31 a §, 40 c § 1 och 2 mom. och 40 d § i lag 1659/2015, 4 § 1 och 2 mom. i lag 1355/2014, 5 och 7 §, 10 § 2 mom., 13 §, 14 a § 3, 6 och 7 mom., 14 b §, 14 c § 4 mom., 25 §, 27 § 1 och 4 mom., 28, 29 och 31 §, 32 § 1 mom., 33, 37, 38, 40 b och 42 § i lag 262/2015, 6 § i lagarna 312/2011 och 1659/2015, 6 a § 1 och 3 mom. i lag 347/2017, 8 § i lagarna 262/2015, 1659/2015 och 519/2020, 9 § i lagarna 262/2015 och 1659/2015, 11 och 40 a § i lag 312/2011, 14 § 1 och 2 mom., 22 a § 1 mom. och 23 e § i lag 433/2010, 19 och 20 §, 24 § 2 och 6 mom., 24 a § 1 mom., 24 a § 2 mom. 2 punkten och 26 § i lag 1550/2009, 23 b § 4 mom. i lag 533/2019, 24 § 4 mom. i lag 759/2018, 24 a § 2 mom. 6 punkten i lag 171/2017, 24 b § i lagarna 1550/2009 och 262/2015, 24 c § 1 och 3 mom. i lag 46/2009 samt 39 § 2 och 4 mom. och 40 § i lag 596/2022, och

fogas till lagen en ny 3 c § som följer:

Gällande lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser

3 a §

Lagens förhållande till Europeiska unionens lagstiftning och till övrig nationell lagstiftning samt behörig myndighet

Föreslagen lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser

3 a §

Lagens förhållande till Europeiska unionens lagstiftning och till övrig nationell lagstiftning samt behörig myndighet

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården är den behöriga myndighet som avses i yrkeskvalifikationsdirektivet och i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer

Tillstånds- och tillsynsverket är den behöriga myndighet som avses i yrkeskvalifikationsdirektivet och i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer när det

Gällande lydelse

när det gäller yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

Föreslagen lydelse

gäller yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

3 c §

Rätt att utöva reglerade hälso- och sjukvårdsyrken i Finland som en del av internationellt bistånd

Denna lag tillämpas inte på en person som i Finland utövar ett reglerat hälso- och sjukvårdsyrke som en del av internationellt bistånd som har begärts i enlighet med 2, 4 eller 5 § i lagen om beslutsfattande om internationellt bistånd, samverkan eller annan internationell verksamhet (418/2017).

4 §

Rätt att utöva läkar-, tandläkar-, specialistläkar- och specialisttandläkaryrket på grundval av utbildning som genomgått vid universitet

En person som vid ett universitet som avses i universitetslagen (558/2009) har avlagt medicine licentiatexamen eller odontologie licentiatexamen beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på ansökan rätt att utöva läkar- eller tandläkaryrket som legitimerad yrkesutbildad person.

En person som slutfört specialistläkarutbildning eller specialisttandläkarutbildning som avses i 4 a § beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på ansökan rätt att utöva specialistläkar- eller specialisttandläkaryrket som legitimerad yrkesutbildad person.

5 §

Rätt att utöva vissa andra yrken inom social- och hälsovården och rätt att använda

4 §

Rätt att utöva läkar-, tandläkar-, specialistläkar- och specialisttandläkaryrket på grundval av utbildning som genomgått vid universitet

En person som vid ett universitet som avses i universitetslagen (558/2009) har avlagt medicine licentiatexamen eller odontologie licentiatexamen beviljas av *Tillstånds- och tillsynsverket* på ansökan rätt att utöva läkar- eller tandläkaryrket som legitimerad yrkesutbildad person.

En person som slutfört specialistläkarutbildning eller specialisttandläkarutbildning som avses i 4 a § beviljas av *Tillstånds- och tillsynsverket* på ansökan rätt att utöva specialistläkar- eller specialisttandläkaryrket som legitimerad yrkesutbildad person.

5 §

Rätt att utöva vissa andra yrken inom social- och hälsovården och rätt att använda

Gällande lydelse

yrkesbeteckning på grundval av utbildning som genomgått i Finland

En person som i Finland har genomgått en utbildning som leder till provisors-, psykolog-, talterapeut-, näringsterapeut-, farmaceut-, sjukskötar-, barnmorske-, hälsovårdar-, fysioterapeut-, laboratorieskötar-, röntgenskötar-, munhygienist-, ergoterapeut-, optiker- eller tandteknikeryrket beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på ansökan rätt att utöva yrket i fråga som legitimerad yrkesutbildad person.

En person som i Finland har genomgått en utbildning som leder till ett i förordning av statsrådet avsett yrke har rätt att använda yrkesbeteckningen i fråga. Om den utbildning som leder till yrket i fråga inte har reglerats, får yrkesbeteckningen användas under förutsättning att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på ansökan har godkänt utbildningen enligt vad som närmare föreskrivs genom förordning av statsrådet.

6 §

Rätt att utöva läkar- eller tandläkaryrket med stöd av principen om automatiskt erkännande

Den som är medborgare i en stat inom Europeiska unionen (*EU-stat*) eller en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (*EES-stat*) och som på basis av en utbildning i någon annan EU- eller EES-stat än Finland i denna stat har tilldelats ett sådant i unionens bestämmelser om erkännande avsett bevis på formella kvalifikationer som i den staten krävs för erhållande av rätt att utöva läkar- eller tandläkaryrket, beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på ansökan rätt att i Finland utöva läkar- eller tandläkaryrket som legitimerad yrkesutbildad person.

Föreslagen lydelse

yrkesbeteckning på grundval av utbildning som genomgått i Finland

En person som i Finland har genomgått en utbildning som leder till provisors-, psykolog-, talterapeut-, näringsterapeut-, farmaceut-, sjukskötar-, barnmorske-, hälsovårdar-, fysioterapeut-, laboratorieskötar-, röntgenskötar-, munhygienist-, ergoterapeut-, optiker- eller tandteknikeryrket beviljas av *Tillstånds- och tillsynsverket* på ansökan rätt att utöva yrket i fråga som legitimerad yrkesutbildad person.

En person som i Finland har genomgått en utbildning som leder till *ett yrke för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning* har rätt att använda yrkesbeteckningen i fråga. Om den utbildning som leder till yrket inte har reglerats, får yrkesbeteckningen användas under förutsättning att *Tillstånds- och tillsynsverket* på ansökan har godkänt utbildningen. *Närmare bestämmelser om godkännandet av en utbildning som leder till ett yrke för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning utfärdas genom förordning av statsrådet.*

6 §

Rätt att utöva läkar- eller tandläkaryrket med stöd av principen om automatiskt erkännande

Den som är medborgare i en stat inom Europeiska unionen (*EU-stat*) eller en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (*EES-stat*) och som på basis av en utbildning i någon annan EU- eller EES-stat än Finland i denna stat har tilldelats ett sådant i unionens bestämmelser om erkännande avsett bevis på formella kvalifikationer som i den staten krävs för erhållande av rätt att utöva läkar- eller tandläkaryrket, beviljas av *Tillstånds- och tillsynsverket* på ansökan rätt att i Finland utöva läkar- eller tandläkaryrket som legitimerad yrkesutbildad person.

Gällande lydelse

Den som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som på grundval av en utbildning i någon annan EU- eller EES-stat än Finland i staten i fråga har tilldelats ett i unionens bestämmelser om erkännande avsett bevis på formella kvalifikationer som i staten i fråga krävs för erhållande av rätt att utöva specialist- eller specialtandläkaryrket, beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på ansökan rätt att i Finland utöva specialist- eller specialtandläkaryrket som legitimerad yrkesutbildad person inom de specialistkompetensområden för läkare och tandläkare som nämns i unionens bestämmelser om erkännande och som gäller i Finland.

6 a §

Rätt att i vissa fall utöva läkaryrket i Finland för en person som har avlagt grundexamen för läkare i en annan EU- eller EES-stat

Den som har avlagt grundexamen för läkare i en sådan EU- eller EES-stat där avlagd yrkespraktik efter examen är en förutsättning för rätten att utöva läkaryrket beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på ansökan rätt att i Finland utöva läkaryrket som legitimerad yrkesutbildad person vid en sådan verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård som avses i 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992) under ledning och tillsyn av en skriftligen utsedd legitimerad yrkesutbildad person med rätt att självständigt utöva yrket i fråga. Rätten att utöva yrke beviljas för tre år. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan av grundad anledning förlänga tiden på tre år.

Om sökanden har påbörjat *sina* i 1 mom. avsedda studier i medicin före den 1 januari 2012 och under den tid som föreskrivs i 1 mom. varit verksam i läkaruppgifter i enlighet med de villkor som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har bestämt, beviljar verket på ansökan sökanden rätt att självständigt utöva läkaryrket i Finland.

Föreslagen lydelse

Den som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som på grundval av en utbildning i någon annan EU- eller EES-stat än Finland i staten i fråga har tilldelats ett i unionens bestämmelser om erkännande avsett bevis på formella kvalifikationer som i staten i fråga krävs för erhållande av rätt att utöva specialist- eller specialtandläkaryrket, beviljas av *Tillstånds- och tillsynsverket* på ansökan rätt att i Finland utöva specialist- eller specialtandläkaryrket som legitimerad yrkesutbildad person inom de specialistkompetensområden för läkare och tandläkare som nämns i unionens bestämmelser om erkännande och som gäller i Finland.

6 a §

Rätt att i vissa fall utöva läkaryrket i Finland för en person som har avlagt grundexamen för läkare i en annan EU- eller EES-stat

Den som har avlagt grundexamen för läkare i en sådan EU- eller EES-stat där avlagd yrkespraktik efter examen är en förutsättning för rätten att utöva läkaryrket beviljas av *Tillstånds- och tillsynsverket* på ansökan rätt att i Finland utöva läkaryrket som legitimerad yrkesutbildad person vid en sådan verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård som avses i 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992) under ledning och tillsyn av en skriftligen utsedd legitimerad yrkesutbildad person med rätt att självständigt utöva yrket i fråga. Rätten att utöva yrke beviljas för tre år. *Tillstånds- och tillsynsverket* kan av grundad anledning förlänga tiden på tre år.

Om sökanden har påbörjat i 1 mom. avsedda studier i medicin före den 1 januari 2012 och under den tid som föreskrivs i 1 mom. varit verksam i läkaruppgifter i enlighet med de villkor som *Tillstånds- och tillsynsverket* har bestämt, beviljar verket på ansökan sökanden rätt att självständigt utöva läkaryrket i Finland.

Gällande lydelse

7 §

Rätt att utöva provisors-, sjukskötar- eller barnmorskeyrket med stöd av principen om automatiskt erkännande

Den som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som på grundval av den utbildning som han eller hon har genomgått i någon annan EU- eller EES-stat än Finland i denna stat har tilldelats ett i unionens bestämmelser om erkännande avsett bevis på formella kvalifikationer, som i staten i fråga krävs för erhållande av rätt att självständigt vara verksam som provisor, sjukskötare eller barnmorska, beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på ansökan rätt att utöva provisors-, sjukskötar- eller barnmorskeyrket som legitimerad yrkesutbildad person i Finland.

8 §

Rätt att utöva yrken inom social- och hälsovården och rätt att använda yrkesbeteckning med stöd av den generella ordningen för erkännande

Den som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som på grundval av den utbildning han eller hon har genomgått i någon annan EU- eller EES-stat än Finland i denna stat har tilldelats ett i unionens bestämmelser om erkännande avsett examensbevis eller något annat utbildningsbevis som ska ges samma innebörd och som i staten i fråga krävs för erhållande av rätt att utöva psykolog-, talterapeut-, näringsterapeut-, farmaceut-, hälsovårdar-, fysioterapeut-, laboratorieskötar-, röntgenskötar-, munhygienist-, ergoterapeut-, optiker- eller tandteknikeryrket, beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på ansökan rätt att utöva yrket i fråga som legitimerad yrkesutbildad person i Finland.

Föreslagen lydelse

7 §

Rätt att utöva provisors-, sjukskötar- eller barnmorskeyrket med stöd av principen om automatiskt erkännande

Den som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som på grundval av den utbildning som *personen* har genomgått i någon annan EU- eller EES-stat än Finland i denna stat har tilldelats ett i unionens bestämmelser om erkännande avsett bevis på formella kvalifikationer, som i staten i fråga krävs för erhållande av rätt att självständigt vara verksam som provisor, sjukskötare eller barnmorska, beviljas av *Tillstånds- och tillsynsverket* på ansökan rätt att utöva provisors-, sjukskötar- eller barnmorskeyrket som legitimerad yrkesutbildad person i Finland.

8 §

Rätt att utöva yrken inom social- och hälsovården och rätt att använda yrkesbeteckning med stöd av den generella ordningen för erkännande

Den som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som på grundval av den utbildning *personen* har genomgått i någon annan EU- eller EES-stat än Finland i denna stat har tilldelats ett i unionens bestämmelser om erkännande avsett examensbevis eller något annat utbildningsbevis som ska ges samma innebörd och som i staten i fråga krävs för erhållande av rätt att utöva psykolog-, talterapeut-, näringsterapeut-, farmaceut-, hälsovårdar-, fysioterapeut-, laboratorieskötar-, röntgenskötar-, munhygienist-, ergoterapeut-, optiker- eller tandteknikeryrket, beviljas av *Tillstånds- och tillsynsverket* på ansökan rätt att utöva yrket i fråga som legitimerad yrkesutbildad person i Finland.

Gällande lydelse

Den som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som på grundval av den utbildning han eller hon har genomgått i någon annan EU- eller EES-stat än Finland i denna stat har tilldelats ett i unionens bestämmelser om erkännande avsett examensbevis eller något annat utbildningsbevis som ska ges samma innebörd och som i staten i fråga krävs för erhållande av rätt att utöva yrkena i fråga, beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på ansökan rätt att använda en i *förordning av statsrådet avsedd yrkesbeteckning* för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

Utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. har Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården möjlighet att som kompensationsåtgärder för sökanden bestämma en anpassningsperiod eller ett lämplighetsprov i enlighet med vad som *föreskrivs* i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer. Sökanden får välja om han eller hon som kompensationsgärd vill slutföra en anpassningsperiod eller genomgå ett lämplighetsprov. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan dock under de förutsättningar som anges i 7 § i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer bestämma att sökanden ska delta i såväl en anpassningsperiod som ett lämplighetsprov. Närmare bestämmelser om anpassningsperioden och lämplighetsprovet utfärdas genom förordning av statsrådet. För lämplighetsprovet tas det ut en avgift enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Om en medborgare i en EU- eller EES-stat som har genomgått utbildning för läkare, tandläkare, specialläkare, specialtandläkare, provisor, sjukskötare eller barnmorska i en EU- eller EES-stat inte uppfyller villkoren för automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer av en orsak som nämns i unionens bestämmelser om erkännande, tillämpas 3 mom. på honom eller henne. Om en sådan specialsjukskötare som avses i artikel 10 f i yrkeskvalifikationsdirektivet inte har utbildning till sjukskötare med ansvar för allmän hälso- och sjukvård tillämpas 3 mom. på honom eller henne. Om en

Föreslagen lydelse

Den som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som på grundval av den utbildning *personen* har genomgått i någon annan EU- eller EES-stat än Finland i denna stat har tilldelats ett i unionens bestämmelser om erkännande avsett examensbevis eller något annat utbildningsbevis som ska ges samma innebörd och som i staten i fråga krävs för erhållande av rätt att utöva yrkena i fråga, beviljas av *Tillstånds- och tillsynsverket* på ansökan rätt att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person *med skyddad yrkesbeteckning*.

Utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. har *Tillstånds- och tillsynsverket* möjlighet att som kompensationsåtgärder för sökanden bestämma en anpassningsperiod eller ett lämplighetsprov *med iakttagande av* vad som i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer *föreskrivs om bestämmandet av dem*. Sökanden får välja om *denne* som *kompensationsåtgärd* *slutför* en anpassningsperiod eller *genomgår* ett lämplighetsprov. *Tillstånds- och tillsynsverket* kan dock under de förutsättningar som anges i 7 § i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer bestämma att sökanden ska delta i såväl en anpassningsperiod som ett lämplighetsprov. Närmare bestämmelser om anpassningsperioden och lämplighetsprovet utfärdas genom förordning av statsrådet. För lämplighetsprovet tas det ut en avgift enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Om en medborgare i en EU- eller EES-stat som har genomgått utbildning för läkare, tandläkare, specialläkare, specialtandläkare, provisor, sjukskötare eller barnmorska i en EU- eller EES-stat inte uppfyller villkoren för automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer av en orsak som *anges* i unionens bestämmelser om erkännande, tillämpas 3 mom. på *medborgaren*. Om en sådan specialsjukskötare som avses i artikel 10 f i yrkeskvalifikationsdirektivet inte har utbildning till sjukskötare med ansvar för allmän hälso- och sjukvård tillämpas 3 mom. på *sjukskötaren*. Om en kompensationsåtgärd

Gällande lydelse

kompensationsåtgärd krävs av sökanden, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården dock bestämma om sökanden ska slutföra en anpassningsperiod eller genomgå ett lämplighetsprov.

8 a §

Partiell rätt att utöva yrke

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården beviljar partiell rätt att utöva yrke som legitimerad yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården när förutsättningarna enligt 8 § i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer uppfylls. På beviljande av partiell rätt att utöva yrke tillämpas dessutom bestämmelserna i 8 § i denna lag om den generella ordningen för erkännande.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan neka en sökande partiell rätt att utöva yrke om det är nödvändigt av skäl som har samband den allmänna säkerheten eller klient- eller patientsäkerheten.

8 b §

Språkkunskaper som krävs av en medborgare i en EU- eller EES-stat

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan av grundad anledning, som en förutsättning för beviljande av rätt att utöva yrke eller rätt att använda yrkesbeteckning, kräva att en medborgare i en EU- eller EES-stat visar att han eller hon har tillräckliga kunskaper i finska eller svenska. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården får inte kräva kontroll av språkkunskaperna förrän yrkeskvalifikationerna har erkänts eller ett sådant europeiskt yrkeskort som avses i 8 c § har utfärdats.

8 c §

Europeiskt yrkeskort

Föreslagen lydelse

krävs av sökanden, kan *Tillstånds- och tillsynsverket* dock bestämma om sökanden ska slutföra en anpassningsperiod eller genomgå ett lämplighetsprov.

8 a §

Partiell rätt att utöva yrke

Tillstånds- och tillsynsverket beviljar partiell rätt att utöva yrke som legitimerad yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården när förutsättningarna enligt 8 § i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer uppfylls. På beviljande av partiell rätt att utöva yrke tillämpas dessutom bestämmelserna i 8 § i denna lag om den generella ordningen för erkännande.

Tillstånds- och tillsynsverket kan neka en sökande partiell rätt att utöva yrke om det är nödvändigt av skäl som har samband den allmänna säkerheten eller klient- eller patientsäkerheten.

8 b §

Språkkunskaper som krävs av en medborgare i en EU- eller EES-stat

Tillstånds- och tillsynsverket kan av grundad anledning, som en förutsättning för beviljande av rätt att utöva yrke eller rätt att använda yrkesbeteckning, kräva att en medborgare i en EU- eller EES-stat visar att *denne* har tillräckliga kunskaper i finska eller svenska. *Tillstånds- tillsynsverket* får inte kräva kontroll av språkkunskaperna förrän yrkeskvalifikationerna har erkänts eller ett sådant europeiskt yrkeskort som avses i 8 c § har utfärdats.

8 c §

Europeiskt yrkeskort

Gällande lydelse

Bestämmelser om ansökan om europeiskt yrkeskort, handläggning av ansökningar, utfärdande av yrkeskort och behandling av uppgifter om yrkeskort samt om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens övriga uppgifter i anslutning till yrkeskort i egenskap av behörig myndighet finns i 4 kap. i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer och i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/983 om förfarandet för utfärdande av det europeiska yrkeskortet och tillämpningen av varningsmekanismen i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG.

8 d §

Erkännande av yrkeskvalifikationer för förstavårdare

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården beslutar om behörighet att arbeta som förstavårdare på basis av bevis på formella kvalifikationer, om en person har genomgått nödvändig utbildning för yrket i en annan EU- eller EES-stat än Finland. På erkännande av yrkeskvalifikationer tillämpas dessutom vad som i 8 § föreskrivs om förfarandet enligt den generella ordningen för erkännande.

9 §

Temporärt och sporadiskt tillhandahållande av tjänster

En yrkesutövare som är lagligen etablerad i en EU- eller EES-stat och som har laglig rätt att självständigt utöva ett yrke enligt 6, 6 a, 7 eller 8 §, kan i Finland temporärt eller sporadiskt tillhandahålla tjänster inom ramen för yrket i fråga. Han eller hon ska dock göra en skriftlig förhandsanmälan till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården när han eller hon temporärt och sporadiskt i Finland börjar tillhandahålla tjänster inom ramen för sitt yrke. Detsamma gäller en

Föreslagen lydelse

Bestämmelser om ansökan om europeiskt yrkeskort, handläggning av ansökningar, utfärdande av yrkeskort och behandling av uppgifter om yrkeskort samt om *Tillstånds- och tillsynsverkets* övriga uppgifter i anslutning till yrkeskort i egenskap av behörig myndighet finns i 4 kap. i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer och i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/983 om förfarandet för utfärdande av det europeiska yrkeskortet och tillämpningen av varningsmekanismen i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG.

8 d §

Erkännande av yrkeskvalifikationer för förstavårdare

Tillstånds- och tillsynsverket beslutar om behörighet att arbeta som förstavårdare på basis av bevis på formella kvalifikationer, om en person har genomgått nödvändig utbildning för yrket i en annan EU- eller EES-stat än Finland. På erkännande av yrkeskvalifikationer tillämpas dessutom vad som i 8 § föreskrivs om förfarandet enligt den generella ordningen för erkännande.

9 §

Temporärt och sporadiskt tillhandahållande av tjänster

En yrkesutövare som är lagligen etablerad i en EU- eller EES-stat och som har laglig rätt att självständigt utöva ett yrke enligt 6, 6 a, 7 eller 8 §, kan i Finland temporärt eller sporadiskt tillhandahålla tjänster inom ramen för yrket i fråga. *Yrkesutövaren* ska dock göra en skriftlig förhandsanmälan till *Tillstånds- och tillsynsverket* när *denne* temporärt och sporadiskt i Finland börjar tillhandahålla tjänster inom ramen för sitt yrke. Detsamma gäller en medborgare i en EU- eller EES-stat

Gällande lydelse

medborgare i en EU- eller EES-stat som har laglig rätt att i någon annan EU- eller EES-stat än Finland självständigt utöva ett i *förordning av statsrådet avsett yrke* för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning, om han eller hon vill använda denna yrkesbeteckning när han eller hon temporärt eller sporadiskt i Finland tillhandahåller tjänster inom ramen för sitt yrke. Ett europeiskt yrkeskort som utfärdats till en yrkesutövare fungerar som en sådan förhandsanmälan som avses i detta moment.

Anmälan är i kraft ett år och ska förnyas om personen har för avsikt att fortsätta tillhandahålla tjänster. När en person har för avsikt att tillhandahålla tjänster första gången ska till anmälan fogas handlingar som visar att tjänsteleverantören har rätt att lagligt verka i etableringsstaten och uppfyller övriga villkor för tillhandahållande av tjänster enligt yrkeskvalifikationsdirektivet. Om en omständighet som påverkar rätten att tillhandahålla tjänster ändras på ett avgörande sätt ska tjänsteleverantören lämna in handlingar om detta till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården. Närmare bestämmelser om lämnande av anmälan och de handlingar som ska fogas till den utfärdas genom förordning av statsrådet.

För att säkerställa patientsäkerheten får Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kontrollera tjänsteleverantörens yrkeskvalifikationer innan tjänsterna tillhandahålls första gången. En sådan förhandskontroll får göras endast om syftet med kontrollen är att undvika allvarlig skada för tjänstemottagarens hälsa eller säkerhet till följd av att tjänsteleverantören saknar yrkeskvalifikationer. Kontrollen får inte gå utöver vad som krävs för ändamålet. Kontrollen av yrkeskvalifikationer gäller dock inte de yrkesutövare som avses i 6 och 7 § och som omfattas av det automatiska erkännandet av yrkeskvalifikationer. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ska besluta om resultatet av kontrollen inom en månad från det att anmälan om tillhandahållande av tjänster och de handlingar som har fogats till anmälan har mottagits, eller inom motsvarande tid meddela

Föreslagen lydelse

som har laglig rätt att i någon annan EU- eller EES-stat än Finland självständigt utöva ett yrke för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning, om *medborgaren* vill använda denna yrkesbeteckning när denne temporärt eller sporadiskt i Finland tillhandahåller tjänster inom ramen för sitt yrke. Ett europeiskt yrkeskort som utfärdats till en yrkesutövare fungerar som en sådan förhandsanmälan som avses i detta moment.

Anmälan är i kraft ett år och ska förnyas om personen har för avsikt att fortsätta tillhandahålla tjänster. När en person har för avsikt att tillhandahålla tjänster första gången ska till anmälan fogas handlingar som visar att tjänsteleverantören har rätt att lagligt verka i etableringsstaten och uppfyller övriga villkor för tillhandahållande av tjänster enligt yrkeskvalifikationsdirektivet. Om en omständighet som påverkar rätten att tillhandahålla tjänster ändras på ett avgörande sätt ska tjänsteleverantören lämna in handlingar om detta till *Tillstånds- och tillsynsverket*. Närmare bestämmelser om lämnande av anmälan och de handlingar som ska fogas till den utfärdas genom förordning av statsrådet.

För att säkerställa patientsäkerheten får *Tillstånds- och tillsynsverket* kontrollera tjänsteleverantörens yrkeskvalifikationer innan tjänsterna tillhandahålls första gången. En sådan förhandskontroll får göras endast om syftet med kontrollen är att undvika allvarlig skada för tjänstemottagarens hälsa eller säkerhet till följd av att tjänsteleverantören saknar yrkeskvalifikationer. Kontrollen får inte gå utöver vad som krävs för ändamålet. Kontrollen av yrkeskvalifikationer gäller dock inte de yrkesutövare som avses i 6 och 7 § och som omfattas av det automatiska erkännandet av yrkeskvalifikationer. *Tillstånds- och tillsynsverket* ska besluta om resultatet av kontrollen inom en månad från det att anmälan om tillhandahållande av tjänster och de handlingar som har fogats till anmälan har mottagits, eller inom motsvarande tid meddela tjänsteleverantören att yrkeskvalifikationerna inte kontrolleras eller att ytterligare *utredning*

Gällande lydelse

tjänsteleverantören att yrkeskvalifikationerna inte kontrolleras eller att ytterligare utredningar i ärendet behövs. Om ärendets avgörande förutsätter ytterligare utredningar, ska beslutet om resultatet av kontrollen av yrkeskvalifikationerna fattas inom två månader från det att tillräcklig utredning har mottagits. Tillhandahållandet av tjänster kan påbörjas om beslut inte har fattats inom den tid som nämns ovan.

Om väsentlig skillnad föreligger mellan den utbildning som tjänsteleverantören genomgått och den utbildning som förutsätts för utövande av yrket i fråga i Finland ska, i den mån denna skillnad äventyrar patientsäkerheten, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården erbjuda tjänsteleverantören möjlighet att genom lämplighetsprov visa att han eller hon förvärvat den kunskap eller kompetens som fattas. Möjligheten att visa yrkeskvalifikationer ska erbjudas så att tillhandahållandet av tjänster kan påbörjas inom en månad från det att beslutet om kontroll av yrkeskvalifikationer har fattats.

Efter det att tjänsteleverantörens yrkeskvalifikationer har kontrollerats ska en yrkesbeteckning som avses i denna lag *eller i förordning av statsrådet* användas när tjänster tillhandahålls. På motsvarande sätt ska yrkesutövare som omfattas av det automatiska erkännandet av yrkeskvalifikationer använda en yrkesbeteckning som avses i denna lag när de erbjuder tjänster enligt denna paragraf. Om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har avstått från att kontrollera yrkeskvalifikationer, ska vid användning av en yrkesbeteckning tillämpas vad som föreskrivs i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer.

10 §

En tredjelandsmedborgare som har genomgått sin utbildning i en EU- eller EES-stat

Föreslagen lydelse

i ärendet behövs. Om ärendets avgörande förutsätter ytterligare *utredning*, ska beslutet om resultatet av kontrollen av yrkeskvalifikationerna fattas inom två månader från det att tillräcklig utredning har mottagits. Tillhandahållandet av tjänster kan påbörjas om beslut inte har fattats inom *de tider* som nämns ovan.

Om väsentlig skillnad föreligger mellan den utbildning som tjänsteleverantören genomgått och den utbildning som förutsätts för utövande av yrket i fråga i Finland ska, i den mån denna skillnad äventyrar patientsäkerheten, *Tillstånds- och tillsynsverket* erbjuda tjänsteleverantören möjlighet att genom lämplighetsprov visa att *denne* förvärvat den kunskap eller kompetens som fattas. Möjligheten att visa yrkeskvalifikationer ska erbjudas så att tillhandahållandet av tjänster kan påbörjas inom en månad från det att beslutet om kontroll av yrkeskvalifikationer har fattats.

Efter det att tjänsteleverantörens yrkeskvalifikationer har kontrollerats ska en yrkesbeteckning som avses i denna lag användas när tjänster tillhandahålls. På motsvarande sätt ska yrkesutövare som omfattas av det automatiska erkännandet av yrkeskvalifikationer använda en yrkesbeteckning som avses i denna lag när de erbjuder tjänster enligt denna paragraf. Om *Tillstånds- och tillsynsverket* har avstått från att kontrollera yrkeskvalifikationer, ska *på användningen* av en yrkesbeteckning tillämpas vad som föreskrivs i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer.

10 §

En tredjelandsmedborgare som har genomgått sin utbildning i en EU- eller EES-stat

Gällande lydelse

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan av särskilda skäl och på de villkor som det bestämmer bevilja någon annan än en i 1 mom. avsedd medborgare från en annan stat än en EU- eller EES-stat, som har genomgått sin utbildning i en EU- eller EES-stat, tillstånd att utöva yrke i de uppgifter som avses i 4 § eller 5 § 1 mom. eller rätt att i Finland vara verksam som legitimerad yrkesutbildad person, under förutsättning att sökanden har den kompetens som uppgiften förutsätter och som föreskrivs genom förordning av statsrådet samt tillräckliga språkkunskaper. På motsvarande sätt kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på ansökan bevilja någon annan än en i 1 mom. avsedd medborgare från en annan stat än en EU- eller EES-stat, som i en EU- eller EES-stat har genomgått en sådan utbildning som leder till ett i förordning av statsrådet avsett yrke och som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har godkänt, rätt att i Finland använda en i förordning av statsrådet avsedd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, under förutsättning att sökanden har sådana språkkunskaper som uppgiften förutsätter.

10 a §

Yrkespraktik

Om avslutad yrkespraktik är en förutsättning för beviljande av rätt att utöva yrke eller av rätt att använda yrkesbeteckning, ska Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården erkänna yrkespraktik som förvärvats i en annan EU- eller EES-stat.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ska offentliggöra riktlinjer för hur den yrkespraktik som förvärvats i en annan medlemsstat eller i tredjeland ska organiseras och erkännas.

Föreslagen lydelse

Tillstånds- och tillsynsverket kan av särskilda skäl och på de villkor som det bestämmer bevilja någon annan än en i 1 mom. avsedd medborgare från en annan stat än en EU- eller EES-stat, som har genomgått sin utbildning i en EU- eller EES-stat, tillstånd att utöva yrke i de uppgifter som avses i 4 § eller 5 § 1 mom. eller rätt att i Finland vara verksam som legitimerad yrkesutbildad person, under förutsättning att sökanden har den kompetens som uppgiften förutsätter *enligt denna lag* samt tillräckliga språkkunskaper. På motsvarande sätt kan *Tillstånds- och tillsynsverket* på ansökan bevilja någon annan än en i 1 mom. avsedd medborgare från en annan stat än en EU- eller EES-stat, som i en EU- eller EES-stat har genomgått en sådan utbildning som leder till ett yrke *för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning* och som *Tillstånds- och tillsynsverket* har godkänt, rätt att i Finland använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person *med skyddad yrkesbeteckning*, under förutsättning att sökanden har sådana tillräckliga språkkunskaper som uppgiften förutsätter.

10 a §

Yrkespraktik

Om avslutad yrkespraktik är en förutsättning för beviljande av rätt att utöva yrke eller av rätt att använda yrkesbeteckning, ska *Tillstånds- och tillsynsverket* erkänna yrkespraktik som förvärvats i en annan EU- eller EES-stat.

Tillstånds- och tillsynsverket ska offentliggöra riktlinjer för hur den yrkespraktik som förvärvats i en annan medlemsstat eller i tredjeland ska organiseras och erkännas.

Gällande lydelse

11 §

Erkännande av utbildning som en medborgare i en EU- eller EES-stat har genomgått i en stat utanför EU eller EES

En medborgare i en EU- eller EES-stat, som i en stat utanför EU eller EES har genomgått en av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården godkänd utbildning som leder till läkar- eller tandläkaryrket och som har visat att han eller hon uppfyller eventuella andra kompetenskrav som föreskrivs genom förordning av statsrådet, beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på ansökan rätt att i Finland utöva yrket i fråga som legitimerad yrkesutbildad person.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården beviljar på ansökan rätt att i Finland utöva specialist- eller specialtandläkaryrket som legitimerad yrkesutbildad person inom de specialistkompetensområden som gäller i Finland för en medborgare i en EU- eller EES-stat som har genomgått sådan motsvarande utbildning i en stat utanför EU eller EES som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har godkänt och som har visat att han eller hon uppfyller eventuella andra kompetenskrav som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

En medborgare i en EU- eller EES-stat som i en stat utanför EU eller EES har genomgått en motsvarande av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården godkänd utbildning och som har visat att han eller hon uppfyller eventuella andra kompetenskrav som föreskrivs genom förordning av statsrådet, beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på ansökan rätt att i Finland utöva ett i 5 § 1 mom. avsett yrke som legitimerad yrkesutbildad person. En medborgare i en EU- eller EES-stat som i en stat utanför EU eller EES har genomgått en utbildning som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har godkänt, beviljas på motsvarande sätt av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på

Föreslagen lydelse

11 §

Erkännande av utbildning som en medborgare i en EU- eller EES-stat har genomgått i en stat utanför EU eller EES

En medborgare i en EU- eller EES-stat, som i en stat utanför EU eller EES har genomgått en av *Tillstånds- och tillsynsverket* godkänd utbildning som leder till läkar- eller tandläkaryrket och som har visat att *medborgaren* uppfyller eventuella andra kompetenskrav *enligt denna lag*, beviljas av *Tillstånds- och tillsynsverket* på ansökan rätt att i Finland utöva yrket i fråga som legitimerad yrkesutbildad person.

Tillstånds- och tillsynsverket beviljar på ansökan rätt att i Finland utöva specialist- eller specialtandläkaryrket som legitimerad yrkesutbildad person inom de specialistkompetensområden som gäller i Finland för en medborgare i en EU- eller EES-stat som har genomgått sådan motsvarande utbildning i en stat utanför EU eller EES som *Tillstånds- och tillsynsverket* har godkänt och som har visat att *personen* uppfyller eventuella andra kompetenskrav *enligt denna lag*.

En medborgare i en EU- eller EES-stat som i en stat utanför EU eller EES har genomgått en motsvarande av *Tillstånds- och tillsynsverket* godkänd utbildning och som har visat att *medborgaren* uppfyller eventuella andra kompetenskrav som föreskrivs *enligt denna lag*, beviljas av *Tillstånds- och tillsynsverket* på ansökan rätt att i Finland utöva ett i 5 § 1 mom. avsett yrke som legitimerad yrkesutbildad person. En medborgare i en EU- eller EES-stat som i en stat utanför EU eller EES har genomgått en utbildning som *Tillstånds- och tillsynsverket* har godkänt, beviljas på motsvarande sätt av *Tillstånds- och tillsynsverket* på ansökan rätt att i Finland använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person *med skyddad yrkesbeteckning*.

Gällande lydelse

ansökan rätt att i Finland använda en i förordning av statsrådet avsedd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

Trots bestämmelserna i 1–3 mom. beviljar Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på ansökan rätt att i Finland utöva ett i 4 § eller 5 § 1 mom. avsett yrke som legitimerad yrkesutbildad person eller rätt att i Finland använda en i förordning av statsrådet avsedd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården för den som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som på grundval av den utbildning han eller hon har genomgått i en stat utanför EU eller EES i någon annan EU- eller EES-stat än Finland har beviljats rätt att utöva yrket i fråga, under förutsättning att personen har utövat yrket i en EU- eller EES-stat under minst tre år efter det att rätten beviljades. Vid beviljandet av rätt tillämpas vad som föreskrivs i 8 § 4 mom.

13 §

En tredjelandsmedborgare som har genomgått sin utbildning i en stat utanför EU eller EES

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan av särskilda skäl och på de villkor som det bestämmer bevilja en person som inte är medborgare i en EU- eller EES-stat och som har genomgått sin utbildning i en stat utanför EU eller EES, tillstånd att utöva yrke i de uppgifter som avses i 4 § eller 5 § 1 mom. eller rätt att i Finland vara verksam som legitimerad yrkesutbildad person, under förutsättning att sökanden har den kompetens som uppgiften förutsätter och som föreskrivs genom förordning av statsrådet samt tillräckliga språkkunskaper. På motsvarande sätt kan en person som inte är medborgare i en EU- eller EES-stat och som i en stat utanför EU eller EES har genomgått en sådan utbildning som leder till ett i förordning av statsrådet avsett yrke och som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har godkänt, av verket på ansökan beviljas rätt att i Finland använda en i förordning av

Föreslagen lydelse

Trots bestämmelserna i 1–3 mom. beviljar Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan rätt att i Finland utöva ett i 4 § eller 5 § 1 mom. avsett yrke som legitimerad yrkesutbildad person eller rätt att i Finland använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning för den som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som på grundval av den utbildning personen har genomgått i en stat utanför EU eller EES i någon annan EU- eller EES-stat än Finland har beviljats rätt att utöva yrket i fråga, under förutsättning att personen har utövat yrket i en EU- eller EES-stat under minst tre år efter det att rätten beviljades. På beviljandet av rätten tillämpas vad som föreskrivs i 8 § 4 mom.

13 §

En tredjelandsmedborgare som har genomgått sin utbildning i en stat utanför EU eller EES

Tillstånds- och tillsynsverket kan av särskilda skäl och på de villkor som det bestämmer bevilja en person som inte är medborgare i en EU- eller EES-stat och som har genomgått sin utbildning i en stat utanför EU eller EES, tillstånd att utöva yrke i de uppgifter som avses i 4 § eller 5 § 1 mom. eller rätt att i Finland vara verksam som legitimerad yrkesutbildad person, under förutsättning att sökanden har den kompetens som uppgiften förutsätter enligt denna lag samt tillräckliga språkkunskaper. På motsvarande sätt kan en person som inte är medborgare i en EU- eller EES-stat och som i en stat utanför EU eller EES har genomgått en sådan utbildning som leder till ett yrke för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning och som Tillstånds- och tillsynsverket har godkänt, av Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan beviljas rätt att i Finland använda en yrkesbeteckning för en

Gällande lydelse

statsrådet avsedd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, under förutsättning att sökanden har sådana språkkunskaper som uppgiften förutsätter.

14 §

Specialistkompetens

Legitimerad yrkesutbildad person med specialistkompetens är en finsk medborgare eller en utlänning som i Finland har genomgått en utbildning som ger specialistkompetens, eller en finsk medborgare eller en medborgare i någon annan EU- eller EES-stat som i någon annan EU- eller EES-stat än Finland har genomgått sådan utbildning som ger annan specialistkompetens än den som nämns i 6 § 3 mom. eller som i en stat utanför EU eller EES har genomgått en utbildning som ger specialistkompetens och som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på ansökan har godkänt. Dessutom krävs att personen i fråga har visat att han eller hon uppfyller eventuella andra kompetenskrav som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården för in uppgifter om ansökan om konstaterande av *i förordning av statsrådet föreskriven* specialistkompetens i det centralregister över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som avses i 24 a §.

14 a §

Bilagor till ansökan

I de fall som avses i 2 mom. ska sökanden dessutom på begäran av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården lämna upplysningar om sin utbildning så att verket kan fastställa förekomsten av eventuella väsentliga skillnader i förhållande till den utbildning som krävs i Finland.

Föreslagen lydelse

yrkesutbildad person *med skyddad yrkesbeteckning*, under förutsättning att sökanden har sådana tillräckliga språkkunskaper som uppgiften förutsätter.

14 §

Specialistkompetens

En legitimerad yrkesutbildad person med specialistkompetens är en finsk medborgare eller en utlänning som i Finland har genomgått en utbildning som ger specialistkompetens, eller en finsk medborgare eller en medborgare i någon annan EU- eller EES-stat som i någon annan EU- eller EES-stat än Finland har genomgått sådan utbildning som ger annan specialistkompetens än den som *avses i 3 a § 1 mom.* eller som i en stat utanför EU eller EES har genomgått en utbildning som ger specialistkompetens och som *Tillstånds- och tillsynsverket* på ansökan har godkänt. Dessutom krävs att personen i fråga har visat att *denne* uppfyller eventuella andra kompetenskrav *enligt denna lag*.

Tillstånds- och tillsynsverket för in uppgifter om ansökan om konstaterande av specialistkompetens i det centralregister över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som avses i 24 a §.

14 a §

Bilagor till ansökan

I de fall som avses i 2 mom. ska sökanden dessutom på begäran av *Tillstånds- och tillsynsverket* lämna upplysningar om sin utbildning så att verket kan fastställa förekomsten av eventuella väsentliga skillnader i förhållande till den utbildning som krävs i Finland.

Gällande lydelse

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården får kräva en bestyrkt kopia beträffande en utbildning som genomgått i Finland eller i någon annan EU- eller EES-stat endast om det finns skäl att betvivla kopians autenticitet, och saken inte kan säkerställas på något annat sätt. Om en sökande som har genomgått sin utbildning i en stat utanför Europeiska Unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet lägger fram en kopia av en handling, ska kopian vara officiellt bestyrkt i Finland eller i en annan EU- eller EES-stat. Av handlingar som är avfattade på något annat språk än finska, svenska eller engelska ska till ansökan fogas sådana översättningar till finska, svenska eller engelska som översatts av en auktoriserad translator i Finland eller i någon annan EU- eller EES-stat.

En yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården är skyldig att genast meddela Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården sin personbeteckning enligt befolkningsdatasystemet när han eller hon har fått sådan.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan avvika från ovannämnda krav på handlingar, om sökanden är en person som åtnjuter internationellt skydd och om sökandens medborgarskap, identitet och utbildning kan utredas tillförlitligt på något annat sätt. Av särskilda skäl kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården även i andra situationer avvika från ovannämnda krav på handlingar.

14 b §

Handläggning av ansökan i vissa fall

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ska underrätta en sökande som avses i 6–8 §, 10 § 1 mom., 11 § 5 mom. och 12 § om att dennes handlingar mottagits samt om handlingar som eventuellt saknas inom en månad från mottagandet av handlingarna. Ansökan ska avgöras senast tre månader efter det att alla nödvändiga handlingar har

Föreslagen lydelse

Tillstånds- och tillsynsverket får kräva en bestyrkt kopia beträffande en utbildning som genomgått i Finland eller i någon annan EU- eller EES-stat endast om det finns skäl att betvivla kopians autenticitet, och saken inte kan säkerställas på något annat sätt. Om en sökande som har genomgått sin utbildning i en stat utanför Europeiska Unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet lägger fram en kopia av en handling, ska kopian vara officiellt bestyrkt i Finland eller i en annan EU- eller EES-stat. Av handlingar som är avfattade på något annat språk än finska, svenska eller engelska ska till ansökan fogas sådana översättningar till finska, svenska eller engelska som översatts av en auktoriserad translator i Finland eller i någon annan EU- eller EES-stat.

En yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården är skyldig att genast meddela *Tillstånds- och tillsynsverket* sin personbeteckning enligt befolkningsdatasystemet när *personen* har fått *den*.

Tillstånds- och tillsynsverket kan avvika från ovannämnda krav på handlingar, om sökanden är en person som åtnjuter internationellt skydd och om sökandens medborgarskap, identitet och utbildning kan utredas tillförlitligt på något annat sätt. Av särskilda skäl kan *Tillstånds- och tillsynsverket* även i andra situationer avvika från ovannämnda krav på handlingar.

14 b §

Handläggning av ansökan i vissa fall

Tillstånds- och tillsynsverket ska underrätta en sökande som avses i 6, 7 och 8 §, 10 § 1 mom. och 11 § 4 mom. och som med stöd av 12 § söker om erkännande av yrkeskvalifikationer om att dennes handlingar mottagits samt om handlingar som eventuellt saknas inom en månad från mottagandet av handlingarna. *Den ovan avsedda* ansökan ska

Gällande lydelse

mottagits. När den generella ordningen för erkännande enligt unionens bestämmelser om erkännande tillämpas på handläggningen av ansökan ska dock ansökan avgöras senast fyra månader efter det att alla nödvändiga handlingar har mottagits.

14 c §

Godkännande av examen för läkare eller tandläkare som fått sin utbildning utanför EU- eller EES-området som utbildning som leder till läkar- eller tandläkaryrket i Finland

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården fattar på ansökan beslut om att examen för en läkare eller tandläkare som fått sin utbildning utanför EU- eller EES-området ska godkännas som utbildning som leder till läkar- eller tandläkaryrket, om läkar- eller tandläkarexamen uppfyller minimikraven. Till ansökan ska sökanden med avvikelse från 14 a § följa följande handlingar:

Sökanden kan inte fullgöra den tjänstgöring, genomföra de tillägsstudier eller genomgå de förhör eller den yrkespraktik som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården bestämmer förrän verket har fattat beslut om godkännande av utbildningen.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan avvika från ovannämnda krav på handlingar, om sökanden är en person som åtnjuter internationellt skydd och om sökandens medborgarskap, identitet och utbildning kan utredas tillförlitligt på något annat sätt. Av särskilda skäl kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården även i andra situationer avvika från ovannämnda krav på handlingar.

19 §

Iakttagande av föreskrifter och lämnande av uppgifter

Föreslagen lydelse

avgöras senast tre månader efter det att alla nödvändiga handlingar har mottagits. Om den generella ordningen för erkännande enligt unionens bestämmelser om erkännande tillämpas på handläggningen av ansökan ska dock ansökan avgöras senast fyra månader efter det att alla nödvändiga handlingar har mottagits.

14 c §

Godkännande av examen för läkare eller tandläkare som fått sin utbildning utanför EU- eller EES-området som utbildning som leder till läkar- eller tandläkaryrket i Finland

Tillstånds- och tillsynsverket fattar på ansökan beslut om att examen för en läkare eller tandläkare som fått sin utbildning utanför EU- eller EES-området ska godkännas som utbildning som leder till läkar- eller tandläkaryrket, om läkar- eller tandläkarexamen uppfyller minimikraven. Till ansökan ska sökanden med avvikelse från vad som föreskrivs i 14 a § följa följande handlingar:

Sökanden kan inte fullgöra den tjänstgöring, genomföra de tillägsstudier eller genomgå de förhör eller den yrkespraktik som Tillstånds- och tillsynsverket bestämmer förrän verket har fattat beslut om godkännande av utbildningen.

Tillstånds- och tillsynsverket kan avvika från ovannämnda krav på handlingar, om sökanden är en person som åtnjuter internationellt skydd och om sökandens medborgarskap, identitet och utbildning kan utredas tillförlitligt på något annat sätt. Av särskilda skäl kan Tillstånds- och tillsynsverket även i andra situationer avvika från ovannämnda krav på handlingar.

19 §

Iakttagande av föreskrifter och lämnande av uppgifter

Gällande lydelse

En yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården är skyldig att i sin yrkesutövning iaktta vad som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket med stöd av bestämmelser eller föreskrifter bestämmer.

Utan hinder av sekretessbestämmelserna är en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården skyldig att på begäran tillstålla Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket de rapporter, förklaringar och utredningar som de behöver för skötseln av uppgifter som avses i denna lag.

20 §

Anmälningsskyldighet

Bestämmelser om skyldigheten för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården att göra en anmälan till regionförvaltningsverket om självständig yrkesutövning finns i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990).

22 a §

Identifikationskod

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ger läkare och tandläkare samt medicine och odontologie studerande, som har genomfört de studier som föreskrivs i förordning av statsrådet, och sjukskötare, munhygienister och optiker, som har rätt att förskriva läkemedel, en identifikationskod som ska användas vid förskrivning av läkemedel.

23 b §

Begränsad förskrivningsrätt

Bestämmelser om den tilläggsutbildning som avses i 1 mom. och vid behov om den praktiska erfarenhet som krävs för begränsad förskrivningsrätt utfärdas genom förordning

Föreslagen lydelse

En yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården är skyldig att i sin yrkesutövning iaktta vad som *Tillstånds- och tillsynsverket* med stöd av bestämmelser eller föreskrifter bestämmer.

Oberoende av sekretessbestämmelserna är en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården skyldig att på begäran tillstålla *Tillstånds- och tillsynsverket* de rapporter, förklaringar och utredningar som *det* behöver för skötseln av *sina* uppgifter *enligt* denna lag.

20 §

Rätt att producera tjänster

Bestämmelser om rätten för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården att producera hälso- och sjukvårdstjänster finns i lagen om tillsynen över social- och hälsovården (741/2023).

22 a §

Identifikationskod

Tillstånds- och tillsynsverket ger läkare och tandläkare samt medicine och odontologie studerande, som har genomfört de studier som föreskrivs med stöd av denna lag, och sjukskötare, munhygienister och optiker, som har rätt att förskriva läkemedel, en identifikationskod som ska användas vid förskrivning av läkemedel.

23 b §

Begränsad förskrivningsrätt

Bestämmelser om den tilläggsutbildning som avses i 1 mom. och vid behov om den praktiska erfarenhet som krävs för begränsad förskrivningsrätt utfärdas genom förordning

Gällande lydelse

av statsrådet. För att garantera patientsäkerheten utfärdas det genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet närmare bestämmelser om de läkemedel och sjukdomstillstånd som den begränsade förskrivningsrätten kan gälla. Social- och hälsovårdsministeriet fastställer ett formulär för det skriftliga förordnande som avses i 3 mom.

23 e §

Meddelande om förskrivningsrätt

Den som ger förordnanden som avses i 23 b § 2 mom. och 23 c § 3 mom. ska till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården lämna en kopia av ett skriftlig förordnande för begränsad eller tidsbegränsad förskrivningsrätt och av ändringar som gjorts i förordnandet samt uppgift om att förskrivningsrätten har upphört.

24 §

Styrning och tillsyn

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården styr och övervakar på riksnivå de yrkesutbildade personerna inom hälso- och sjukvården. Regionförvaltningsverket leder och övervakar den verksamhet som utövas av yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården inom verkets verksamhetsområde. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, som lyder under social- och hälsovårdsministeriet, leder regionförvaltningsverkens verksamhet i syfte att förenhetliga verksamhetsprinciper, förfaringsätt och beslutspraxis vid styrningen och övervakningen av de yrkesutbildade personerna inom hälso- och sjukvården.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården behandlar ärenden i anslutning till styrningen och övervakningen av de

Föreslagen lydelse

av statsrådet. För att garantera patientsäkerheten utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet närmare bestämmelser om *de tillvägagångssätt och förfaranden som ska följas i fråga om begränsad förskrivningsrätt* och om de läkemedel och sjukdomstillstånd som den begränsade förskrivningsrätten kan gälla. Social- och hälsovårdsministeriet fastställer ett formulär för det skriftliga förordnande som avses i 3 mom.

23 e §

Meddelande om förskrivningsrätt

Den som ger förordnanden som avses i 23 b § 2 mom. och 23 c § 3 mom. ska till *Tillstånds- och tillsynsverket* lämna en kopia av ett skriftlig förordnande för begränsad eller tidsbegränsad förskrivningsrätt och av ändringar som gjorts i förordnandet samt uppgift om att förskrivningsrätten har upphört.

24 §

Styrning och tillsyn

Tillstånds- och tillsynsverket styr och övervakar på riksnivå de yrkesutbildade personerna inom hälso- och sjukvården.

(upphävs)

Gällande lydelse

yrkesutbildade personerna inom hälso- och sjukvården i synnerhet när det är fråga om

1) principiellt viktiga eller vittsyftande ärenden,

2) en misstanke om felbehandling som lett till döden eller grav bestående invaliditet,

3) ett ärende som har samband med en utredning av dödsorsak som utförts av en rättsläkare,

4) ärenden som kan förutsätta säkerhetsåtgärder eller disciplinära åtgärder, eller

5) ett ärende som regionförvaltningsverket är jävigt att behandla.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverken övervakar dessutom iakttagandet av de i artikel 10.1 och 10.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008 föreskrivna förbudena och begränsningarna som gäller användning av tandamalgalam i enlighet med den arbetsfördelning som föreskrivs i 2 och 3 mom.

Bestämmelser om en närmare arbetsfördelning mellan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverken vid styrningen och övervakningen kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

För tillsynen över de yrkesutbildade personerna inom hälso- och sjukvården finns vid Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården en nämnd för tillsyn över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Bestämmelser om nämndens sammansättning och uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

24 a §

Centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården för centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården i syfte att sköta tillsynsuppgifterna enligt lagen om Tillstånds- och tillsynsverket

Föreslagen lydelse

Tillstånds- och tillsynsverket övervakar dessutom iakttagandet av de i artikel 10.1 och 10.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008 föreskrivna förbudena och begränsningarna som gäller användning av tandamalgalam.

(upphävs)

För tillsynen över de yrkesutbildade personerna inom hälso- och sjukvården finns vid Tillstånds- och tillsynsverket en nämnd för tillsyn över yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården. Bestämmelser om nämndens sammansättning och uppgifter finns i 15 § i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket (530/2025).

24 a §

Centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

Tillstånds- och tillsynsverket för centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården i syfte att sköta de tillsynsuppgifter som avses i 3 § 1 mom. 1

Gällande lydelse

för social- och hälsovården (669/2008). Utöver bestämmelserna i denna lag ska personsuppgiftslagen (523/1999) tillämpas på registerföringen.

I registret införs följande uppgifter:

2) avgöranden av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket som innehåller konstateranden av felaktigheter, försummelse eller klandervärt förfarande i den yrkesutbildade personens yrkesutövning samt uppgifter om varningar, bötes- eller fängelsestraff, avsättning eller avstängning från tjänsteutövning som har samband med yrkesutövningen,

6) i fråga om en person som studerar till ett sådant yrke för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som kräver legitimering och mot vilken Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket har riktat en tillsynsåtgärd i form av anmärkning, disciplinär åtgärd eller säkerhetsåtgärd, namn, personbeteckning enligt befolkningsdatasystemet och hemadress samt uppgifter om den ovan avsedda tillsynsåtgärden,

24 b §

Utlämnande av uppgifter ur centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ska utan hinder av sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter som avses i 24 a § 2 mom. till regionförvaltningsverket för skötseln av dess i lag föreskrivna tillsynsuppgifter samt till myndigheter i en EU- eller EES-stat för skötseln av uppgifter i anslutning till beviljande av och tillsyn över rätt eller tillstånd för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården att utöva yrke. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ska utan hinder av

Föreslagen lydelse

punkten i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket.

I registret införs följande uppgifter:

2) avgöranden av *Tillstånds- och tillsynsverket* som innehåller konstateranden av felaktigheter, försummelse eller klandervärt förfarande i den yrkesutbildade personens yrkesutövning samt uppgifter om varningar, bötes- eller fängelsestraff, avsättning eller avstängning från tjänsteutövning som har samband med yrkesutövningen,

6) i fråga om en person som studerar till ett sådant yrke för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som kräver legitimering och mot vilken *Tillstånds- och tillsynsverket* har riktat en tillsynsåtgärd i form av anmärkning, disciplinär åtgärd eller säkerhetsåtgärd, namn, personbeteckning enligt befolkningsdatasystemet och hemadress samt uppgifter om den ovan avsedda tillsynsåtgärden,

24 b §

Utlämnande av uppgifter ur centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

Tillstånds- och tillsynsverket ska trots sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter som avses i 24 a § 2 mom. till myndigheter i en EU- eller EES-stat för skötseln av uppgifter i anslutning till beviljande av och tillsyn över rätt eller tillstånd för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården att utöva yrke. Tillstånds- och tillsynsverket ska trots sekretessbestämmelserna till social- och hälsovårdsministeriet lämna ut uppgifter som avses i 24 a § 4 mom. för skötseln av uppgifter enligt beredskapslagen.

Gällande lydelse

sekretessbestämmelserna till social- och hälsovårdsministeriet lämna ut uppgifter som avses i 24 a § 4 mom. för skötseln av uppgifter enligt beredskapslagen.

Utöver det som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården oberoende av sekretessbestämmelserna till myndigheter och till arbetsgivare och verksamhetsenheter för hälso- och sjukvården lämna ut uppgifter om sådana påföljder för brott som avses i 24 a § 2 mom. 2 punkten i denna lag för bedömning av lämpligheten i anslutning till arbetet.

Utöver det som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ur centralregistret lämna ut namn och kontaktinformation, registernummer samt uppgifter om gällande rätt och tillstånd att utöva yrke och om utbildning för en i registret införd person för sändande av information i anknytning till den registrerades yrke. Uppgifterna får lämnas ut i form av en kopia eller elektroniskt.

Med avvikelse från det som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får i 24 a § 2 mom. 2 punkten i denna lag avsedda uppgifter om avgöranden av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket eller om varning eller avstängning från tjänsteutövning som har samband med yrkesutövningen, förutsatt att det inte gäller en enskild registrerad person, lämnas ut endast för vetenskaplig forskning, statistikföring och myndighetsutredningar eller för skötsel av en uppgift som i lag ålagts en myndighet eller för verksamhet som har samband med hälso- och sjukvård till verksamhetsenheter för hälso- och sjukvården, apotek och sammanslutningar i hälso- och sjukvårdsbranschen. Med avvikelse från det som bestäms i nämnda lag får en i 22 a § i denna lag avsedd identifikationskod endast lämnas ut för skötsel av en uppgift som i lag ålagts en myndighet, till apotek samt för vetenskaplig forskning, statistikföring eller myndighetsutredningar.

Föreslagen lydelse

Utöver det som *föreskrivs* i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) kan *Tillstånds- och tillsynsverket* oberoende av sekretessbestämmelserna till myndigheter och till arbetsgivare och verksamhetsenheter för hälso- och sjukvården lämna ut uppgifter om sådana påföljder för brott som avses i 24 a § 2 mom. 2 punkten i denna lag för bedömning av lämpligheten i anslutning till arbetet.

Utöver det som *föreskrivs* i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får *Tillstånds- och tillsynsverket* ur centralregistret lämna ut namn och kontaktinformation, registernummer samt uppgifter om gällande rätt och tillstånd att utöva yrke och om utbildning för en i registret införd person för sändande av information i anknytning till den registrerades yrke. Uppgifterna får lämnas ut i form av en kopia eller elektroniskt.

Med avvikelse från det som *föreskrivs* i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får i 24 a § 2 mom. 2 punkten i denna lag avsedda uppgifter om avgöranden av *Tillstånds- och tillsynsverket* eller om varning eller avstängning från tjänsteutövning som har samband med yrkesutövningen, förutsatt att det inte gäller en enskild registrerad *persons uppgifter*, lämnas ut endast för vetenskaplig forskning, statistikföring och myndighetsutredningar eller för skötsel av en uppgift som i lag ålagts en myndighet eller för verksamhet som har samband med hälso- och sjukvård till verksamhetsenheter för hälso- och sjukvården, apotek och sammanslutningar i hälso- och sjukvårdsbranschen. Med avvikelse från det som *föreskrivs* i *den lagen* får en i 22 a § i denna lag avsedd identifikationskod endast lämnas ut för skötsel av en uppgift som i lag ålagts en myndighet, till apotek samt för vetenskaplig forskning, statistikföring eller myndighetsutredningar.

Gällande lydelse

I fråga om avgifter som tas ut för utlämnande av uppgifter bestäms särskilt. Sådant utlämnande av uppgifter som avses i 1 mom. är avgiftsfritt. Vidare får social- och hälsovårdsministeriet avgiftsfritt på begäran informationsservice som grundar sig på det centralregister som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården för över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, med undantag av den del som verket skaffar av en utomstående tjänsteproducent.

24 c §

Offentlig informationstjänst

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården får genom ett allmänt datanät ur centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (*offentlig informationstjänst*) lämna ut uppgifter om en yrkesutbildad persons namn, registernummer, födelseår, behörighet och begränsningar i personens rätt att utöva sitt yrke. Dessutom kan den offentliga informationstjänsten innehålla namn, registernummer och födelseår och uppgift om när studierna inletts i fråga om medicine, odontologie och farmacie studerande som har rätt att vara verksamma i en legitimerad yrkesutbildad person uppgifter.

Så snart Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har fått information om att en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har avlidit ska den utplåna uppgifterna om personen i den offentliga informationstjänsten. Detta gäller också när en yrkesutbildad person har frångäpts rätten att utöva sitt yrke, har fått sitt tillstånd att utöva sitt yrke återkallat eller förbjudits att använda sin yrkesbeteckning.

25 §

Föreslagen lydelse

I fråga om avgifter som tas ut för utlämnande av uppgifter *föreskrivs* särskilt. Sådant utlämnande av uppgifter som avses i 1 mom. är avgiftsfritt. Vidare får social- och hälsovårdsministeriet avgiftsfritt på begäran informationsservice som grundar sig på det centralregister som *Tillstånds- och tillsynsverket* för över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, med undantag av den del som verket skaffar av en utomstående tjänsteproducent.

24 c §

Offentlig informationstjänst

Tillstånds- och tillsynsverket får genom ett allmänt datanät ur centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (*offentlig informationstjänst*) lämna ut uppgifter om en yrkesutbildad persons namn, registernummer, födelseår, behörighet och begränsningar i personens rätt att utöva sitt yrke. Dessutom kan den offentliga informationstjänsten innehålla namn, registernummer, födelseår och uppgift om när studierna inletts i fråga om medicine, odontologie och farmacie studerande som har rätt att vara verksamma i en legitimerad yrkesutbildad persons uppgifter.

Så snart *Tillstånds- och tillsynsverket* har fått information om att en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har avlidit ska den utplåna uppgifterna om personen i den offentliga informationstjänsten. Detta gäller också när en yrkesutbildad person har frångäpts rätten att utöva sitt yrke, har fått sitt tillstånd att utöva sitt yrke återkallat eller förbjudits att använda sin yrkesbeteckning.

25 §

Gällande lydelse

Utredning av yrkesutövningens ändamålsenlighet

Finns det grundad anledning att misstänka att en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården på grund av sjukdom, missbruk av rusmedel eller nedsatt funktionsförmåga eller av någon annan motsvarande orsak är oförmögen att utöva sitt yrke, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ålägga honom eller henne att genomgå läkarundersökning eller undersökningar på sjukhus (*utredning av den yrkesmässiga funktionsförmågan och hälsotillståndet*). Kostnaderna för utredningen av den yrkesmässiga funktionsförmågan och hälsotillståndet ersätts av statens medel.

Finns det grundad anledning att misstänka att en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har bristande yrkesskicklighet eller yrkeskunskaper, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ålägga honom eller henne att genomgå arbetsprövning, ge ett arbetsprov eller genomgå förhör för utredande av hans eller hennes yrkesskicklighet eller yrkeskunskaper (*utredning av yrkesskickligheten*). Kostnaderna för utredningen av yrkesskickligheten ersätts av statens medel.

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården motsätter sig en utredning enligt 1 eller 2 mom., kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården förbjuda en legitimerad yrkesutbildad person att utöva yrket eller återkalla det tillstånd att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person eller förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda i förordning nämnd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

Finns det grundad anledning att misstänka att en person som ansöker om rätt att utöva yrke inom hälso- och sjukvården, av de orsaker som nämns i 1 mom. är oförmögen att utöva yrket i fråga, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården förutsätta att sökandens yrkesmässiga funktionsförmåga och hälsotillstånd utreds

Föreslagen lydelse

Utredning av yrkesutövningens ändamålsenlighet

Om det finns grundad anledning att misstänka att en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården på grund av sjukdom, missbruk av rusmedel eller nedsatt funktionsförmåga eller av någon annan motsvarande orsak är oförmögen att utöva sitt yrke, kan Tillstånds- och tillsynsverket ålägga personen att genomgå läkarundersökning eller undersökningar på sjukhus (*utredning av den yrkesmässiga funktionsförmågan och hälsotillståndet*). Kostnaderna för utredningen av den yrkesmässiga funktionsförmågan och hälsotillståndet ersätts av statens medel.

Om det finns grundad anledning att misstänka att en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har bristande yrkesskicklighet eller yrkeskunskaper, kan Tillstånds- och tillsynsverket ålägga personen att genomgå arbetsprövning, ge ett arbetsprov eller genomgå förhör för utredande av dennes yrkesskicklighet eller yrkeskunskaper (*utredning av yrkesskickligheten*). Kostnaderna för utredningen av yrkesskickligheten ersätts av statens medel.

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården motsätter sig en utredning enligt 1 eller 2 mom., kan Tillstånds- och tillsynsverket förbjuda en legitimerad yrkesutbildad person att utöva yrket eller återkalla det tillstånd att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person eller förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning.

Om det finns grundad anledning att misstänka att en person som ansöker om rätt att utöva yrke inom hälso- och sjukvården, av de orsaker som avses i 1 mom. är oförmögen att utöva yrket i fråga, kan Tillstånds- och tillsynsverket förutsätta att sökandens yrkesmässiga funktionsförmåga och hälsotillstånd utreds med hjälp av

Gällande lydelse

med hjälp av läkarundersökning eller undersökningar på sjukhus.

Finns det grundad anledning att misstänka att en person som ansöker om rätt att utöva yrke för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, har bristande yrkesskicklighet eller yrkeskunskaper, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården förutsätta att sökandens yrkeskunskaper utreds med hjälp av arbetsprövning, arbetsprov eller förhör.

Om den som ansöker om rätt att utöva yrke för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården motsätter sig en utredning enligt 4 eller 5 mom., kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården avslå ansökan. Kostnaderna för utredningen av den yrkesmässiga funktionsförmågan, hälsotillståndet eller yrkesskickligheten hos en person som ansöker om rätt att utöva yrke ersätts inte av statens medel.

26 §

Påföljder av felaktigt förfarande

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan ge en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården en påföljd för felaktigt förfarande, om den yrkesutbildade personen

1) försummar någon skyldighet enligt 15, 15 a, 16–18, 18 a eller 19–21 § eller en läkare eller tandläkare försummar någon skyldighet enligt 15, 15 a, 16–18, 18 a eller 19–23 §,

2) fullgör sådana uppgifter för vilka hans eller hennes utbildning eller yrkesskicklighet ska anses otillräcklig eller hans eller hennes verksamhetsmöjligheter begränsade, eller

3) annars handlar felaktigt eller klandervärt.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan i de fall som nämns i 1 mom.

1) meddela personen i fråga närmare föreskrifter och anvisningar för yrkesutövningen,

2) för en bestämd tid eller tills vidare begränsa en legitimerad yrkesutbildad persons rätt att utöva yrket,

Föreslagen lydelse

läkarundersökning eller undersökningar på sjukhus.

Om det finns grundad anledning att misstänka att en person som ansöker om rätt att utöva yrke för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, har bristande yrkesskicklighet eller yrkeskunskaper, kan Tillstånds- och tillsynsverket förutsätta att sökandens yrkeskunskaper utreds med hjälp av arbetsprövning, arbetsprov eller förhör.

Om den som ansöker om rätt att utöva yrke för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården motsätter sig en utredning enligt 4 eller 5 mom., kan Tillstånds- och tillsynsverket avslå ansökan. Kostnaderna för utredningen av den yrkesmässiga funktionsförmågan, hälsotillståndet eller yrkesskickligheten hos en person som ansöker om rätt att utöva yrke ersätts inte av statens medel.

26 §

Påföljder av felaktigt förfarande

Tillstånds- och tillsynsverket kan ge en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården en påföljd för felaktigt förfarande, om den yrkesutbildade personen

1) försummar någon skyldighet enligt 15, 15 a, 16–18, 18 a eller 19–21 § eller en läkare eller tandläkare försummar någon skyldighet enligt 15, 15 a, 16–18, 18 a, 19–22 eller 23 §,

2) fullgör sådana uppgifter för vilka dennes utbildning eller yrkesskicklighet ska anses otillräcklig eller dennes verksamhetsmöjligheter begränsade, eller

3) annars än på ett i 1 och 2 punkten avsett sätt handlar felaktigt eller klandervärt.

Tillstånds- och tillsynsverket kan i de fall som avses i 1 mom.

1) meddela personen i fråga närmare föreskrifter och anvisningar för yrkesutövningen,

2) för en bestämd tid eller tills vidare begränsa en legitimerad yrkesutbildad persons rätt att utöva yrket,

Gällande lydelse

3) för en bestämd tid eller tills vidare frånta en legitimerad yrkesutbildad person rätten att utöva yrket,

4) för en bestämd tid eller tills vidare förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda *i förordning av statsrådet avsedd* yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, eller

5) återkalla den rätt att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket kan, om ärendet inte föranleder en åtgärd enligt 2 mom. eller *enligt* 33 §, ge en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården en anmärkning eller fästa personens uppmärksamhet på vikten av en ändamålsenlig yrkesutövning. I en anmärkning eller ett påpekande som gjorts av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket enligt detta moment får ändring inte sökas genom besvär.

27 §

Brott i samband med yrkesutövningen

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har dömts till fängelsestraff för ett brott som har begåtts i samband med yrkesutövningen och domstolens dom har vunnit laga kraft och om det av de med brottet sammanhängande omständigheterna framgår att personen i fråga är ovärdig det förtroende som han eller hon bör åtnjuta, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården för viss tid eller, om omständigheterna är synnerligen försvårande, för alltid frånta en legitimerad yrkesutbildad person rätten att utöva yrket eller för viss tid eller, om omständigheterna är synnerligen försvårande, för alltid återkalla det tillstånd att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person eller för viss tid eller, om omständigheterna är synnerligen försvårande, för alltid förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda *i förordning nämnd* yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

Föreslagen lydelse

3) för en bestämd tid eller tills vidare frånta en legitimerad yrkesutbildad person rätten att utöva yrket,

4) för en bestämd tid eller tills vidare förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda *en* yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person *med skyddad yrkesbeteckning*, eller

5) återkalla den rätt att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person.

Tillstånds- och tillsynsverket kan, om ärendet inte föranleder en åtgärd enligt 2 mom. eller 33 §, ge en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården en anmärkning eller fästa personens uppmärksamhet på vikten av en ändamålsenlig yrkesutövning. I en anmärkning eller ett påpekande som gjorts av *Tillstånds- och tillsynsverket* enligt detta moment får ändring inte sökas genom besvär

27 §

Brott i samband med yrkesutövningen

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har dömts till fängelsestraff för ett brott som har begåtts i samband med yrkesutövningen och domstolens dom har vunnit laga kraft och om det av de med brottet sammanhängande omständigheterna framgår att personen i fråga är ovärdig det förtroende som *denne* bör åtnjuta, kan *Tillstånds- och tillsynsverket* för viss tid eller, om omständigheterna är synnerligen försvårande, för alltid frånta en legitimerad yrkesutbildad person rätten att utöva yrket eller för viss tid eller, om omständigheterna är synnerligen försvårande, för alltid återkalla det tillstånd att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person eller för viss tid eller, om omständigheterna är synnerligen försvårande, för alltid förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda *en* yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person *med skyddad yrkesbeteckning*.

Gällande lydelse

Redan innan domstolens dom, varigenom en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har dömts till fängelsestraff, avsättning eller skiljande från tjänsteutövning har vunnit laga kraft, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården förbjuda en legitimerad yrkesutbildad person att utöva yrket eller återkalla det tillstånd att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person eller förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda *i förordning nämnd* yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

28 §

Oförmögenhet att utöva yrke

Är en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården på grund av sjukdom, missbruk av rusmedel eller nedsatt funktionsförmåga eller någon annan motsvarande orsak eller på grund av på annat sätt med fog konstaterad brist på yrkesskicklighet oförmögen att vara verksam som yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården besluta om åtgärder som avses i 26 §.

29 §

Temporära säkerhetsåtgärder

Vid behandlingen av ärenden som avses i 25–28 § kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården vid behov temporärt förbjuda en legitimerad yrkesutbildad person att utöva yrket eller temporärt begränsa rätten att utöva yrket eller temporärt återkalla det tillstånd att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person eller temporärt förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda *i förordning nämnd* yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

Föreslagen lydelse

Redan innan domstolens dom, varigenom en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har dömts till fängelsestraff, avsättning eller skiljande från tjänsteutövning har vunnit laga kraft, kan *Tillstånds- och tillsynsverket* förbjuda en legitimerad yrkesutbildad person att utöva yrket eller återkalla det tillstånd att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person eller förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda *en* yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person *med skyddad yrkesbeteckning*.

28 §

Oförmögenhet att utöva yrke

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården på grund av sjukdom, missbruk av rusmedel eller nedsatt funktionsförmåga eller någon annan motsvarande orsak eller på grund av på annat sätt med fog konstaterad brist på yrkesskicklighet *är* oförmögen att vara verksam som yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, kan *Tillstånds- och tillsynsverket* besluta om *de* åtgärder som *anges* i 26 §.

29 §

Temporära säkerhetsåtgärder

Vid behandlingen av ärenden som avses i 25–28 § kan *Tillstånds- och tillsynsverket* vid behov temporärt förbjuda en legitimerad yrkesutbildad person att utöva yrket eller temporärt begränsa rätten att utöva yrket eller temporärt återkalla det tillstånd att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person eller temporärt förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda *en* yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person *med skyddad yrkesbeteckning*.

Gällande lydelse

30 §

**Överföring av journalhandlingar till en
hälsovårdscentral**

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan, då det vidtar en säkerhetsåtgärd enligt denna lag, av särskilda skäl bestämma att en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som varit verksam som självständig yrkesutbildad person ska överlämna journalhandlingarna till hälsovårdscentralen på den ort där han eller hon utövat sitt yrke för att där omhänderhas som ett fristående arkiv.

31 §

Fråntagande av rätt eller indragning av tillstånd att utöva yrke eller fråntagande av rätt att använda yrkesbeteckning på egen begäran av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvårde

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården själv begär det, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården begränsa en legitimerad yrkesutbildad persons rätt att utöva yrket, eller frånta honom eller henne denna rätt. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan återkalla tillståndet att utöva yrket eller frånta en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning rätten att använda yrkesbeteckningen i fråga på den yrkesutbildade personens egen begäran.

31 a §

Fråntagande av rätt eller indragning av tillstånd att utöva yrke eller fråntagande av rätt att använda yrkesbeteckning på basis av ett beslut av en annan EU- eller EES-stat

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan frånta en yrkesutbildad person rätten att utöva yrke som yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, eller begränsa denna rätt, eller återkalla en yrkesutbildad persons tillstånd att utöva yrke

Föreslagen lydelse
(upphävs)

31 §

Fråntagande av rätt eller indragning av tillstånd att utöva yrke eller fråntagande av rätt att använda yrkesbeteckning på egen begäran av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården själv begär det, kan Tillstånds- och tillsynsverket begränsa en legitimerad yrkesutbildad persons rätt att utöva yrket, eller frånta personen denna rätt. Tillstånds- och tillsynsverket kan återkalla tillståndet att utöva yrket eller frånta en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning rätten att använda yrkesbeteckningen i fråga på den yrkesutbildade personens egen begäran.

31 a §

Fråntagande av rätt eller indragning av tillstånd att utöva yrke eller fråntagande av rätt att använda yrkesbeteckning på basis av ett beslut av en annan EU- eller EES-stat

Tillstånds- och tillsynsverket kan frånta en yrkesutbildad person rätten att utöva yrke som yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, eller begränsa denna rätt, eller återkalla en yrkesutbildad persons tillstånd att utöva yrke eller frånta en yrkesutbildad person

Gällande lydelse

eller frånta en yrkesutbildad person rätten att använda en skyddad yrkesbeteckning, om den yrkesutbildade personen har fått rätten eller tillståndet i Finland efter det att en annan EU- eller EES-stat på basis av samma utbildning har beviljat personen rätten och personen har förlorat rätten eller den har begränsats i den andra EU- eller EES-staten.

32 §

Återställande av rätt eller tillstånd att utöva yrke eller av rätt att använda yrkesbeteckning

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården för en viss tid eller tills vidare har fråntagits rätten att utöva yrket eller om denna rätt har begränsats eller om yrkesutövningen har förbjudits, om hans eller hennes tillstånd att utöva yrket har återkallats eller om han eller hon har förbjudits att använda i förordning nämnd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, kan personen i fråga hos Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på nytt ansöka om återställande av rätt att utöva yrket eller slopande av begränsningen av denna rätt, återställande av tillstånd att utöva yrket eller återställande av rätt att använda i förordning nämnd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, om den omständighet som ledde till att rätten att utöva yrket fråntogs eller begränsades, tillståndet att utöva yrket återkallades eller användningen av yrkesbeteckning förbjöds inte längre föreligger.

33 §

Skriftlig varning

Har en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården vid utövningen av yrket handlat mot lag eller med stöd av lag utfärdade bestämmelser eller föreskrifter eller i sin uppgift annars gjort sig skyldig till felaktighet eller försummelse och är

Föreslagen lydelse

rätten att använda en skyddad yrkesbeteckning, om den yrkesutbildade personen har fått rätten eller tillståndet i Finland efter det att en annan EU- eller EES-stat på basis av samma utbildning har beviljat personen rätten och personen har förlorat rätten eller den har begränsats i den andra EU- eller EES-staten.

32 §

Återställande av rätt eller tillstånd att utöva yrke eller av rätt att använda yrkesbeteckning

När en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården för en viss tid eller tills vidare har fråntagits rätten att utöva yrket eller denna rätt har begränsats eller när yrkesutövningen har förbjudits, när personens tillstånd att utöva yrket har återkallats eller när personen har förbjudits att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning, kan personen i fråga hos Tillstånds- och tillsynsverket på nytt ansöka om återställande av rätt att utöva yrket eller slopande av begränsningen av denna rätt, återställande av tillstånd att utöva yrket eller återställande av rätt att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning, om den omständighet som ledde till att rätten att utöva yrket fråntogs eller begränsades, tillståndet att utöva yrket återkallades eller användningen av yrkesbeteckning förbjöds inte längre föreligger.

33 §

Skriftlig varning

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården vid utövningen av yrket har handlat mot lag eller med stöd av lag utfärdade bestämmelser eller föreskrifter eller i sin uppgift annars gjort sig skyldig till felaktighet eller försummelse och om

Gällande lydelse

felaktigheten eller försummelsen inte sådan att han eller hon ska åtalas vid domstol, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ge honom eller henne en skriftlig varning.

37 §

Avslag på ansökan om rätt att utöva yrke eller använda yrkesbeteckning

Om en sökande uppfyller de krav som anges i 4 §, 5 § 1 mom., 6–8 §, 10 § 1 mom. eller 11 eller 12 §, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården avslå en ansökan endast på sådan grund enligt vilken en legitimerad yrkesutbildad persons rätt att utöva sitt yrke kan begränsas eller fråntas eller en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning kan förbjudas att använda i förordning av statsrådet avsedd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

38 §

Hörande

Innan ett ärende som avses i 25–28 § avgörs slutligt ska Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården bereda den yrkesutbildade person inom hälso- och sjukvården som saken gäller tillfälle att ge en förklaring i saken.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan höra sakkunniga innan ett ärende enligt 1 mom. avgörs

39 §

Ändringssökande

När det gäller andra beslut av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos

Föreslagen lydelse

felaktigheten eller försummelsen inte är sådan att personen ska åtalas vid domstol, kan Tillstånds- och tillsynsverket ge personen en skriftlig varning.

37 §

Avslag på ansökan om rätt att utöva yrke eller använda yrkesbeteckning

Om en sökande uppfyller de krav som anges i 4 §, 5 § 1 mom., 6, 7 eller 8 §, 10 § 1 mom., 11 eller 12 §, kan Tillstånds- och tillsynsverket avslå en ansökan endast på sådan grund enligt vilken en legitimerad yrkesutbildad persons rätt att utöva sitt yrke kan begränsas eller fråntas eller en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning kan förbjudas att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning.

38 §

Hörande

Innan ett ärende som avses i 25–28 § avgörs slutligt ska Tillstånds- och tillsynsverket bereda den yrkesutbildade person inom hälso- och sjukvården tillfälle att ge en förklaring i saken.

Tillstånds- och tillsynsverket kan höra sakkunniga innan ett ärende enligt 1 mom. avgörs.

39 §

Ändringssökande

När det gäller andra beslut av Tillstånds- och tillsynsverket får omprövning begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003). Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i förvaltningsärenden.

Gällande lydelse

förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

Om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården inte har meddelat ett beslut inom den tid som anges i 14 b §, får sökanden anföra besvär. Besvären anses då avse ett beslut om avslag av ansökan. Sådana besvär får anföras tills ett beslut om ansökan har meddelats. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ska underrätta besvärsmyndigheten om att ett beslut har meddelats. På anförande av besvär enligt detta moment och behandlingen av dem tillämpas i övrigt lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

40 §

Rätt att få information

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att av statliga och kommunala myndigheter, en samkommuns myndigheter och välfärdsområdesmyndigheter samt andra offentligt rättsliga samfund, Folkpensionsanstalten, Pensionskyddscentralen, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter, försäkringsanstalter, samfund eller inrättningar som bedriver service- eller sjukvårdsverksamhet samt apoteken på begäran avgiftsfritt få nödvändiga upplysningar och utredningar för utförande av uppgifter enligt denna lag.

40 a §

Meddelande av uppgifter om medicine, odontologie och farmacie studerande samt om dem som genomgått särskild allmänläkarutbildning

Universitet med undervisning i medicin, odontologi och farmaci ska lämna Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården namn och personbeteckning och uppgift om

Föreslagen lydelse

Om Tillstånds- och tillsynsverket inte har meddelat ett beslut inom den tid som anges i 14 b §, får sökanden anföra besvär. Besvären anses då avse ett beslut om avslag av ansökan. Sådana besvär får anföras tills ett beslut om ansökan har meddelats. Tillstånds- och tillsynsverket ska underrätta besvärsmyndigheten om att ett beslut har meddelats. På anförande av besvär enligt detta moment och behandlingen av dem tillämpas lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

40 §

Rätt att få information

Tillstånds- och tillsynsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att av statliga och kommunala myndigheter, en samkommuns myndigheter och välfärdsområdesmyndigheter samt andra offentligt rättsliga samfund, Folkpensionsanstalten, Pensionskyddscentralen, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter, försäkringsanstalter, samfund eller inrättningar som bedriver service- eller sjukvårdsverksamhet samt apoteken på begäran avgiftsfritt få nödvändiga upplysningar och utredningar för utförande av uppgifter enligt denna lag.

40 a §

Meddelande av uppgifter om medicine, odontologie och farmacie studerande samt om dem som genomgått särskild allmänläkarutbildning

Universitet med undervisning i medicin, odontologi och farmaci ska lämna Tillstånds- och tillsynsverket namn och personbeteckning och uppgift om när studierna har inletts och

Gällande lydelse

när studierna har inletts och om genomförda studier i fråga om sådana medicine, odontologie och farmacie studerande som har genomfört de studier som det föreskrivs om i denna lag och i förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av den. För medicine studerande ska det uppges separat om de har genomfört studierna för de första fyra studieåren och separat om de har genomfört studierna för fem första studieåren.

Universitet med undervisning i medicin ska lämna Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården namn och personbeteckning i fråga om sådana läkare som har genomgått särskild allmänläkarutbildning som det föreskrivs om i denna lag och i förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av den.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården inför på basis av anmälan i det register som avses i 24 a § läkare som har genomgått särskild allmänläkarutbildning eller motsvarande utbildning i någon annan EU- eller EES-stat. Anmälan ska innehålla uppgift om namn, personbeteckning och genomförda studier i fråga om den läkare som har genomgått särskild allmänläkarutbildning.

40 b §

Skyldighet att meddela domstolsavgöranden

Domstolen ska utan dröjsmål tillställa Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården en kopia av ett beslut genom vilket domstolen har påfört en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården bötes-, fängelse- eller något annat straff för ett brott som den yrkesutbildade personen inom hälso- och sjukvården har gjort sig skyldig till i samband med sin yrkesutövning.

40 c §

Varningsmekanism

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ska underrätta de behöriga myndigheterna i de andra EU- och EES-

Föreslagen lydelse

om genomförda studier i fråga om sådana medicine, odontologie och farmacie studerande som har genomfört de studier som det föreskrivs om med stöd av denna lag. För medicine studerande ska det uppges separat om de har genomfört studierna för de första fyra studieåren och separat om de har genomfört studierna för de fem första studieåren.

Universitet med undervisning i medicin ska lämna Tillstånds- och tillsynsverket namn och personbeteckning i fråga om sådana läkare som har genomgått särskild allmänläkarutbildning.

Tillstånds- och tillsynsverket inför på basis av anmälan i det register som avses i 24 a § läkare som har genomgått särskild allmänläkarutbildning eller motsvarande utbildning i någon annan EU- eller EES-stat. Anmälan ska innehålla uppgift om namn, personbeteckning och genomförda studier i fråga om den läkare som har genomgått särskild allmänläkarutbildning.

40 b §

Skyldighet att meddela domstolsavgöranden

Domstolen ska utan dröjsmål tillställa Tillstånds- och tillsynsverket en kopia av ett beslut genom vilket domstolen har påfört en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården bötes-, fängelse- eller något annat straff för ett brott som den yrkesutbildade personen inom hälso- och sjukvården har gjort sig skyldig till i samband med sin yrkesutövning.

40 c §

Varningsmekanism

Tillstånds- och tillsynsverket ska underrätta de behöriga myndigheterna i de andra EU- och EES-staterna om begränsning eller

Gällande lydelse

staterna om begränsning eller frångående av rätten för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården att utöva sitt yrke, om återkallelse av tillstånd att utöva yrket, om förbud mot att utöva yrket och om förbud att använda en yrkesbeteckning, samt om det att en domstol konstaterat att personen i fråga har använt förfalskade handlingar som intyg på yrkeskvalifikationerna för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ska lämna underrättelsen som en varning genom det elektroniska informationssystemet (*IMI-systemet*) som förvaltas av kommissionen, inom tre dygn från det att beslutet eller domstolens dom om förbudet, begränsningen eller frångandet av rätten meddelades.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ska utan dröjsmål via IMI-systemet informera om ändringar i den tid förbudet, begränsningen eller frångandet av rätten uppgetts gälla. Dessutom ska verket radera varningen ur IMI-systemet inom tre dygn från det att ett förbud eller en begränsning har upphört att gälla.

40 d §

Lämnande av information till behöriga myndigheter i EU- eller EES-stater

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har trots sekretessbestämmelserna rätt att till behöriga myndigheter i EU- eller EES-stater lämna ut sådana uppgifter och utredningar som är nödvändiga för att de ska kunna sköta sina uppgifter.

42 §

Kungörelse i den officiella tidningen

I fråga om begränsning och frångående av, förbud mot och återställande av rätt att utöva yrke, återkallande och återställande av tillstånd att utöva yrke eller förbud mot och återställande av rätt att använda i *förordning*

Föreslagen lydelse

frångående av rätten för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården att utöva sitt yrke, om återkallelse av tillstånd att utöva yrket, om förbud mot att utöva yrket och om förbud att använda en yrkesbeteckning, samt om det att en domstol konstaterat att personen i fråga har använt förfalskade handlingar som intyg på yrkeskvalifikationerna för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. *Tillstånds- och tillsynsverket* ska lämna underrättelsen som en varning genom det elektroniska informationssystemet (*IMI-systemet*) som förvaltas av kommissionen, inom tre dygn från det att beslutet eller domstolens dom om förbudet, begränsningen eller frångandet av rätten meddelades.

Tillstånds- och tillsynsverket ska utan dröjsmål via IMI-systemet informera om ändringar i den tid förbudet, begränsningen eller frångandet av rätten uppgetts gälla. Dessutom ska verket radera varningen ur IMI-systemet inom tre dygn från det att ett förbud eller en begränsning har upphört att gälla.

40 d §

Lämnande av information till behöriga myndigheter i EU- eller EES-stater

Tillstånds- och tillsynsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att till behöriga myndigheter i EU- eller EES-stater lämna ut sådana uppgifter och utredningar som är nödvändiga för att de ska kunna sköta sina uppgifter.

42 §

Kungörelse i den officiella tidningen

I fråga om begränsning och frångående av, förbud mot och återställande av rätt att utöva yrke, återkallande och återställande av tillstånd att utöva yrke eller förbud mot och återställande av rätt att använda *en*

Gällande lydelse

nämnd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården ska Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården utan dröjsmål införa en kungörelse i den officiella tidningen.

Föreslagen lydelse

yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person *med skyddad yrkesbeteckning* ska Tillstånds- och tillsynsverket utan dröjsmål införa en kungörelse i den officiella tidningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården (817/2015) 15 § 3 mom., samt
ändras 6–8 och 10 §, 11 § 1–3 mom., 15 § 2 och 4 mom., 16 § 1 mom., 16 § 2 mom. 3 och 4
punkten, 17 §, 18 § 1 och 3 mom., 19 § 1, 2 och 4 mom., 20–29 § samt 30 § 2 och 4 mom.,
av dem 8 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 925/2017, 16 § 2 mom. 4 punkten sådan den
lyder i lag 740/2024 och 27 § och 30 § 2 och 4 mom. sådana de lyder i lag 597/2022,
som följer:

Gällande lydelse

6 §

Lämnande av uppgifter till tillsynsmyndigheterna

Oberoende av sekretessbestämmelserna är en yrkesutbildad person inom socialvården skyldig att på begäran lämna Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket de uppgifter och utredningar som är nödvändiga för att de ska kunna sköta sina uppgifter enligt denna lag.

7 §

Rätt att utöva socialarbetaryrket på grundval av utbildning som genomgått i Finland

En person som i Finland har avlagt högre högskoleexamen i vilken det ingår eller utöver vilken personen har genomfört huvudämnesstudier i socialt arbete eller universitetsstudier i socialt arbete motsvarande ett huvudämne, beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på ansökan rätt att utöva socialarbetaryrket som legitimerad yrkesutbildad person.

8 §

Föreslagen lydelse

6 §

Lämnande av uppgifter till tillsynsmyndigheten

Oberoende av sekretessbestämmelserna är en yrkesutbildad person inom socialvården skyldig att på begäran lämna *Tillstånds- och tillsynsverket* de uppgifter och utredningar som är nödvändiga för att *det* ska kunna sköta sina uppgifter enligt denna lag.

7 §

Rätt att utöva socialarbetaryrket på grundval av utbildning som genomgått i Finland

En person som i Finland har avlagt högre högskoleexamen i vilken det ingår eller utöver vilken personen har genomfört huvudämnesstudier i socialt arbete eller universitetsstudier i socialt arbete motsvarande ett huvudämne, beviljas av *Tillstånds- och tillsynsverket* på ansökan rätt att utöva socialarbetaryrket som legitimerad yrkesutbildad person.

8 §

Gällande lydelse

Rätt att utöva socionom-, geronom- eller rehabiliteringsledaryrket på grundval av utbildning som genomgått i Finland

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården beviljar på ansökan en person som i Finland har avlagt en lämplig yrkeshögskoleexamen inom det sociala området rätt att utöva socionomyrket som legitimerad yrkesutbildad person.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården beviljar på ansökan en person som i Finland har avlagt en lämplig yrkeshögskoleexamen inom det sociala området rätt att utöva geronomyrket.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården beviljar på ansökan en person som i Finland har avlagt en lämplig yrkeshögskoleexamen inom det sociala området rätt att utöva rehabiliteringsledaryrket.

10 §

Personer som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som genomgått sin utbildning i någon annan EU- eller EES-stat än Finland

Den som är medborgare i en medlemsstat i Europeiska unionen eller i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som på grundval av en utbildning i någon annan medlemsstat i Europeiska unionen eller stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland har tilldelats ett examensbevis eller något annat bevis som i den staten krävs för ett yrke som avses i 7 eller 8 § eller någon annan handling som visar att sökanden har färdigheter att utöva yrket i fråga, beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården i enlighet med lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1093/2007) på ansökan rätt att i Finland utöva detta yrke.

Rätt att i Finland använda en i *förordning av statsrådet avsedd* yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom socialvården beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården i enlighet med lagen

Föreslagen lydelse

Rätt att utöva socionom-, geronom- eller rehabiliteringsledaryrket på grundval av utbildning som genomgått i Finland

Tillstånds- och tillsynsverket beviljar på ansökan en person som i Finland har avlagt en lämplig yrkeshögskoleexamen inom det sociala området rätt att utöva socionomyrket som legitimerad yrkesutbildad person.

Tillstånds- och tillsynsverket beviljar på ansökan en person som i Finland har avlagt en lämplig yrkeshögskoleexamen inom det sociala området rätt att utöva geronomyrket.

Tillstånds- och tillsynsverket beviljar på ansökan en person som i Finland har avlagt en lämplig yrkeshögskoleexamen inom det sociala området rätt att utöva rehabiliteringsledaryrket.

10 §

Personer som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som genomgått sin utbildning i någon annan EU- eller EES-stat än Finland

Den som är medborgare i en medlemsstat i Europeiska unionen eller i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som på grundval av en utbildning i någon annan medlemsstat i Europeiska unionen eller stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland har tilldelats ett examensbevis eller något annat bevis som i den staten krävs för ett yrke som avses i 7 eller 8 § eller någon annan handling som visar att sökanden har färdigheter att utöva yrket i fråga, beviljas av *Tillstånds- och tillsynsverket* i enlighet med lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1384/2015) på ansökan rätt att i Finland utöva detta yrke.

Rätt att i Finland använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med *skyddad yrkesbeteckning* beviljas av *Tillstånds- och tillsynsverket* i enlighet med lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer

Gällande lydelse

om erkännande av yrkeskvalifikationer på ansökan den som är medborgare i en medlemsstat i Europeiska unionen eller i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som på grundval av en utbildning i någon annan medlemsstat i Europeiska unionen eller stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland i denna stat har tilldelats ett examensbevis eller något annat utbildningsbevis som ska ges samma innebörd och som i den staten krävs för erhållande av rätt att utöva yrket i fråga, eller någon annan handling som visar att sökanden har färdigheter att utöva yrket.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan bestämma att sökanden som kompensationsåtgärd ska slutföra en anpassningsperiod eller genomgå ett lämplighetsprov på det sätt som anges i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer.

11 §

Personer som har genomgått sin utbildning i en stat utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Den som på grundval av en utbildning i en stat utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har tilldelats ett examensbevis eller något annat bevis som i den staten krävs för erhållande av rätt att utöva ett sådant yrke som avses i 7 eller 8 §, beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på ansökan rätt att i Finland utöva detta yrke.

Rätt att använda en i *förordning av statsrådet avsedd* yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på ansökan den som på grundval av en utbildning i en stat utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har tilldelats ett examensbevis eller något annat bevis som i den staten krävs för erhållande av rätt att utöva yrket i fråga.

Föreslagen lydelse

på ansökan den som är medborgare i en medlemsstat i Europeiska unionen eller i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som på grundval av en utbildning i någon annan medlemsstat i Europeiska unionen eller stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland i denna stat har tilldelats ett examensbevis eller något annat utbildningsbevis som ska ges samma innebörd och som i den staten krävs för erhållande av rätt att utöva yrket i fråga, eller någon annan handling som visar att sökanden har färdigheter att utöva yrket.

Tillstånds- och tillsynsverket kan bestämma att sökanden som kompensationsåtgärd ska slutföra en anpassningsperiod eller genomgå ett lämplighetsprov *med iakttagande av vad som i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer föreskrivs om bestämmandet av dem.*

11 §

Personer som har genomgått sin utbildning i en stat utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Den som på grundval av en utbildning i en stat utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har tilldelats ett examensbevis eller något annat bevis som i den staten krävs för erhållande av rätt att utöva ett sådant yrke som avses i 7 eller 8 §, beviljas av *Tillstånds- och tillsynsverket* på ansökan rätt att i Finland utöva detta yrke.

Rätt att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning beviljas av *Tillstånds- och tillsynsverket* på ansökan den som på grundval av en utbildning i en stat utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har tilldelats ett examensbevis eller något annat bevis som i den staten krävs för erhållande av rätt att utöva yrket i fråga.

Gällande lydelse

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan bestämma att sökanden som kompensationsåtgärd ska slutföra en anpassningsperiod eller genomgå ett lämplighetsprov. Närmare bestämmelser om anpassningsperiod och lämplighetsprov samt övriga kompetenskrav för sökanden får utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Styrning och tillsyn

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården styr och övervakar på riksnivå yrkesutövningen i fråga om yrkesutbildade personer inom socialvården. Regionförvaltningsverket styr och övervakar inom verkets verksamhetsområde yrkesutövningen i fråga om yrkesutbildade personer inom socialvården. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården styr, under social- och hälsovårdsministeriet, regionförvaltningsverkens verksamhet vid verkställandet, samordningen och förenhetligandet av tillsynen över yrkesutövningen i fråga om yrkesutbildade personer inom socialvården och styrningen i anslutning till det.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården behandlar ärenden i anslutning till styrningen av och tillsynen över yrkesutbildade personer inom socialvården i synnerhet när det är fråga om

1) principiellt viktiga eller vittsyftande ärenden,

2) ärenden som kan förutsätta säkerhetsåtgärder eller påföljder enligt 20 § 2 mom. eller 25 §,

3) ärenden som regionförvaltningsverket är jävigt att behandla.

För tillsynen över de yrkesutbildade personerna inom socialvården finns vid Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården en nämnd för tillsyn över yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården. Bestämmelser om nämndens

Föreslagen lydelse

Tillstånds- och tillsynsverket kan bestämma att sökanden som kompensationsåtgärd ska slutföra en anpassningsperiod eller genomgå ett lämplighetsprov. Närmare bestämmelser om anpassningsperioden och lämplighetsprovet samt övriga kompetenskrav för sökanden får utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Styrning och tillsyn

Tillstånds- och tillsynsverket styr och övervakar på riksnivå yrkesutövningen i fråga om yrkesutbildade personer inom socialvården.

(upphävs)

För tillsynen över de yrkesutbildade personerna inom socialvården finns vid Tillstånds- och tillsynsverket en nämnd för tillsyn över yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården. Bestämmelser om nämndens sammansättning och uppgifter

Gällande lydelse

sammansättning och uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

16 §

Centralregistret över yrkesutbildade personer inom socialvården

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ska föra centralregistret över yrkesutbildade personer inom socialvården i syfte att sköta tillsynsuppgifterna enligt lagen om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (669/2008). Utöver bestämmelserna i denna lag ska personuppgiftslagen (523/1999) iakttas.

I registret införs följande uppgifter:

3) uppgift om anmärkningar som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket i enlighet med denna lag har gett en yrkesutbildad person inom socialvården samt uppgifter om varningar, bötesstraff eller fängelsestraff eller avsättning från tjänsteutövning som har samband med yrkesutövningen,

4) namn, personbeteckning och hemadress i fråga om en person som studerar för att bli legitimerad som yrkesutbildad person i ett yrke inom socialvården, en person som tillfälligt är verksam i en legitimerad socialarbetares uppgifter eller en annan person som tillfälligt är verksam inom socialvården i en legitimerad yrkesutbildad persons uppgifter, om personen av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården som tillsynsätgård har getts en anmärkning eller en skriftlig varning eller blivit föremål för en säkerhetsätgård, samt uppgift om tillsynsätgården

17 §

Utlämnande av uppgifter ur centralregistret över yrkesutbildade personer inom socialvården.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ska oberoende av

Föreslagen lydelse

finns i 15 § i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket (530/2025).

16 §

Centralregistret över yrkesutbildade personer inom socialvården

Tillstånds- och tillsynsverket ska föra centralregistret över yrkesutbildade personer inom socialvården i syfte att sköta de tillsynsuppgifter som avses i 3 § 1 mom. 1 punkten i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket.

I registret införs följande uppgifter:

3) uppgift om anmärkningar som Tillstånds- och tillsynsverket i enlighet med denna lag har gett en yrkesutbildad person inom socialvården samt uppgifter om varningar, bötesstraff eller fängelsestraff eller avsättning från tjänsteutövning som har samband med yrkesutövningen,

4) namn, personbeteckning och hemadress i fråga om en person som studerar för att bli legitimerad som yrkesutbildad person i ett yrke inom socialvården, en person som tillfälligt är verksam i en legitimerad socialarbetares uppgifter eller en annan person som tillfälligt är verksam inom socialvården i en legitimerad yrkesutbildad persons uppgifter, om personen av Tillstånds- och tillsynsverket som tillsynsätgård har getts en anmärkning eller en skriftlig varning eller blivit föremål för en säkerhetsätgård, samt uppgift om tillsynsätgården.

17 §

Utlämnande av uppgifter ur centralregistret över yrkesutbildade personer inom socialvården

(upphävs)

Gällande lydelse

sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter som avses i 16 § 2 mom. till regionförvaltningsverket för skötseln av dess i lag föreskrivna tillsynsuppgifter.

Utöver det som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården oberoende av sekretessbestämmelserna till myndigheter samt arbetsgivare inom och verksamhetsenheter för social- och hälsovården lämna ut uppgifter om sådana påföljder för brott som avses i 16 § 2 mom. 3 punkten i denna lag för bedömning av en persons lämplighet för ett arbete

18 §

Offentlig informationstjänst

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården får genom det allmänna datanätet ur centralregistret över yrkesutbildade personer inom socialvården (*offentlig informationstjänst*) lämna ut uppgifter om en yrkesutbildad persons namn, registernummer, födelseår, behörighet och begränsningar i personens rätt att utöva sitt yrke.

Så snart Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har fått information om att en yrkesutbildad person inom socialvården har avlidit ska den utplåna de uppgifter som finns om personen i den offentliga informationstjänsten. Detta gäller också när en yrkesutbildad person inom socialvården har fråntagits rätten att utöva sitt yrke eller förbjudits att använda sin yrkesbeteckning.

19 §

Utredning av yrkesutövningens ändamålsenlighet

Om det finns grundad anledning att misstänka att en yrkesutbildad person inom socialvården på grund av sjukdom, missbruk av berusningsmedel eller nedsatt funktionsförmåga eller av någon annan

Föreslagen lydelse

Utöver det som *föreskrivs* i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) kan *Tillstånds- och tillsynsverket* oberoende av sekretessbestämmelserna till myndigheter samt arbetsgivare inom och verksamhetsenheter för social- och hälsovården lämna ut uppgifter om sådana påföljder för brott som avses i 16 § 2 mom. 3 punkten i denna lag för bedömning av en persons lämplighet för ett arbete.

18 §

Offentlig informationstjänst

Tillstånds- och tillsynsverket får genom det allmänna datanätet ur centralregistret över yrkesutbildade personer inom socialvården (*offentlig informationstjänst*) lämna ut uppgifter om en yrkesutbildad persons namn, registernummer, födelseår, behörighet och begränsningar i personens rätt att utöva sitt yrke.

Så snart *Tillstånds- och tillsynsverket* har fått information om att en yrkesutbildad person inom socialvården har avlidit ska den utplåna de uppgifter som finns om personen i den offentliga informationstjänsten. Detta gäller också när en yrkesutbildad person inom socialvården har fråntagits rätten att utöva sitt yrke eller förbjudits att använda sin yrkesbeteckning.

19 §

Utredning av yrkesutövningens ändamålsenlighet

Om det finns grundad anledning att misstänka att en yrkesutbildad person inom socialvården på grund av sjukdom, missbruk av berusningsmedel eller nedsatt funktionsförmåga eller av någon annan

Gällande lydelse

motsvarande orsak är oförmögen att utöva sitt yrke, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ålägga honom eller henne att genomgå läkarundersökning eller undersökningar på sjukhus (*utredning av den yrkesmässiga funktionsförmågan och hälsotillståndet*).

Om det finns det grundad anledning att anta att en yrkesutbildad person inom socialvården har bristande yrkesskicklighet eller yrkeskunskaper, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ålägga honom eller henne att genomgå arbetsprövning, ge ett arbetsprov eller genomgå förhör för utredande av hans eller hennes yrkesskicklighet eller yrkeskunskaper (*utredning av yrkesskickligheten*).

Om en yrkesutbildad person inom socialvården motsätter sig en utredning enligt 1 eller 2 mom., kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården förbjuda en legitimerad yrkesutbildad person att utöva yrket eller förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda en i förordning av statsrådet avsedd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom socialvården.

20 §

Påföljder av felaktigt förfarande

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan meddela en yrkesutbildad person inom socialvården en påföljd för felaktigt förfarande, om den yrkesutbildade personen

- 1) försummar en skyldighet enligt 4–6 §,
- 2) utför uppgifter för vilka hans eller hennes utbildning eller yrkesskicklighet ska anses klart otillräcklig,
- 3) annars handlar väsentligen felaktigt vid utövningen av yrket.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan i de fall som avses i 1 mom.

- 1) meddela den yrkesutbildade personen inom socialvården närmare bestämmelser för yrkesutövningen,

Föreslagen lydelse

motsvarande orsak är oförmögen att utöva sitt yrke, kan *Tillstånds- och tillsynsverket* ålägga *personen* att genomgå läkarundersökning eller undersökningar på sjukhus (*utredning av den yrkesmässiga funktionsförmågan och hälsotillståndet*).

Om det finns det grundad anledning att anta att en yrkesutbildad person inom socialvården har bristande yrkesskicklighet eller yrkeskunskaper, kan *Tillstånds- och tillsynsverket* ålägga *personen* att genomgå arbetsprövning, ge ett arbetsprov eller genomgå förhör för utredande av *dennes* yrkesskicklighet eller yrkeskunskaper (*utredning av yrkesskickligheten*).

Om en yrkesutbildad person inom socialvården motsätter sig en utredning *av den yrkesmässiga funktionsförmågan och hälsotillståndet eller av yrkesskickligheten*, kan *Tillstånds- och tillsynsverket* förbjuda en legitimerad yrkesutbildad person att utöva yrket eller förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person *med skyddad yrkesbeteckning*.

20 §

Påföljder av felaktigt förfarande

Tillstånds- och tillsynsverket kan meddela en yrkesutbildad person inom socialvården en påföljd för felaktigt förfarande, om den yrkesutbildade personen

- 1) försummar en skyldighet enligt 4–6 §,
- 2) utför uppgifter för vilka *dennes* utbildning eller yrkesskicklighet ska anses klart otillräcklig,
- 3) annars *än på ett i 1 och 2 punkten avsett sätt* handlar väsentligen felaktigt vid utövningen av yrket.

Tillstånds- och tillsynsverket kan i de fall som avses i 1 mom.

- 1) meddela den yrkesutbildade personen inom socialvården närmare bestämmelser för yrkesutövningen,

Gällande lydelse

2) för en bestämd tid eller tills vidare begränsa en legitimerad yrkesutbildad persons rätt att utöva yrket eller för en bestämd tid eller tills vidare frånta en legitimerad yrkesutbildad person rätten att utöva yrket,

3) för en bestämd tid eller tills vidare förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda en *i förordning av statsrådet avsedd* yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom socialvården.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket kan, om ärendet inte föranleder en åtgärd enligt 2 mom. eller 25 §, för en yrkesutbildad person inom socialvården påpeka vikten av en ändamålsenlig yrkesutövning, uppmana honom eller henne att avhjälpa konstaterade brister eller missförhållanden eller ge honom eller henne en anmärkning för framtiden. I en anmärkning eller ett påpekande enligt detta moment av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket får ändring inte sökas genom besvär.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan vidta åtgärder enligt 2 mom. 2 och 3 punkten bara om en yrkesutbildad person har gjort sig skyldig till allvarligt felaktigt förfarande eller allvarligt försummat sina uppgifter och lindrigare påföljder inte har resulterat i att personen har åtgärdat bristerna.

21 §

Oförmögenhet att utöva yrke

Om en yrkesutbildad person inom socialvården på grund av sjukdom, missbruk av berusningsmedel eller nedsatt funktionsförmåga eller av någon annan motsvarande orsak eller på grund av brist på yrkesskicklighet som konstaterats på motiverat sätt är oförmögen att vara verksam som yrkesutbildad person inom socialvården, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården besluta om åtgärder som avses i 20 §.

22 §

Föreslagen lydelse

2) för en bestämd tid eller tills vidare begränsa en legitimerad yrkesutbildad persons rätt att utöva yrket eller för en bestämd tid eller tills vidare frånta en legitimerad yrkesutbildad person rätten att utöva yrket,

3) för en bestämd tid eller tills vidare förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person *med skyddad yrkesbeteckning*.

Tillstånds- och tillsynsverket kan, om ärendet inte föranleder en åtgärd enligt 2 mom. eller 25 §, för en yrkesutbildad person inom socialvården påpeka vikten av en ändamålsenlig yrkesutövning, uppmana *personen* att avhjälpa konstaterade brister eller missförhållanden eller ge *personen* en anmärkning för framtiden. I en anmärkning eller ett påpekande enligt detta moment av *Tillstånds- och tillsynsverket* får ändring inte sökas genom besvär.

Tillstånds- och tillsynsverket kan vidta åtgärder enligt 2 mom. 2 och 3 punkten bara om en yrkesutbildad person har gjort sig skyldig till allvarligt felaktigt förfarande eller allvarligt försummat sina uppgifter och lindrigare påföljder inte har resulterat i att personen har åtgärdat bristerna *i verksamheten*.

21 §

Oförmögenhet att utöva yrke

Om en yrkesutbildad person inom socialvården på grund av sjukdom, missbruk av berusningsmedel eller nedsatt funktionsförmåga eller av någon annan motsvarande orsak eller på grund av brist på yrkesskicklighet som konstaterats på motiverat sätt är oförmögen att vara verksam som yrkesutbildad person inom socialvården, kan *Tillstånds- och tillsynsverket* besluta om *de* åtgärder som *anges* i 20 §.

22 §

Gällande lydelse

Brott i samband med yrkesutövningen

Om en yrkesutbildad person inom socialvården genom ett lagakraftvunnet domstolsbeslut har blivit dömd till fängelsestraff för ett brott som har begåtts i samband med yrkesutövningen och det på basis av de omständigheter som framgår av brottet finns skäl att misstänka att fortsatt yrkesutövning äventyrar klientsäkerheten, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården begränsa en legitimerad yrkesutbildad persons rätt att utöva yrket eller tills vidare frånta honom eller henne denna rätt eller tills vidare förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom socialvården.

Om de omständigheter som framgår av brottet och förhållandena i anslutning till det är synnerligen försvårande, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården permanent frånta en legitimerad yrkesutbildad person rätten att utöva yrket eller permanent förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom socialvården.

23 §

Temporära säkerhetsåtgärder

Vid behandlingen av ärenden som avses i 19–22 § kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården när klientsäkerheten kräver det temporärt begränsa rätten att utöva yrket som legitimerad yrkesutbildad person eller förbjuda en legitimerad yrkesutbildad person att utöva yrket eller temporärt förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom socialvården.

24 §

Begränsning eller fråntagande av rätt att utöva yrke eller fråntagande av rätt att

Föreslagen lydelse

Brott i samband med yrkesutövningen

Om en yrkesutbildad person inom socialvården genom ett lagakraftvunnet domstolsbeslut har blivit dömd till fängelsestraff för ett brott som har begåtts i samband med yrkesutövningen och det på basis av de omständigheter som framgår av brottet finns skäl att misstänka att fortsatt yrkesutövning äventyrar klientsäkerheten, kan *Tillstånds- och tillsynsverket* begränsa en legitimerad yrkesutbildad persons rätt att utöva yrket eller tills vidare frånta *personen* denna rätt eller tills vidare förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom socialvården.

Om de omständigheter som framgår av brottet och förhållandena i anslutning till det är synnerligen försvårande, kan *Tillstånds- och tillsynsverket* permanent frånta en legitimerad yrkesutbildad person rätten att utöva yrket eller permanent förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom socialvården.

23 §

Temporära säkerhetsåtgärder

Vid behandlingen av ärenden som avses i 19–22 § kan *Tillstånds- och tillsynsverket* när klientsäkerheten kräver det temporärt begränsa rätten att utöva yrket som legitimerad yrkesutbildad person eller förbjuda en legitimerad yrkesutbildad person att utöva yrket eller temporärt förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom socialvården.

24 §

Begränsning eller fråntagande av rätt att utöva yrke eller fråntagande av rätt att

Gällande lydelse

använda yrkesbeteckning på en yrkesutbildad persons egen begäran

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan på begäran av en legitimerad yrkesutbildad person inom socialvården begränsa personens rätt att utöva yrket eller frånta honom eller henne denna rätt. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan på begäran av en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning frånta honom eller henne rätten att använda yrkesbeteckningen.

25 §

Skriftlig varning

Om en yrkesutbildad person inom socialvården vid utövningen av yrket har handlat mot lag eller med stöd av lag utfärdade bestämmelser och föreskrifter eller i sin uppgift annars gjort sig skyldig till felaktighet eller försummelse, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ge honom eller henne en skriftlig varning.

26 §

Återställande av rätt att utöva yrke eller av rätt att använda yrkesbeteckning

Om en yrkesutbildad person inom socialvården för viss tid eller tills vidare har fråntagits rätten att utöva yrket eller om denna rätt har begränsats eller om han eller hon har förbjudits att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom socialvården, ska Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på ansökan återställa rätten att utöva yrket, slopa begränsningen av denna rätt eller återställa rätten att använda en yrkesbeteckning, när den omständighet som ledde till att rätten att utöva yrket fråntogs eller begränsades eller användningen av yrkesbeteckningen förbjöds inte längre föreligger. Till ansökan ska den sökande foga en utredning över att den omständighet som avses ovan inte längre föreligger.

Föreslagen lydelse

använda yrkesbeteckning på en yrkesutbildad persons egen begäran

Tillstånds- och tillsynsverket kan på egen begäran av en legitimerad yrkesutbildad person inom socialvården begränsa personens rätt att utöva yrket eller frånta personen denna rätt. Tillstånds- och tillsynsverket kan på egen begäran av en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning frånta personen rätten att använda yrkesbeteckningen i fråga.

25 §

Skriftlig varning

Om en yrkesutbildad person inom socialvården vid utövningen av yrket har handlat mot lag eller med stöd av lag utfärdade bestämmelser och föreskrifter eller i sin uppgift annars gjort sig skyldig till felaktighet eller försummelse, kan *Tillstånds- och tillsynsverket* ge *personen* en skriftlig varning.

26 §

Återställande av rätt att utöva yrke eller av rätt att använda yrkesbeteckning

Om en yrkesutbildad person inom socialvården för viss tid eller tills vidare har fråntagits rätten att utöva yrket eller om denna rätt har begränsats eller om *personen* har förbjudits att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom socialvården, ska *Tillstånds- och tillsynsverket* på ansökan återställa rätten att utöva yrket, slopa begränsningen av denna rätt eller återställa rätten att använda en yrkesbeteckning, *om* den omständighet som ledde till att rätten att utöva yrket fråntogs eller begränsades eller användningen av yrkesbeteckningen förbjöds inte längre föreligger. Till ansökan ska den sökande foga en utredning över att den omständighet som avses ovan inte längre föreligger.

Gällande lydelse

27 §

Rätt för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket att få uppgifter

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket har rätt att oberoende av sekretessbestämmelserna av statliga och kommunala myndigheter, en samkommuns myndigheter och välfärdsområdesmyndigheter samt andra offentligt rättsliga sammanslutningar, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter, försäkringsanstalter, verksamhetsenheter inom social- och hälsovården, Patientförsäkringscentralen och apoteken på begäran avgiftsfritt få de uppgifter och utredningar som är nödvändiga för utförande av uppgifter enligt denna lag.

28 §

Anmälningsplikt för domstolarna

En domstol ska utan dröjsmål till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården sända en kopia av det beslut genom vilket en yrkesutbildad person inom socialvården har dömts till bötes- eller fängelsestraff eller något annat straff för ett brott som han eller hon har begått i yrkesutövningen.

29 §

Kungörelse i den officiella tidningen

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ska utan dröjsmål införa en kungörelse i den officiella tidningen om begränsning och frantagande av, förbud mot och återställande av rätt att utöva yrke eller förbud mot och återställande av rätt att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom socialvården.

30 §

Föreslagen lydelse

27 §

*Rätt för **Tillstånds- och tillsynsverket** att få uppgifter*

Tillstånds- och tillsynsverket har rätt att oberoende av sekretessbestämmelserna av statliga och kommunala myndigheter, en samkommuns myndigheter och välfärdsområdesmyndigheter samt andra offentligt rättsliga sammanslutningar, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter, försäkringsanstalter, verksamhetsenheter inom social- och hälsovården, Patientförsäkringscentralen och apoteken på begäran avgiftsfritt få de uppgifter och utredningar som är nödvändiga för utförande av uppgifter enligt denna lag.

28 §

Anmälningsplikt för domstolarna

En domstol ska utan dröjsmål till *Tillstånds- och tillsynsverket* sända en kopia av det beslut genom vilket en yrkesutbildad person inom socialvården har dömts till bötes- eller fängelsestraff eller något annat straff för ett brott som *personen* har begått i yrkesutövningen.

29 §

Kungörelse i den officiella tidningen

Tillstånds- och tillsynsverket ska utan dröjsmål införa en kungörelse i den officiella tidningen om begränsning och frantagande av, förbud mot och återställande av rätt att utöva yrke eller förbud mot och återställande av rätt att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom socialvården.

30 §

Gällande lydelse

Ändringssökande

När det gäller andra beslut av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården än de som avses i 1 mom. får omprövning begäras *på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003)*. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

Om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården inte har meddelat ett beslut inom den tid som anges i 14 §, får sökanden anföra besvär. Besvären anses då avse ett beslut om avslag av ansökan. Sådana besvär får anföras tills ett beslut om ansökan har meddelats. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ska underrätta besvärsmyndigheten om att ett beslut har meddelats. På anförande av besvär enligt detta moment och behandlingen av dem tillämpas *i övrigt* vad som anges i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

Föreslagen lydelse

Ändringssökande

När det gäller andra beslut av *Tillstånds- och tillsynsverket* än de som avses i 1 mom. får omprövning begäras. *Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003). Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.*

Om *Tillstånds- och tillsynsverket* inte har meddelat ett beslut inom den tid som anges i 14 §, får sökanden anföra besvär. Besvären anses då avse ett beslut om avslag av ansökan. Sådana besvär får anföras tills ett beslut om ansökan har meddelats. *Tillstånds- och tillsynsverket* ska underrätta besvärsmyndigheten om att ett beslut har meddelats. På anförande av besvär enligt detta moment och behandlingen av dem tillämpas vad som *föreskrivs* i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

Denna lag träder i kraft den 20 . . .

Social- och hälsovårdsministeriets förordning

om ändring av 10 § i social- och hälsovårdsministeriets förordning om förskrivning av läkemedel

I enlighet med social- och hälsovårdsministeriets beslut *ändras* i social- och hälsovårdsministeriets förordning om förskrivning av läkemedel (1088/2010) 10 § 4 och 5 mom., sådana de lyder, 10 § 4 mom. i förordning 1459/2016 och 10 § 5 mom. i förordning 992/2019, som följer:

10 §

Förskrivning av läkemedel

Förskrivning och förnyande av recept förutsätter att läkemedelsförskrivaren personligen har undersökt patienten inom det senaste året. Personlig undersökning behövs dock inte om läkaren eller tandläkaren på basis av journalhandlingar eller andra uppgifter tillförlitligt kan försäkra sig om behovet av läkemedelsbehandling.

En sjukskötare, hälsovårdare eller barnmorska får förskriva och förnya ett recept endast utifrån ett behov av läkemedel som konstaterats på en mottagning.

Denna förordning träder i kraft den _____ 20__ .